

AV
GVSTA
ÆMONA
VETVSTA,
TE TRIVM
PHANS.

TI,
ARBON.
L.G. XV.
ENIX
MONIAE.

VEN
PEONIS

RE
IT
SA

florum ST. scrib. L. obagi

K
K
BIBLIOTHECA
LAIRACH

EPITOME CHRONOLOGICA,

Continens Res Memorabiles, Nobilis, & Antiquissimæ Urbis
LABACENSIS, Metropolis Inlyti
Ducatus Carnioliae.

*Ab Orbe condito, usque ad
annum Christi, M. DCC. IV.*

Dedicata Honoribus.
Nobilis, ac Eruditæ Academiæ.

OPEROSORUM LABACENSIVM.

Ex probatis Authoribus, & pro-
priâ Scientiâ collecta.

*Auctore JOANNE GREGORIO à
Thalberg Labacensi, Inter Academicos Ope-
rosos dicto Provido.*

*Anno à parte Virginis CL. I. L. CC. XIV.
Emona condita 2935.*

LABACI, Formis, J. G. M. Inc. Prov. Carn. Typ.

IN-030006862

*Excellentissimis, Illustrissimis,
Reverendissimis, Perillu-
stribus, Admodum Reveren-
dis, Nobilibus, ac
Generosis.*

D. D. ACADEMICIS
**OPEROSIS LA-
BACENSIBUS**

Providus Coacademicus Felicitatem.

*Enue hoc opuscu-
lum, quod binas
ob rationes elabo-
randum suscepi,
cum ut Patriæ de-
bito, quod ab ortu contraxi, im-
primis aliquantulum satisfa-
ciam,*

*ciam, Est enim illa, teste Euripi-
de, velut alter quidam DEUS,
& primus, maximusque parens,
cui vitam, & quidquid majus
sit illâ, uni debemus. Tum ut
hoc nucleo immaturo, alijs, quibus
cumulatiis dicendi genus, & re-
rum gestarum notitia contigit, pro-
dignitate sua id dilatandi, & de-
ducendi campum aperiam, Vestris
jure merito nominibus, eximijs; ut
potè litterarum, & optimarum
artium cultoribus deffero, & sisto.*

*Limam hanc imperfectam
probè novi, multaque fusijs de-
ducta desiderari: verùm amplio-
rem tractatum refugit prescripta
brevitas, quo solum notabiliora
in memoriam brevi negotio re-
vocandi est animus. Licet porrò
mibi*

*mibi compertum, cunctorum ge-
nio indulgere arduum, omnibus
placere difficillimum, animo non
destituor etenim.*

In magnis voluisse sat est.

*Historicas res elaborandas su-
scipi, quas ego pro serò amplexus,
cæteris scribendi generibus præfe-
ro : Res etenim magni momenti
sunt Historiarum succi, & nerui,
quibus stat rerum præteritarum
cognitio.*

*Æmonam augustam, primam
trans Alpes Romanorum sub
Octaviano Augusto Coloniam, ter
mille propè annorum ætate vene-
randam, semper tamen vegetam,
suspiciendam exhibeo. Quæ post-
quam vidit dominari se posse sæ-
culis & raro cœli privilegio, se fuis-*

se temporis potestati , injurijsque
exemptam , sibi non ex vano per-
suadere poterit se ad mundi finem
duraturam , & quidem non alio ,
nisi unico Urbium , & Regnum
fulcro , Religione , & Pietate , his
firmabitur , his conservabitur .

Vos interim benigno bunc
meum conatum suscipite animo ,
tum ut se in doctorum oculis au-
daciis efferre possit , Vestri clari no-
minis fulgore illustrate , & ad in-
crementum Reipublicæ Litterariæ
sæcula quam plurima , quod Ve-
stra vobis virtus præsagit , imor-
talitate nominis perennate .

Dabam Labaci ex Musæo meo .

Pridie Id. Decemb. An. 1713.

Ad

AD LECTOREM.

NOveris Amice Lector,
quod tam paucis folijs
tot ævorum eruditio-
nem, Sæcula utpote XXV. Lu-
stra sex , & integrain fere
Olympiadem ab Anno Mundi
MM. DCCC. XXXI. Ante
Christum natum M. CC. XXII.
usque ad Annū M. DCC. XIII.
perstringere attentem, me non
solum Bucelinum clarum Au-
thorem, sed alios plures, qui bre-
vitate sua se commendârunt, se-
cutum fuisse, juxta vulgatam
paræmiam.

Omnia longa solent cunctis fastidia ferre,
Quæ comprehensa brevi sunt, bene culta
placent. Nec

Nec ex hoc improbandus,
quod multa ad expectationem
cujusque genij non deduxerim,
sed potius, si nil egisse, authæc
quæ ad notam sumpseram, si-
lentio obvolvissem, ad phrasim
Aufonij: Nemo silens placuit,
multi brevitate loquendi.

Historiam brevem præcipit
Cicero, cum ait: *Nihil enim est in
Historia pura, & illustri brevitate
dulcius.* Magna ponè hanc Rei-
publicæ adferre commoda, ne-
mo dubitet: Hinc utiliores Rei-
publicæ boni scriptores credun-
tur, teste Joanne Palatio Veneto,
quam boni Imperatores, quia hi
suis tantum dum vivunt, consu-
lunt, Scriptores etiam posteris:
Unde Salustius gloriatur in Ju-
gurtha, majus commodum ex
suo

suo otio, quam ex aliorum negotijs Reipublicæ venturum; Imperatores etenim scriptorum calcaribus excitati pro dignitate imperium administrant.

Ne quis porrò conatum nostrum alto supercilie suscipiat, quo tam antiqua, quorum certitudo attingi haud potest, promere conamur, ex hinc cum typus recentiori ætate ad inventus, ac ante Saturni in Italiā aduentum juxta Macrobium i. Sat. c. 8. nulla historia pondus habuerit. Noverit ille eandem longè vetustiorem esse, utpotè quæ in Ægypto primùm inolævit, cum licet iij litterarum formam nondum invenerint, ne rerum memoria extingueretur, quæ gesta fuere, signis, Columnis, Pyra-

midibus , & Lapidibus inscul-
ptis, notârunt : Tum filijs nar-
rare consueverunt , & quasi per
manus deinceps , & hæreditariâ
quadâ successione alijs alijs nar-
rando tradidère. Sunt qui Hi-
storiam in diebus Osyridis or-
tam , Regis totius orbis poten-
tissimi, cuius facinora in columnis
exarata, posteri mirantur, nec
desunt alijs, qui illam longè ante
diluvium scribi solitam fuisse
afferant, cum multi ex vetustis
patribus Divino afflati spiritu
varia de futura mundi ruina in
Lapideis columnis memoriae
mandaverint. Rerum proinde
gestarum memoria, non libro-
rum paginis, sed hominum ani-
mis , & signis conservata fuit,

do-

donec scribendi ratio adinven-
ta est.

Quæ igitur Urbem nostram
concernunt, ex manuscriptis
Annalibus Labac. Urbis Lud.
Schönlebij, Consulis Labacens.
quos ad An. 1660. magnâ indu-
striâ concessit, tum ex Annali-
bus Patriæ Joan. Ludovici Schön-
lebij, Valvasorij, & Erasmi Fran-
cisci, Nec non Ortelio, Cluve-
rio, & Cellario; Reliqua vicina,
aut remotiora, quæ aliquo sal-
tem genere rem nostram eluci-
dare videbantur, ex Livio, Pli-
nio, Strabone, Lazio, Palladio,
aliisque pluribus deßumpsimus,
Quæ demum nostrâ tempestate
accidêre, ex propriâ scientia fide-
liter adjunximus. His boni
consule & vale.

CENSURA.

Opus hoc, *Epitome Chronologica*, intitulatum, Patriæ nostræ honorificum, à multis desideratum, Labore, & industria accuratissimè compilatum, ex dispositione, & gratiose ordine Reverendissimi, & Illustrissimi Domini Vicarij Generalis Labacensis non tam vidi, quam miratus sum. Theatrum enim est, in quo Patriæ magnifica antiquitas, & dignitas lucet, referturque, & quæ vix tricenis alij clausere libellis, congesto hoc uno candide Lector habes. Quare attento operis honore, & Authoris merito dignum prælo judico, ac nihil in eo subesse periculi, omnia tuta, nil bonis moribus adversum testor. Datum Labaci in Conventu B. M. Virginis in Cœlos Assumptæ, die 26. Sept. An. 1713.

(L.S.) FR. JACOBUS HOFFSTETTER, Ord.
Min. S. P. Francif. Reformat.
actualis Sac. Can. & SS. Theol.
Lector Gen. & Confessorialis.

APPROBATIO.

Ut opusculum hoc, *Epitome Chronologica*, nuncupatam Authore suo, & Patriæ honore dignum, typis mandari possit, hisce conceditur Licentia. Ex officio Episcopali Labaci 2. Octobris, An. 1713.

(L.S.) GEORGIUS ANDREAS GLADICH,
J. U. D. Canon. & Vicarius Officialis Labacensis.

PANEGYRICA EPISTOLA

*Ad Illustrem Virum Do-
minum Joannem Gregorium à
Thalberg , Autborem
Operis.*

C Ompertum tibi vir Eruditissime arbitror
clara virtuosorum ingenia, ita naturâ,
& habitu esse comparata, ut publico bono
promovendo captâ quavis occasione aliquid
re, & nomine dignum omni virium nisu ope-
rari studeant, ne horum talenta, neglecto
Reipublicæ commodo, turpiter, & desidio-
sè deperire, ac evanescere sinant. Tu secùs,
summus litterarum cultor, rarum ac præcla-
rum nobis præbes exemplum, qui non mo-
do juveniles tuos annos artibus excolendis,
tam Politicis, quam Historicis eximiè collo-
câsti, Virili ætate ijs promovendis omnem
operam navâsti, ac senium adeptus à lauda-
bili cæpto non cessas: Testantur id tot ce-
lebres Academiæ aut à te institutæ, aut in-
defesso felicis ingenij partu locupletatæ, te-
statur Inclyta Academia Operosorum La-
bacensium, quæ in te assiduum promotorum
litterarij exercitij agnoscit. Testantur tot flo-
ren-

rentissimæ Academiæ exteræ Romana Arca-
dum, Bononiensis Gelatorum, Forolivensis ho-
noris Litterarij, & Fulginij Rinvigoritorum.
Quæ tui consortium ultrò ambierunt, & te
aggregato gloriæ sibi duxerunt. Testantur
tot Opera à te in lucem edita, & plura præ-
lo parata. Testatur & hoc Opusculum, quod
pro Patriæ decore moliris, de quo cum Na-
fione gloriari potes. *Jamque opus exegi, quod
nec jovis ira, nec ignes, nec poterit ferrum, nec
edax abolere vetustas.*

Viuunt etiamnum Livij, vivunt Poly-
bij, Herodoti, Diodori Siculi. Vivunt no-
strâ ætate fatis erepti Schönlebij, Valvasorij,
Pelzhoferi, & in omnis ævi consortium suæ
eruditionis specimina inferunt, nunquam
obscuri, quia ingenij sui partus in luce gen-
tium constituerunt. *Qui victuris commendant
nomina chartis, illi se à communi calamitate,
& ingratâ oblivione calami beneficio vin-
dicant.*

Vivent gloria Aemonensia monumen-
ta, gesta, Patrij ritus, & artes in sæcula. Le-
vis fama hodie quémque ad sidera tollit,
cras deprimit, ac brevibus pereunt ingentia
fatis, sola Historia illos tuetur. Alexander
proinde Achilli non victorias, ac triumphos,
sed Homerum invidit, cuius beneficio æter-
nitatem est consecutus.

Quot

Quot Reges triumphis inclyti laterent
etiamnum obscuri, quot Urbes reconderen-
tur ignobiles, nisi illas erudita penna æter-
nitati immolâsset. Vienna, Praga, Salis-
burgum, Augusta, & Treviris minus laudis
haberent, nisi eorum magnifica monumen-
ta, Lazius, Balbinus, Mezgerus, Stengelius,
& Maserius adumbrâssent: Non immoritu-
ræ famæ augurium est, si Trojanus, Plinium,
Theodosius Pacatum, Stilico Claudianum,
Lucanum Julius nanciscatur, rerum suarum
præcones. Quis Attilij Reguli fidem in Pa-
triam, Æneæ in genitorem pietatem, Scipio-
nis heroicæ gesta, & Catonis vim consilij de-
prædicaret, nisi Livij, Taciti, Flori, & Plutar-
chi, horum illustria gesta ab oblivione vindi-
câssent. Ut ad nostræ Patriæ decora rever-
tamur, quis Sigismundum Lambergicum, &
Thomam Crön insignes Antistites Labacen-
ses, & Georgium Slatkoina, Labaco oriun-
dum, eximum Episcopum Viennensem, ex-
tolleret? Quis Andreæ ab Auersberg, Ulrici
ab Eggenberg, & Adami Rauber, Heroum
magna facinora deprædicaret. Quis Caspa-
ri, & Josephi à Lamberg consilij pondera,
Erasmi à Thurn Longanimitatem, Andreæ
Eberhardi Rauber fortitudinem, Viti Kisell
Justitiam, Wolfgangi Engelberti Com. ab
Auersberg Magnificentiam, Jo. Herbardi à
Kazenstein, acre judicium, Georgij Sigismundi

Com.

Com.&D. à Gallenberg, Prudentiam, & Eberhardi Leopoldi Ursini Com. de Blaggei man-
fuetudinem, consilium, & industriam, ac aliorū
plurium sago, & togā illustrium virorum præ-
clara merita adornaret, nisi eorum cum no-
mine gesta memori calamo Schönlebius,
Valvalorius, & Erasmus Francisci fastis con-
signâssent. Omnia etenim opera, mortalita-
te donata sunt, inter peritura vivimus: Sola
Historia hæc ab interitu vindicat. *Teste Seneca in cons. ad Polyb. cap. 37.* Scriptorum mo-
numentum unum est in rebus humanis opus,
cui nulla tempestas nocet, nulla consumat
vetustas, cætera quæ per constructionem
Lapidum, & marinoreas moles, aut terrenos
tumulos in magnam eductos altitudinem
constant, non propagabunt longam diem,
quippe, & ipsa intereunt: immortalis est in-
genij memoria.

Quapropter Tibi Vir Eruditissime, & in-
super Patriæ de tam eleganti hoc novo ope-
re ex animo gratulor, ac immortali nomini
Tuo applaudo, quod non ventura silebunt
Iustra, nec ignota rapiet sub nube vetustas;
Tum DEUM Optimum maximum animitūs
precor, ut Te in bonum publicum incolu-
mem, quam diutissimè servet. Hæc in ami-
citiæ tesseram ex sincero animi affectu trans-
script.

Perillustri , ac Eruditiss.^m
Domino, Domino

*Joanni Gregorio à Thal-
berg, Vetustissimæ Academiæ
Gelatorum Bononiæ , ac Opero-
rum Labacensium Academico dicto Provi-
do in ejusdem Epitome Rerum Labacensium.*

UNUS in angusta celeberrimi-
mus *Auctor* arenâ.
Rem gerit , & nato condit ab
orbe , brevem :
Hinc Operi precium ! sterilis
quid luxus inanis
Eloquij ? & multus , sed sine
sale , sonus ?

Ingenij decus est , & maxima

laudis origo ,

Non multa , at multum cum
brevitate loqui.

Edocet *Epitome* , quam Tu ter
docte *Joannes*

Exeris , Ingenij Nobile , &
artis , opus.

Hic Labor , & Virtus , & auara
licentia fandi ,

Emicat , & purus , Lance ,
stylóque , Lacon .

Nam licet exili cernatur mole
Libellus ,

Atque brevem titulo Pagina
pauca tegat ;

Jlle tamen Patriæ memoranda
exordia pandit ,

Pandit , & antiquæ grandia
fata plagæ ;

Heroas pariter veteres , & gesta
revolut,

Nec non quas longo marte
tulere vices!

Quæque anni obscurâ rapuere
ab origine mundi ,

Quæque avido tempus den-
te terebat edax !

Hic facilè series numerò *Chrono-*
logica signat ,

Politico Historicis sparsa sub-
inde notis.

Utque *Operi* major derivet glo-
ria honosque

Carpit inassuetam , *condito*
aborbe , viam.

Libatim quidquid spargit quam
plurimus Author ,

Colligis , hinc doctus , quod
cupit , orbis , habet .

Singula quid memorem ? libri
lectura docebit,
Quantus erat studio *Scriptor*,
& ingenio.

Sat mihi docte Tuis Thalnitscher
Laudibus uti,
Atque *Tuo* segnis posse La-
bore frui.

Hinc quoties per me laudanda
hæc scripta legentur
Admirator inops, ut modo,
semper ero.

At neque solus ero, toto mirabe-
ris orbe,

Nam verba immensum sin-
gula pondus habent
Utque igitur *Tu* labecares, Cen-
sore carebis,

Frangitur eloquio livida lin-
gua *Tuo*.

Et

Et quid Jo! livor rabidus, Mo-
mique capeſſant,
Syllaba ubi nulla eſt, quæ fi-
nè laude fluat,
Invidiam ſuperavit opus, *doctiſ-*
me Scriptor

Et qua nemò aliis, *Tu* tamen
unus abes.

Quod ſiquidem nulli licuit ten-
tare priorum,
Haud facile poterunt ſæcla
 futura ſequi,

Tu vasto remeas, & non inglo-
rius, aufu,

Historiæ plenum cautibus,
Unus, iter.

Sic merito à cunctis, nulli immi-
tandus, amaris,
Ipſe faber Famæ, consul, &
ipſe Tuæ.

Nec

Nec sine fatorum speciali mu-
nere quodam

Tu coleris Patrias *Prividus*
inter *Apes.*

Colligis Vnus Jo venturo *Provi-*
dus ævo

Ac struis æternos , sorte fa-
vente, favos :

Annuit auspitio Polus ! en jam
læta per orbem ,

Solvitur in plausus nuntia Fa-
ma *Tuos!*

Epitome, O felix! tamen ð feli-
cior *Auctor*

Mutua uterque sibi laude tro-
phæa canat.

Francisc. Ignatius An-
drocha L. B. de Andros.
Inter Academicos *Ope-*
roflos Labac. dictus Redi-
vivus, & Acad. Nobiles
Parmenses, dictus Molis.

Ejusdem Operi intitulato, *Epitome Chronologica Antiquissimæ Metropolis Urbis Labacensis* ita assurgere voluit Franciscus Christophorus Wogathey, Vice-Dominatus Carnioliae Secretarius, & Fiscalis Cæsareus. Inter Academicos Operosos dictus *Congruus*.

Providus Emonæ Historicis,
Operosā, viretis
Mella legis: Patrio, dulcia
dona, solo,
Mella legis, fallor! sed parces,
lecta propinas,
Perge! *Cui* cordi est Patria,
Musæ, Decor.

Epi-

In Epitomen Chronologicam, Antiquissimæ Urbis Labacensis.

Perillustris Domini, Domini Joannis Gregorij
& Thalberg, Provincialis Carnioliae Coacademici.

O D E G R A T U L A T O R I A.

HÆserat Æmonæ vox interclusa palato,
Et nullum poterat reddere lingua sonū,
Sed loquitur Thalberg: numeroſo pondere
laudis,

Edidit Æmonæ lingua soluta sonos
Hic dat perpetuis vīctura volumina chartis.
Æmonæ in laudem, nobile mentis opus
Scribere præclarè gestas ex omnibus unus,

Qui res præclarè gesserat, aptus erat
Pingere Labacum solus fuit aptus Apelles.

Dicere, sed Thalberg solus, & aptus adest,
Rexerat hos laudis sapientia juris habenas,

Ut doceat dignis Te genuiffe modis,
Mens generosa nequit tantum uni infistere
palmæ,

Sed laudem calamo quærit, & ingenio.
Hinc Tua sunt geminæ Virtus, doctrinaque
palmæ

Quæis iminortali sydere currit honos.
Legibus ut nova sit, nova sit Tibi gloria libris,
Crescat in immensum nobile stema Tuum.

Ita applaudit

Joan. Baptista Felber, J. U. D. Pro-
vinciæ Carnioliae in Prætorialibus
Juratus Advocatus Academicus
Operosus Labac. dictus Verendus.

Perillustri , ac Eruditiss^mo
Domino, Domino

*Ioanni Gregorio à Thal-
berg, Vetusissimæ Academiæ
Gelatorum Bononiæ , ac Opero-
forum Labacensium Academico dicto Provido
in ejusdem Epitome Rerum Labacensium.*

UNUS in angusta celeberrimi-
mus *Auctor* arenâ.
Rem gerit , & nato condit ab
orbe , brevem :
Hinc Operi precium ! sterilis
quid luxus inanis
Eloquij ? & multus , sed sine
sale , sonus ?

Ingenij decus est , & maxima
laudis origo ,

Non multa , at multum cum
brevitate loqui .

Edocet *Epitome* , quam Tu ter
docte *Joannes*

Exeris , Ingenij Nobile , &
artis , opus .

Hic Labor , & Virtus , & auara
licentia fandi ,

Emicat , & purus , Lance ,
stylisque , Lacon .

Nam licet exili cernatur mole
Libellus ,

Atque brevem titulo Pagina
pauca tegat ;

Jlle tamen Patriæ memoranda
exordia pandit ,

Pandit , & antiquæ grandia
fata plagæ ;

Heroas pariter veteres, & gesta
revolut,

Nec non quas longo marte
tulere vices!

Quæque anni obscurâ rapuere
ab origine mundi,

Quæque avido tempus den-
te terebat edax!

Hic facile series numerò *Chrono-*
logica signat,

Politico Historicis sparsa sub-
inde notis.

Utque *Operi* major derivet glo-
ria honosque

Carpit inassuetam, *condito*
aborbe, viam.

Libatim quidquid spargit quam
plurimus Author,

Colligis, hinc doctus, quod
cupit, orbis, habet.

Singula quid memorem ? libri
lectura docebit,

Quantus erat studio *Scriptor*,
& ingenio.

Sat mihi docte Tuis Thalnitscher
Laudibus uti,

Atque *Tuo* segnis posse La-
bore frui.

Hinc quoties per me laudanda
hæc scripta legentur

Admirator inops, ut modo,
semper ero.

At neque solus ero, toto mirabe-
ris orbe,

Nam verba immensum sin-
gula pondus habent

Utque igitur *Tu* labecares, Cen-
sore carebis,

Frangitur eloquio livida lin-
gua *Tuo*.

Et

Et quid Jo! livor rabidus, Mo-
mique capeſſant,
Syllaba ubi nulla eſt, quæ fi-
nè laude fluat,
Invidiam ſuperavit opus, *doctiſ-*
me Scriptor

Et qua nemò aliis, *Tutamen*
unus abes.

Quod ſiquidem nulli licuit ten-
tare priorum,
Haud facile poterunt fæcla
futura ſequi,
Tu vasto remeas, & non inglo-
rius, ausu,
Historiæ plenum cautibus,
Unus, iter.

Sic merito à cunctis, nulli immi-
tantus, amaris,
Ipſe faber Famæ, consul, &
ipſe Tue.

Nec

Nec sine fatorum speciali mu-
nere quodam

Tu coleris Patrias *Prividus*
inter *Apes.*

Colligis Vnus Jo venturo *Provi-*
dus ævo

Ac struis æternos , sorte fa-
vente, favos:

Annuit auspitio Polus ! en jam
læta per orbem,

Solvitur in plausus nuntia Fa-
ma *Tuos!*

Epitome, O felix! tamen ð feli-
cior *Auctor*

Mutua uterque sibi laude tro-
phæa canat.

Francisc. Ignatius An-
drocha L.B. de Andros.
Inter Academicos *Ope-*
rofos Labac. dictus Redi-
vivus, & Acad. Nobiles
Parmenses, dictus Molis.

Ejusdem Operi intitulato, *Epitome Chronologica Antiquissimæ Metropolis Urbis Labacensis* ita assurgere voluit Franciscus Christophorus Wogathey, Vice-Dominatus Carnioliae Secretarius, & Fiscalis Cæsareus. Inter Academicos Operosos dictus *Congruus*.

Providus Æmonæ Historicis,
Operosā, viretis
Mella legis: Patrio, dulcia
dona, solo,
Mella legis, fallor! sed parces,
lecta propinas,
Perge! *Cui* cordi est Patria,
Musæ, Decor.

Epi-

In Epitomen Chronologicam, Antiquissimæ Urbis Labacensis.

Perillustris Domini, Domini Joannis Gregorij
a Thalberg, Provincialis Carnioliae Coacademici.

O D E G R A T U L A T O R I A.

Hæserat Emonæ vox interclusa palato,
Et nullum poterat reddere lingua sonū,
Sed loquitur Thalberg: numeroſo pondere
laudis,

Edidit Emonæ lingua soluta sonos
Hic dat perpetuis vīctura volumina chartis.

Emonæ in laudem, nobile mentis opus
Scribere præclarè gestas ex omnibus unus,
Qui res præclarè gesserat, aptus erat
Pingere Labacum solus fuit aptus Apelles.

Dicere, sed Thalberg solus, & aptus adest,
Rexerat hos laudis sapientia juris habenas,

Ut doceat dignis Te genuisse modis,
Mens generosa nequit tantum uni insisterē
palmæ,

Sed laudem calamo quærit, & ingenio.
Hinc Tua sunt geminæ Virtus, doctrinaque
palmæ

Quæis immortali sydere currit honos.
Legibus ut nova sit, nova sit Tibi gloria libris,
Crescat in immensum nobile stema Tuum.

Jta applaudit

Joan. Baptista Felber, J. U. D. Pro-
vinciæ Carnioliae in Prætorialibus
Juratus Advocatus Academicus
Operosus Labac. dictus Verendus.

EPITOME

CHRONOLOGICA

Continens res memorabiles Urbis Labacensis, Metropolis Carnioliae, ab Orbe Condito, usque ad Annum Christi M. D. CC. XIV.

PROE M I U M.

Res memorabiles Antiquissimæ Urbis Labacensis, veteris Æmonæ longe celeberrimæ, compendiō, tenuique Stylo auspicaturus existimavi haud abs refo-
re si universam historiam, in brevitatem, ob
temporis præfixi angustiam, unicè intentus,
parva quasi tabellâ adumbratam, amplecte-
rer, totamque Urbis ejusdem ætatem, ut cæ-
perit, adoleverit, ut ad aliqualem juventæ
florem, seu maturam ætatem pervenerit, ac-
demum conseruērit, sub schemate, seu si-
mulacro matronæ cuiusdam venerandæ re-
præsentarem: quam si penitus inspexeris,
quatuor gradus, progressusque ejus invenies.

A

Pri-

2 EPITOME CHRONOLOGICA.

Prima proinde ætas Jafoni inlyto Heroi Theffaliâ oriundo, & Argonautis, eum in expeditione nauali, cum eos Æta prosequeretur comitantibus, tribuenda: Infantiæque ejus, quod quingentos per annos evenerat, æquiparanda. Inde usque ad Augusti Cæsaris tempora, cujus auspicijs colonia huc deducta DCC. XXII. per annos, quo primævâ fruebatur libertate, quis Adolescentiam dixerit. Dehinc confirmatis viribus, ob tot migrationes gentium, usque ad Attilæ excidium Heroina fortis juvenescere cœpit, & maturitatem adversa fortiter tolerando ostentare. Donec tandem septingentos per annos ad Narsetis usque tempora, varijs jaëtata incommodis conseruerit, cujus auspicijs ad alteram quasi infantiam devoluta renasci, & cujusdam in morem Anthæi toties inter bellorum tumultus, & rerum vicissitudines prostrata, semper vigorosior resurgere, & tum ædificiorum cultu, tum incolarum copia, ope divinâ, revirescere cœpit. Quæ singula suis non fucatis adscititijs coloribus delineata, paucis primoribus annis aliunde accersitis notabilioribus eventibus, quæ alibi accidere, proprijs, ut ordo temporis servetur, substitutis, ob oculos lectoris benigni ponere aggredior.

PRI-

PRIMA ÆTAS.

Año Mundi M.M.DCC.XXXI.

Ante Christum M.CC.XXII.

Conditur veris initio Æmona urbs vulgo Labacum, Germanis Laybach, Italis Lubiana, à Jasone Aesonis ex Polymila filio, duce claro, à quo genita, & Argonautis, qui amænitate loci plecti, relictis socijs, hic suam sedem fixere, quasi educata fuit.

Pauca cæterum de hoc tenera ætate notata reperimus, nec mirum, de tam vetusto ævo, interim, ut Historia ab ostio recto tramite ad suum scopum procedat, quæ nobis absque solerti indagine innotuerunt, promemus.

An. ante Christum 1221. Æmonæ 2. Argonautæ navi solutæ, ac humeris suis quoad necessarias partes, per juga montium translata, ad littus maris non procul Aquileja confederunt, tum navi reparatæ reduces in Patriam Polam condiderunt.

An. ante Christ. 1204. Æmonæ 19. Crescunt per Istriam, & Japydiam oppida Colchorum, qui Argonautas prosecuti sunt, unde sensim succrescentes populi olim Romanis formidabiles futuri.

An. a. C. 1198. Æmonæ 25. Japydes nostri majori ex parte Græcis paruisse feruntur.

An. a. C. 1197. Æmonæ 26. Hac tempestate Paris regem Sidoniorum , à quo amicè hospitio suscepitus fuerat, insidiosè interficit, & Helenā raptâ Trojam appulit, unde ortum decennale bellum.

An. a. C. 1195. Æmonæ 28. durante bello Trojano pace fruūtur Hyperborei, & Japydes nostri

An. a. C. 1190. Æmonæ 30. Agamemnon raptæ Helenæ affinis Iphigeniam filiam temerario ausu dijs immolat, ut Trojâ potiretur.

An. a. C. 1182. Æmonæ 41. captâ Troja multi è Græcia , & Phrygia dilapsi in Pannonia consedisse feruntur.

An. a. C. 900. Æmonæ 323. Japydes nostri Jonicum, nunc Adriaticum mare ex parte cum Liburnis adcoluerunt.

An. a. C. 811. Æmonæ 412. Macedones hucusque clausi finibus cum vicinis Dalmatis, Liburnis, & Japydibus bella gerunt, donec Philippus, & Alexander filij ejus immortales gloriæ lauros genti decerperent.

An. a. C. 775. Æmonæ 448. florente Græcorum imperiō Japydes Græcis paruisse perhibentur quousque. Eorum decrecente potentia vicini populi Illyrij , Pœonnes , Norici, Celtæ &c. suos sibi Reges deligerent.

An. a. C. 772. Æmonæ 451. Romulus, & Re-

CHRONOLOGICA.

5

musurbis,& Rom.Imp.conditores nascuntur.

An. a. C. 751. Æmonæ 472. Terrarum Dea, gentiumque Roma, cui par est nihil, & secundum, teste ovidio, conditur.

An. a. C. 750. Æmonæ 473. Romulus Romæ jus dicit,& singula ordinat.

ÆTAS II.

*Adolescentia seu tenera ætas urbis
Labacensis.*

An. a. C. 727. Æmonæ 500. hac tempestate, urbs nostra infantiam transgressa, Adolescentiam, varijs gentium migrationibus vexatam, & continuis bellicis motibus ac variationibus impetitam, adoritur, donec à Romanis superata, adeo adamata fuerit, ut primam eò cis Alpes Julias suam è latio deduxerint Coloniam.

An. a. C. 675. Æmonæ 548. Carnia festa in honorem Apollinis à Carno Vate instituuntur, hinc mensis Majus ab hisce festis apud Lacedemones Carnius dictus à quo etiam Carniam, seu Carnioliam nomen mutuasse ferunt.

An. a. C. 671. Æmonæ 552. moritur Numa Pompilius alter à Romulo Rex.

An. a. C. 604. Æmonæ 619. Celtæ primùm

in Carnioliam migrant, ac hic habitare cæperunt. Galli duce Bellovero in Italiam transiunt.

An. a. C. 598. Æmonæ 630. Galli duce Eli-tonio secundò in Italiam migrant: ac post hos Salusij, Boij, & Lingones, tum senones.

An. a. C. 552. Æmonæ 671. Conditur Weixelberga in inferiori Carnolia tribus mil-iliaribus Labaco remota.

An. a. C. 505. Æmonæ 718. Senia, Japy-diaæ nostræ oppidum, conditur.

An. a. C. 415. Æmonæ 808. Modrusa seu Merusium, vetus Japydiaæ oppidum, exstrui cæptum.

An. 4. C. 393. Æmonæ 830. à Senonensi-bus conditur, trajecto sinu Adriatico, Senogalia.

An. a. D. 389. Æmonæ 834. Galli Hetru-riam hostilibus armis infestant.

An. a. C. 388. Æmonæ 835. Galli vi Ro-mam capiunt, igne, ferro omnia immaniter vastant.

An. a. C. 372. Æmonæ 851. magna hoc tempore Illyriorum potentia vastum terræ spatium occupat.

An. a. C. 366. Æmonæ 857. Illyrij Gallis permixti Agros Romanorum populantur.

An. a. C. 357. Æmonæ 866. Macedones Illyrios fugant, & eorum septem millia cædunt.

An. a. C. 328. Æmonæ 895. Japydes, & Cel-

Celtæ nostri pace cum vicinis pacta fruuntur.

An. a. C. 301. Æmonæ 922. Patavium celtæ nostri tuentur.

An. a. C. 282. Æmonæ 941. Romani Celtas, seu Gallos Senones bello devincunt.

An. a. C. 278. Æmonæ 945. Scordisci Ilyricorum gentes cum Celtis in Græciam irrumpunt, & Delphis templum sacrilegâ manu expoliant.

An. a. C. 237. Æmonæ 986. Galli Transalpini bellum contra Romanos movent.

An. a. C. 228. Æmonæ 995. Bellum Ilyricum cum Romanis cæptum.

An. a. C. 227. Æmonæ 996. Theuto Ilyriorum Regina cum Romanis pactum init, & tributum spondet.

An. a. C. 222. Æmonæ 1001. Romani ad Aduam fluvium, qui Padum influit, decem millia Gallorum cædunt.

An. a. C. 221. Æmonæ 1002. Græci Ilyrijs juncti Spartam occupant.

An. a. C. 220. Æmonæ 1003. Histris à Romanis bellum illatum, qui licet fortiter resistant, tandem vi subjugantur.

An. a. C. 212. Æmonæ 1011. Philippus Macedo Lissum in Ilyrico occupat.

An. a. C. 184. Æmonæ 1039. Carni primò ex agro Aquilejeni in Patriam migrant.

An. a. C. 182. Æmonæ 1041. Japydes nostrum Gallis Transalpinis Oppidum in agro Aquilejensi condunt.

An. a. C. 181. Æmonæ 1042. Japydes, & Istri navalibus assueti excursionibus in Apulia Tarentinos, & Brundusinos infestant.

An. a. C. 180. Æmonæ 1043. Galli Transalpini latè in Pannonia dominantes, Colonia Aquileam ne deducatur, Romanos impeditre nituntur.

An. a. C. 178. Æmonæ 1045. Istri novam Aquilejensium Coloniam infestant.

An. a. C. 177. Æmonæ 1046. Bellum Istrium Romanis variò eventu exarsit.

An. a. C. 176. Æmonæ 1047. Istri à Romanis victi: Metulum Urbs primaria capta & Japydes nostri in Romanorum fidem recepti.

An. a. C. 170. Æmonæ 1053. Illyrici limites ad ipsas Danubij ripas dilatantur.

An. a. C. 169. Æmonæ 1054. Istri, & Japydes Legatos Romanam mittunt, ut contra Cassium consulem, qui hostiliter fines suos peragaverat, conquerantur.

An. a. C. 156. Æmonæ 1067. Dalmatae Illyrios populi Romani socios hostiliter infestant, quibus succurrit à Romanis.

An. a. C. 155. Æmonæ 1068. Bellum Dalmatis à Romanis indictum.

An. a. C. 154. Æmonæ 1069. Dalmatae à Ro-

Romanis subjugantur. Delminium expugnatum.

An. a. C. 128. Æmonæ 1095. fit prima adversus Japydes nostros, qui Tergestinum portum occupârunt, Romanorum expeditio, Duce Sempronio Tuditano.

An. a. C. 127. Æmonæ 1096. Superatis Japydibus Tergestum conditur, & colonia Romana eo deducitur.

An. a. C. 118. Æmonæ 1105. Romani Segestanos Japydibus conterminos ad Savi, & Colapis confluentes debellarunt.

Japydes Romanum jugum excusserunt.

An. a. C. 117. Æmonæ 1106. Martius consul Carnos gentem Alpinam Gallicam Japydibus conterminam expugnat.

An. a. C. 112. Æmonæ 1111. Papyrius Carbo conf. à Cimbris ad Norejam hodie novum oppidum Styriæ profligatur.

An. a. C. 111. Æmonæ 1112. Scordisci Macedonia incursant.

An. a. C. 108. Æmonæ 1115. Cimbri Patriam nostram hostiliter inundant, ac per has partes in Italiam contra Romanos transitum moliuntur: Oram, seu Haiduschinam diruunt.

An. a. C. 107. Æmonæ 1116. Cimbri Romanos trinâ clade afficiunt, & latè victoria arma circumferunt.

An. a. C. 104. Æmonæ 1119. Cimbri de-

nuò Romanos ingenti clade notant, & 80. millia eorum funestant.

An. a. C. 101. Æmonæ 1112. Teutones Alpibus Julij transgressis Romanos fugant.

An. a. C. 57. Æmonæ 1166. Julius Cæsar legiones, quæ in nostris regionibus hyemabant ex hybernis educit, & in ulteriore Galiam contra Helvetos movet.

An. a. C. 43. Æmonæ 1180. Japides nostros amicitiam cum Romanis coluisse ferunt.

An. a. C. 42. Æmonæ 1181. Marcus Antonius Decimus Brutum Metulij in Japydia obsedit. Senatus offensus Antonio Bruto suspectias mittit, & eum Obsidione liberat.

An. a. C. 34. Æmonæ 1189. Augustus Cæsar Japydiam, & Tauriscos infestat. Japides Aquileam usque excurrunt, & Tergestum coloniam diripiunt.

An. a. C. 33. Æmonæ 1190. Octavius Cæsar latè viætricia arma circumfert.

An. a. C. 32. Æmonæ 1191. Augustus Cæsar Metulum, longâ obsidione cinctum, occupat.

An. 31. Æmonæ 1192. Augustus adversus Dalmatas movet, qui extremô commeatu præclusô famie fatigati sponte se dedere.

An. 28. Æmonæ 1195. Sub Octaviano Cæfare Japydia nostra Romanæ se subjicit potentiæ, quô factô Cæsar Augusti nomen consecutus.

An. 24. Æmonæ 1199. Japydes Alpini & Transalpini cum Noricis excusso jugo se priori libertati restituerunt.

An. 18. Æmonæ 1205. Publius Silius Consul Pannonios debellat. Romanorum Coloniæ Æmonæ deducit.

An. 15. Æmonæ 1208. Japydia, Carnia Tauriscia, & Noricum Romanis foedere, & constanti fide jungitur.

An. 11. Æmonæ 1212. Bellum à Romanis, Tiberio Cæsaris privigno Duce, contra Pannoniam superiorem gestum.

An. 8. Æmonæ 1215. Tiberius Nero de Dalmatis, Pannonijs & Dacis in Illyrico triumphat.

An. 6. Æmonæ 1217. Tiberius Nero universam pene Germaniam subjugat.

An. 5. Æmonæ 1218. Rhætos, Vindelicos, Breucos, & Dalmatas sub jugum Romanum mittit.

ÆTAS III.

Juventam seu maturam ætatem Urbis Labacensis attigimus, quæ ut potè Pannoniæ superioris, & contermini Norici Prætoria, Archiflaminum, qui fusis latè accolis sacram jus dicebant, sedes, tot Legionum Roma-

manarum receptaculum, & harum Martis campus, maximis bellorum discriminibus, ac periculis jactata, virili pene virtute restitit, adversitatum pondere potius firmata, non gravata, minùs oppressa, ut grandes arbores solent, Catonis effato: Non est arbor solida, nec fortis, nisi in quam frequens ventus incurset; ipsa enim vexatione constringitur, & radices certius figit.

Anno à partu Virginis, seu Christi Cœli terraque Domini opera Spiritus Sancti in terris nati.

Anno 6. Tiberius Nero armis totam Germaniam perlustrat. Marcomannos aggredi statuit, qui vim vi repellere parant.

An. 7. Istri, Carni, Japydes, Norici, & Dalmatæ, gentes ad libertatem natæ, jugi Romanî exosi Moravis auxiliaturi ex constituto arma corripiunt. Pars in Italiam, altera in Macedonia irrumpit. Cæsis passim Romanis omnia ferro, & igne vastant. Donec Adventu Cæsaris novis copijs opem ferente res in Pannoniâ denuò pacentur.

An. 8. Japydes, & Pannoniæ Superioris Populi Romanis iteratò adhærent.

An. 10. Pannoniâ, Dalmatiâ cum universo Illyrico domato, Amantini ad Savum, & Dravum habitantes à Romanis devincuntur.

An. 14. Junius Blæsus Æmonæ jus dicens Illi-

Illicum, in quo Japydia nostra, & Pannonia contenta, gubernat, ac in officio retinet.

An. 16. Aemonæ Percennius Gregarius inter tres legiones, quæ ibi castris æstivis morabantur, magnam. Augusto defuncto, ob stipendium non solutum, seditionem excitat, quam Blæsus summâ dexteritate sopit, ac corripheos ad aliorum terrorem verberibus affici, & carceri claudi jubet, fracto vicissim ab universis carcere rei tumultuantibus miscentur, & legati Romam mittuntur.

An. 17. Pannonia pace fruens à Junio Blæso Legato, qui militiae præsidijs impositæ præest, gubernatur, exauthoratis, qui missiōnem Romæ postulabant, tumultuantibus.

An. 35. Aemonæ Neptuno erectum fanum, quod ex monumento elapso sæculo ibidem detecto, conjicere licet.

An. 44. Divus Petrus Aquileam, S. Marcum misit, & Primum inclytæ illius civitatis Episcopum constituit.

An. 49. D. Marcus Hermachorum Germanum pietate clarum, ante suum discessum Romanum, in Successorem Aquileæ deligit.

An. 50. Carniolater felix sub ipsis Ecclesiæ incunabulis orthodoxæ fidei lacte, à S. Hermagora ejus Apostolo instilato, enutritur.

An. 51. Idem Fortunatum Diaconum in Pan-

Pannonias & Noricum ad prædicandum
Evangelium mittit.

An. 54. Titus Divi Pauli Discipulus Dalma-
tis, & Liburnis fidem veram prædicat.

An. 56. Hoc idem præstat S. Helius in
Istria.

An. 65. Quinta Decumana Legio, quæ sta-
tiva sua Æmonæ habuit, jussu Cæsaris Corbu-
lo duce in Armeniam movet. Æmona Co-
lonia jus latij obtinet.

An. 70. Hac tempestate Labacensi Ecclesiæ
primitus à Metropolitana Aquilejensi Antisti-
tes suos datos ferunt.

An. 72. Titus Hierosolymam vi capit & so-
lo æquat.

An. 82. Segesta, & Torgium Carnorum
oppida, nunc vicus S. Joannis ad Timaum, &
S. Petri propè Goritiam, à Decebalo Daciæ
rege vastantur.

An. 94. Multi Romanorum Christianorum
ad persecutionem Domitiani evitandam in
Japydiam nostram migrant, & lares ibidem
figunt.

An. 101. Trojanus Imp. debellat Deceba-
lum, ejusque exercitum ad interencionem
fundens Daciam recuperat.

An. 102. Idem, per Japydiam nostram, &
Pannoniam reversus Romam, triumphat.

An. 107. Hoc anno Diyum Achatium Car-
nio-

nioliæ Patronum, cum X. millibus in monte Ararath Armeniæ pro Christo Sanguine fuso, martyrij palmam obtinuisse, ferunt.

An. 125. Hadrianus Pannoniam Japydiam, & Reliquas Romano Imperio subiectas provincias lustrat.

An. 139. Sub eodem Hadriano S. Primus Presb. & Marcus ejus Diacon. in Istriâ prope Tergestum pro Christo Sanguinem fundunt.

An. 151. S. Lazarus Diaconus Tergesti in Istria pro Christo passus est.

An. 179. Aurelius Imp. ex oriente cum filio Commodo redux Æmonam transiens, eundem in consulem creat.

An. 206. Severus Imp. has regiones in vi-sens hic, & per limitaneas Provincias trigin-ta duas legiones præsidiarias constituit.

An. 237. Maximus in Pannoniam profectus Sirmij hyberna delegit adversus Sarmatas bellum movens.

An. 240. Maximinus Æmonam nullo obi-ce, ut verebatur, reperto, quadrato agmine petit, ac inde sequenti die ad Aquileam ob-sidendam properat, ubi à Maximo fusus inter-ficitur.

An. 245. Gordianus Imp. ingentes copias, sumpto itinere per Japydiam, Liburniam & Dalmatiæ in Thraciam adversus Persas, de-ducit.

An. 252. S. Maximus Episcopus Aemoneñ Patronus civitatis, Assisiæ in finibus Carniolæ, sub optimo Procon. gloriosum pro Christo Sanguinem fudit.

An. 256. S. Maximilianus Cileæ Evangelium Christi prædicat, & Episcopus ibi constituitur.

Tergesti in veteri Carnia Ss. Virgines : Euphemia, & Thecla martyrium subeunt.

An. 188. Pannonia à vicinis Sarmatis & Quadis ferro, & igne vastatur.

An. 270. Claudius Imp. Gothos Romanorum Imperium immaniter devastantes insigni clade notavit, dimidiam eorum partem delavit, reliquos fugavit, aut in captivitatem deduxit.

An. 279. Probus Sirmij in Pannonia nostra natus in Romanorum Imperatorem inaugurator.

An. 281. Idem in Ilyrico Sarmatas, qui irruperant, insigni prælio devicit. Gepidos, & Vandalos oppressit.

An. 282. Probo à militibus magno Reipublicæ damno occiso, M. Aurelius Carus succedit, & Probi mortem severè vindicavit.

An. 284. S. Pelagius Civis Labacen. Juvenis 24. Annorum sub Numeriano Imp. & Evi-lasio Judice capite plexus, gloriosum certamen subiit.

Sub ijsdem Maximilianus Episcopus Celejæ pro Christo Sanguinem fudit.

An. 289. S. Justus Tergestinus, Civitatis ejusdem patronus sub Monatio judice appensō ad collum plumbo in mare disturbatus, martyrium subiit.

An. 302. SS. Heradius, Paulus & Aquilinus Novioduni, hodie Gurgfeldæ sub Diocletiani persecutione, martyrij palmam consecuti sunt

An. 308. S. Quirinus Sisciæ Episcopus juxta Sabariam Pannoniæ civitatem, S. Ursicius in Illyrico & S. Felix Spalatri in Dalmatia, passi sunt.

Galerius Maximinus Pannoniam nostram in Valeriam & Saviam dividit.

An. 319. Constantinus Sarmatas debellavit.

An. 323. Idem Pannones suos invisit & Thessalonicae Licinianum interfici jubet.

An. 324. Ab eodem Constantino Petinæ in Interiori Carniola Episcopatus erigitur.

An. 329. fides Christiana longè latèque per Pannoniam propagatur.

An. 331. Constantinus Emonam urbem ea tempestate celeberrimam, Pannoniam revisurus, transiit.

An. 335. Idem Illyricum in Orientale & Occidentale dividit. Vandali, seu Vindi primùm in Carnioliam migrant.

An. 341. Nascitur D. Hieronymus, in Istria in finibus Patriæ nostræ in oppido Stridonis, quod Dalmatiæ pariter confinium fuit.

An. 353. Constantinus Gurgfeldæ in Pannonia nostra contra Magnentium bellatus militum delectum habet.

An. 358. Idem Sirmij hyeme exactâ veris initio aduersus sarmatas, & Quados in Daciam movet, quos inopinatò aggreditur, cædit, fugat & ad ditionem compellit.

An. 362. Præfuit S. Æmonensi Eccl. S. Florius triumphali Martyris palmâ æternum floridus.

An. 364. Sarmatae, & Quadi Pannonias depopulantur.

An. 369. Binis Synodis Romæ celebratis, quibus Auxentius, Ursacius, & Valens sunt condemnati, Castus Æmonen. nostræ Ecclesiæ Præful, interfuit.

An. 373. Japydia & Istria à Marcomanis, & Quadis magnis calamitatibus afficitur.

An. 376. Hunni contra Gothorum terras, tum Thraciam ac Demum Pannonias è paludibus Mœoticis primùm erumpunt, & se latè in Orientem, & septentrionem diffundunt, ac feritate suâ omnia complent.

An. 379. Gratianus Theodosium Sirmij Imperatorem creat, ac Orienti præficit.

An. 380. Goths in Pannonias procurrentes

Petovionem occupant, ac Aemonam usque depopulantur.

An. 381. Concilium Aquileæ, quo 32. Episcopi convenerant 9. Sept. celebratur quo bini Ariani Episcopi & Valens Pseudo Episcopus Petovien. damnantur.

An. 383. Maximus Romanæ militiæ Dux in Britannia à militibus Imperator acclamatur.

An. 388. Gloriosus hic annus Aemonæ urbi accidit, cum Theodosius devicto Maximo Tyranno ad Savum prope Sisciam eundem fugitivum prosequens, illam triumphabandus ingreditur.

An. 394. Theodosius Eugenio, & Arbogasto in campo Vipacensi post duorum dierum conflictum fuso, ac penitus deleto Aquileam concedens solenni triumphantium more excipitur.

An. 400. Alaricus relictis Epiris, & Sirmio exercitu suo circuitu facto Aemonæ castra locat, tum per Alpes Julias & Noricas Italiam ingressus omnia latè vastat.

Gothi primum in Patriam migrant, & hic suam sedem figunt.

An. 403. Alaricus à Romanis Duce Stilicone ad Rovenam victus fugam arripit.

An. 410. Novo collecto exercitu Alaricus ex Epiro, Pannonia, Japydia per Alpes Julias Romam iter adornat, quam duorum anno-

rum spatio bis cinctam , fame potius, quam ferro, diripit.

An. 420. moritur S. Hieronymus Eccl. Doctor 78. Die 30. Sept.

An. 424. Ætius Joanni Tyranno Hunnorum 60. Millia per Alpes Julias in auxilium dedit, omnia obstacula rumpit & vastat.

An. 427. Gothi Hunnos è Pannonijs, quas 50. annos tenuerunt, magna eorum cæde edita expellunt.

An. 433. Vandali in Hispanijs 20. Millia Romanorum cædunt.

An. 439. Carthago in Africa , à Romanis defensa, Vandalis cedere cogitur.

An. 442. Hunni magna suorum colluvie Illyricum, & Thracias aggrediuntur plurimas urbes, & oppida vastant.

An. 452. Attila Hunnorum Rex, Æmonam Coloniam florentissimam immani feritate obsidet , vi occupat , expilat , igne , ferroque omnia vastat & mœnia solo æquat.

An. 454. Budæ Sanguine in fauces erumpente suffocatur Attila.

An. 456. Æmona è suis ruderibus resurge-re & fidelium numerò augeri cæpit.

An. 458. OstroGothi sub Valamiro Pannoniam sui juris faciunt, Hunnis in Scythiam pulsis.

An. 459. Alani, Collectis Hunnorum reli- quijs,

quijs, Alpibus Julijs transgressis, Venetiæ fines aggrediuntur.

An. 461. Gothi Scyros & Suavos in campo Sursku Pule inter Locopolim, & Crainburgum aggrediuntur, cum ijs fortiter dimicant, ac tandem stragæ 10. Millium Suavorum reliquos à finibus suis arcent.

An. 469. Rugi cum Herulis in Pannoniam superiorem irrumpunt, & Favianam urbem, hodie Viennam occupant.

An. 472. Gothi in Noricum excurrunt, Tiburniam, hodie Solium prope Clagenfurtum obsident.

An. 473. Widemirus Gothorum Rex reliqua fratri Theodomiro inferiore Pannonia per Carsum, & Alpes Julias in Italiam migrat.

An. 476. Odoacer Rugorum Rex Noricas, & Julias Alpes transiens Italiam instar fulminis peragrat, ubi summam rerum consecutus Ravennæ suam sedem fixit.

An. 477. Gothi, & Hunni in Noricum, & Vindeliciam turmatim irrumpunt, & omnia cædibus implent.

An. 480. Vipacum Oppidum, cuius rudera hodie cernuntur à Theodorico dicto Valamer occupatur, & diruitur.

An. 485. Praefuit Eccl. Æmonen. B. Gennadius : Zelo animarum lucri insignis.

An. 486. Deletis in Pannonia & Norico Rugs. Longobardi subintrant.

An.

An. 487. Superior Pannonia, Valeria Savia, Japydia Ostrogothis, Dalmatia Istria & Italia Herulis obtemperabant.

An. 489. Theodoricus Amalus contra Odoacrem cui Dalmatia, & Italia paruit per has regiones iter adornans ad annem Sontium prope Gradiscam castra locat, tum commisso prælio Odoacrem fugat.

An. 499. Noricum, Pannonia, Japydia & Istria pace fruuntur, & Æmona quam toties Scythicus turbo fœde prostravit, novis ædificijs revirescere cœpit.

An. 501. Bulgari ex Septentrione in Thraciam, subitâ belli irruptione movent.

An. 502. Theodoricus, pulso Transalpico regulo, Sirmium vi occupat.

An. 517. Ægida, hodie Justinopolis ab Istrianis restauratur, & novam formam civitatis induit.

An. 526. Longobardi Andovino Rege Superiorum Pannoniā Ostrogothis profligatis occupant, Savią interim cum Japydia sub Gothorum remanente Dominio.

An. 534. Carthago à Romanis Duce Belisario capitur, ac sic tertia pars orbis terrarum Romano Imperio post annos 105. restituitur.

An. 536. Justinianus, Duce Constantiano Debellatis Gothis, Dalmatiā, Japydiā & Istriā recuperat.

An.

An. 541. Gothi resumptis viribus Dalmatas Jlyrios & Italos aggrediuntur, & maritimas urbes deprædantur.

An. 542. Totila Aquileâ captâ & dirrutâ, Italæ loca, villas, & urbes solo æquat.

An. 547. Idem Romam obfidet, & ingenti fame pressam, dolo capit, & diripit.

An. 548. Slavini transmisso Danubio primum in Carnioliam, & has vicinas regiones irrumpunt, & migrant.

An. 551. Slavi Thraciam & Jlyricum percurrunt, & Romano Exercitu juxta Adriapolim fuso, Constantinopolim usque provolvuntur.

ÆTAS IV.

SEnium Urbis Æmonen. attigimus post bis mille ponè annorum intercedinem idque tot iteratis malis, & incommidis pressum, non tamen viribus destitutum : cum singuliari ope Divinâ ad aliam devoluta ætatem denud novam infantiam induere cœpit sat floridam & robustam.

An. 553. Franci ope Ducum Bojorum Carniolium sui juris faciunt.

An. 554. Narses Justiniani Bellidux, his re-

gionibus opem latus repulsi Francis, Æmonam munit, & novis adificijs restaurat.

An. 568. Longobardi Pannoniorum per 42. Annos incolini in Italiam migrant parte sua per Liburniam, & parte altera per Alpes Julias in Venetam regionem digrediuntur.

An. 459. Paulinus Patriarcha Aquil. ad declinandam Longobardorum sævitiam Grandum se contulit, & ibi suam sedem fixit.

An. 569. Alboinus Longobardorum Rex Vincentiam, Veronam, & his vicinas civitates sui juris facit & sequenti anno Mediolum subjugat.

An. 573. Gisulphus Dux Carniolæ & Furojulio à Longobardis præficitur.

An. 575. Italia tota in Longobardorum potestatem venit.

An. 579. Narses magnæ auctoritatis & facultatum, Gisulpho amicus, Æmonæ longo annorum tractu dimorans eandem auctam, ut Pastore suo denuò provideatur, adornat.

An. 580. Hac tempestate Carniæ nomen Patriæ tributum, Japydiæ, & Norici nomini Romanō imperiō extinctō substitutum, late eadem, ab Adriatico mari, ultra Dravum patetebat.

An. 581. Patritius Æmonen. Episcopus Synodo in insula Gradi ab Helia Patriarcha celebrato interest.

An. 590. Romam Longobardi diuturnâ fame pressam diripiunt.

An. 591. Slavi ex Oceano Septentrionali oriundi primum ad ripam Istri, & Mœsiam, tum Dalmatiam, Carinthiam, & Carnioliam nec non vicinas regiones migrant ad Savum suam sedem locant.

An. 593. Slavini cum Romanis reciproco penè fortunæ eventu in Thracia confluxere.

An. 596. Ijdem Mysiam inferiorem depopulantur.

An. 598. Boij Slavos in Carantano, & Carnolia habitantes infestis armis aggrediuntur, à quibus cæsi ad interencionem delentur.

An. 600. Avares Constantinopolim usque excurrunt.

An. 601. Cacanus Avarorum Rex à Romanis in Mysia profligatur.

An. 603. Longobardi, junctis Avaris, & Slavis Cremonam, & Mantuam occupant.

An. 612. Slavi in Boariam irrumpunt unde ægrè repelluntur.

An. 613. Carnolia maximas, ob diversarum nationum transmigrationes, clades, & minas sustinet.

An. 614. Cacanus, Gisulphum ducem primum Carnioliae in foro julio pro Patriæ aris & focis decertantem, interficit & victoriam reportat.

An. 616. Taso & Caco Gisulphi filij Digrefsis à Foro julio Avaribus, Patriæ regimen suscipiunt.

An. 617. Ijdem dolo à Romanis interficiuntur, quibus substituitur Grasulphus.

An. 618. Cacanus rursum Thracias perva-
gatur, & deprædatur.

An. 623. Moritur Juvaviæ in Norico S Ru-
pertus Norici Apostolus, cui Vitalis in Episco-
pali dignitate succedit.

An. 634. Slavorum potestas, jam se latè in
Styriam, Austria, & Moraviam diffundit, Sa-
mone Duce.

An. 636. Slavi Thuringiam & Francorum
terras depopulantur.

An. 640. Hâc tempestate Czechus, & Le-
chus è Croatia, ille in Bohemiam hic in Po-
loniam migrant, & novam gentem & regnum
condunt.

An. 644. Slavi denuò Samone Duce Thu-
ringiam vastant.

An. 658. Grasulpho fatis arrepto. Ago
è civium numero delectus, regimen susci-
pit.

An. 662. Moritur Samo Slavorum Dux à
Victorijs & rebus præclare gestis clarus.

An. 664. Avari cum Forojuliensibus, ad flu-
vium Frigidum triduanò conflictu, vario even-
tu decertant.

An. 688. Franci latè dominantur, & fines suos in Dalmatiā extendunt.

An. 706. Dalmatæ ad Æmonæ viciniam, quam Argaidus loci Præses tuetur, excurrunt.

An. 723. Luitprandus Rex Longobard. Ravenam occupat.

An. 724. Boij, & Alemanni jugum Franco-rum excutiunt, sed mox ad obsequium reducuntur.

An. 725. Saraceni in Franciam irrumpunt, omnia ferrô, & igne vastant: demum à Carolo Martello ingenti strage opprimuntur.

An. 731. Hac tempestate huic nostræ Regioni quæ partim à Germanis, partim à Vindis colebatur, Carnioliae nomen tributum.

An. 735. Carnioli Longobardorum Dominiū excutiunt, & magnam ejusdem gentis multitudinem delent.

An. 736. Fœdus cum Carantanis mutui auxiliij ferendi ineunt.

An. 744. Hunni tertio irrumpunt in Pannoniam sub septem ducibus, qui in Transilvania septem castris nomen dedere.

An. 746. Hunni Pannoniâ totâ occupatâ in Carantanum movent. Unde ope Bojorum, & vicinorum mox depelluntur.

An. 747. Carnioli cum Carantanis se in tutellam Francorum committunt.

An,

An. 758. S. Virgilius Modestum in Carnioliam, & Carantanum, ob Barbarorum frequentes irruptiones harum incolas gentilitijs ritibus infectas, veræ fidei reducendas, mittit.

An. 763. Moritur Calistus Patr. Aquilejensis qui Utini Patriarchalem sedem stabilivit.

An. 772. Thassilo Bavariæ Dux. Carinthos & Carniolos, assumpto regis titulo, debellat, & in sua verba jurare, adigit.

An. 773. Carolus magnus Romam à Longobardis obsessam, liberat.

An. 774. Ticino occupato Regem Desiderium cum uxore capit. Quibus captis regnum Lombardorum quod 206. annis stetit, finem summit.

An. 778. Carantani Christianorum Religionem amplectuntur.

An. 788. Aares in Bavariam uno exercitu, altero in Carnioliam, & Foro julium infectis armis irrumunt, sed utrobiusque victi, repelluntur.

Mauritius Episcopus Æmonen. ob irruptiones Barbarorum ad Civitatem novam se recipit, ibique Episcopalem sedem locat.

Carolus Ratisbonæ, regno suo ad mare Adriaticum usque protensu, Duces constituit, & Carnoliæ, ac Foro julio Ericum præficit. Extenso Dominio parte una usque Celejam, parte altera in Liburniam.

An.

An. 791. Carolus ad Anassum fluvium Avares fugitivos victor prosequitur, & huic regio- ni abolito nomine Pannoniæ Austriæ nomen, inductis eo Bavaris & Vindis, substitutum.

An. 792. Varijs calamitatibus, Exundatio- bus, fame, peste, Carniola Carinthia Istria & Forojulium, affliguntur.

An. 793. Inguon Carantanorum Dux me- morabili invento Nobiles ad amplectendam Christianam fidem movet.

An. 795. Hungaria Christi fidem primo amplectitur, Paulino Patriarchâ, rem promo- vente.

An. 796. Franci ingentibus copijs quibus Ericus nostra arma junxit, in Pannoniam mo- vent. Ringum urbem, ubi Hunnorum tot annis congesta Spolia, & thesauri servabantur, diripiunt, qua capta, thesaurus Aquisgranum Regi Carolo mittitur.

An. 799. Ericus Dux Carnioliae in Panno- niam exercitum deducit, cum Hunnis acriter dimicat, & partâ victoriâ opimus Spolijs re- vertitur.

An. 801. Carolus M. Occidentale Impe- rium in Germaniam transfert.

An. 803. Carolus Hungaros in Campo Si- cambriæ ingenti clade notat, Budam expug- nat, diruit, Martis, & Herculis delubra ever- tit, & Christianam fidem plantat.

An.

An. 804. Francicum Imperium ad utramque Danubij ripam, imo ad Dravi, Savi, & Danubij confluentes propagatur.

An. 806. Carolus Imp. Venetos in fidem recipit, quos subsecuti Dalmatæ, quibus Præfides, ut horum ductu in fide retineantur, præfigit.

An. 811. Carolus Venetas Nicephoro Orientis Imperatori, pace sic conclusâ, restituit.

B. Domitianus Dux Carinthiæ miraculis clausus pie in Domino Millestadij obiit.

An. 818. Catalocus Carnioliae Dux. Lindevitum, qui Slavis in Pannonia præfuit, sibi subiectum, dissidia seminanten compescit.

An. 819. Lindevitus fatis errepto Cadolo-co Dalmatiam ferrô, & igne vastat, hinc Slavi pulsis Hunnis latè Dominantur.

An. 820. Carnioliam, & Carinthiam per vadit, undè mox recedere cogitur.

An. 821. Ludovicus Imp. Pannoniam Saviam vastat.

An. 827. Bulgari Slavos in Pannonia Savia aggrediuntur, & universam regionem hostili bus armis vastant.

An. 828. Franci Brynonem Carnioliae, Caranti, & Marchiæ Vindorum Comitem aut Principem constituunt.

An. 837. Hoc tempore in Carniola reli gio-

gionis Catholicæ zelus, & paſſim erectis Ecclesijs cultus Divinus augetur.

An. 840. Bryno Celejam, Petovium, & Monsburgum, aduersus finitimorum irruptiones, munit.

Lotharius Tergestum Joanni Episcopo Tergestino cum omni territorio ad tria millaria donat.

An. 841. Fit divisio Imperij inter Carolum & Lotharium, quo inter reliqua Foro julium Italiæ, & Carniola Germaniæ adscribitur.

An. 857. In Norico, Carinthiæ, & Carniola quieta omnia.

An. 850. Religio Christiana ab Oswaldo Epif. Emonensi, inter tot persecutions, mirum Conservatur.

An. 855. Carolomanus Dux Carniolorum junctis Carantanis, & Bavaris magnam partem Moraviæ vaſtat.

An. 864. Ludovicus Bavarus, junctis Carinthiis & Carniolis Raſticem Moraviæ ducem interfecit armis conprivit, & veniam precanti indulget.

An. 868. Cyrillus, & Methodius Slavorum Apostoli Christianos ob fidem persecutos, & latibula quærentes in fide continent.

An. 869. Bohemi cum Moravis Bavariam incurſant, à quibus Carolomanus dux noster trinas reportavit victorias.

Caro-

Carolomanus Superiorem Pannoniam debellat, & sui juris facit.

An. 871. Ludovicus Imp. Debellatis Saracenis Barium in Apulia occupat.

An. 878. Carolomanus, Arnulphum filium suum ex Lytobinda nobili Carna progenitum Carniolis, & Carinthia ducem præficit.

An. 881. Methodius Pannoniorum, & Moraviae Apostolus privilegium missas Slavo idiomate canendi à Joanne. 8. Pont. obtinet.

An. 889. Hungari è Scythia egressi Hungnos, & Salvos è Pannoniâ ejiciunt.

An. 899. Hungari in Carnioliam, Bavariæ Regno Subjectam, irtrumpunt, & Forojulium vastant, unde accendentibus undique auxilijs magna eorum clade mox repelluntur.

An. 900. Ijdem Æmonam ingentibus Copijs Subitâ irruptione infestant, & latè Cædibus omnia implentes, per Alpes Julias in Italiam prorumpunt, Patavium, & Lombardiæ regiones ferro, & igne depopulantur.

An. 901. Hungari rursus in Italiam per Carnioliam irruunt, Tarvisium, Vincentiam, & Patavium diripiunt.

An. 903. Carniam, & Italiam tertium aggrediuntur Hungari, Tervisiana regione vastata, Rivum altum Venetijs tentant, unde à Venetis, post iteratas dimications, repelluntur.

An.

An. 907. In Austriam , dictam Bavariam irrumunt: post vastata Anassī confinia latè ferocitate sua debabantur.

An. 908. Alemaniam, Franconiam & Saxoniam igne, gladiō, excidiō , & immani feritate implent.

An. 917. Alsatiā & Lotharingiam invadunt.

An. 920. Istriani Venetorum confinia longè, latèque hostili direptione vastant.

An. 923. Tergestini Venetijs pueras plurimas prætiosis gemmis, & monilibus exornatas, ad celebrandas nuptias regressas structis insidijs rapiunt, & navibus illatas abducunt.

An. 929. Henricus Cæsar Dalmatiam subjugat, & Romano Imperio tributariam efficit.

An. 934. Hungari ingenti multitudine in Saxonia Henricum regem aggrediuntur , à quo inaudita clade profligantur.

An. 937. Germaniam Galliam , & Italiam ac penè medium Europam depopulantur , ex Italia per Carnioliam reversi terribili strage , & rapinis grassantur.

An. 944. Hungari, cum Carniolis Carantanis, & Bavaris junctis in campo Labacensi , congressi , penè omnes ad unum trucidantur, aut in captivitatem deducuntur.

An. 949. Joannes Tergestin. Epis. Dominium civitatis comunitati Tergestinæ vendit.

An. 955. Hungari indicibili copiâ Augustam usquè progrediuntur, & obsidione cingunt, quos Otto Imp. suo minori licet exercitu ad Lycum fluvium audaci animo & mirâ felicitate superavit, & miserabili strage delevit.

An. 961. Otto Rex Romam exercitu suo stipatus iter adornans Labacum transit, tūm trajectis Alpibus julijs Ticinô occupatô Berengarium contra molientem retrocedere cogit.

An. 965. Poloni Christianorum fidem amplectuntur.

An. 972. Otto I. Imp. Marchiones limitaneos per Germaniam ordinat, & Creinae Marchæ Cunonem præficit. Unde Marchio Crainburgensis dictus, qui Regiam suam in castro Görtshach fixit.

An. 974. Otto II. Abrahamo Frisingensi Episcopo Locopolim cum toto territorio domino dedit.

An. 978. Styria fit Marchionatus.

An. 983. Rodoaldus Patriarcha Aquilejen sis Utinensis Civitatis dominium ab Ottone II. obtinet.

An. 984. Hungari Austriam cæde, rapinis, & igne nefariè vastant.

An. 988. Obijt Leopoldus primus Marchio Austriæ.

An.

An. 990. Hungaria Christianam Religionem amplectitur.

An. 992. Pace fruitur universa Carniola cum limitaneis regionibus.

An. 995. Croatiæ Ducatus Regis titulum assumit, & Dircilaus Dux Rex Croatiæ à suis proclamatatur.

An. 996. Otto II. Imp. septem Electores Imperij constituit.

Joanni III. Patriarchæ Aquilejensi. sex Episcopatus, Concordiensis, Utinensis, Novæ Civitatis Istriæ, Ruginensis, Petinensis, & Tersatensis ab Ottone subjiciuntur.

An. 997. Veneti Istriam in expeditione Navalí, pro Narentinis contra Croatas, suscep-ta sibi primò appropriant, & majorem partem Dalmatiæ occupant.

An. 1000.

A. 1001. S. Stephanus primus Rex Hungariæ Ecclesias Strigoniensem, & Colocensem fundat.

An. 1004. Henricus Imp. S. Alboino Epis. Brixinensi dominium Feldes in Superiori Carniola dono dedit.

An. 1006. Labaci lue grassante 12000. incolarum dolendum pereunt.

An. 1016. In bellica expeditione Popponis

Patriarchæ Aquilejen. contra Longobardos
Odoricus ab Auersberg invicti animi heros
strenuam navat operam.

An. 1018. Valcoldus Goritiæ comes ad
Braunecam Tyrolis monasterium Monialium
Ord. S. Benedicti fundat.

An. 1028. Hungari ad has regiones inopi-
natō impetu irrumptentes, sine mora vicinis
ad auxilium vocatis, & affluentibus terribili
strage à Patriæ finibus averuncantur.

An. 1031 Basilica Aquilejen. honori Divæ
Virginis Mariæ, & SS. Hermagoræ, & For-
tunati noviter exstructa, solenni ritu dedi-
cationis festivitatem subit.

An. 1041. Orphanotrophium Labaci à Mer-
catore quodam fundatur, quod temporum vi-
cissitudine abolevit.

An. 1047: Hyerosolimam peregrinantium
Labacensium manipulus à Barbaris cæditur,
aut in servitutem ducitur.

An. 1050. Patriarchatus Gradensis trans-
latus est Venetias.

An. 1062. Carnioli juncti Carinthia Dalmatiam infestis armis aggrediuntur, & opimis
Spolijs onusti revertuntur.

An. 1065. Salomon Hungariæ Rex pius reg-
nō privatus in solitudinem se recepit, ubi post
asperam exactam vitam mortuus. Polæ tan-
dēm in Istria sepelitur.

An. 1073. Templum D. Philippi Ap. nunc Virginis Assumptæ Labaci excitatur.

An. 1080. S. Ladislaus Rex Hungariæ Dalmatiam, & Croatiam regno Hungariæ adjecit.

An. 1096. Hyerosolima Duce Godefrido Bullonio à Christianis recipitur.

An. 1097. Solennes Ludi navales super flumen Labacum æstate instituti, copiosos spectantium oculos festivali lætitia replerunt.

An. 1103. Henricus Marchionatus Crainburgensis fascibus admotus fuit.

An. 1115. Henricus s. Imp. validò exercitu Labacum transiit, & Alpibus Julijs trajectis subactâ Longobardiâ Romam magnâ solennitate delatus à Paschale II. Pont. coronatus.

An. 1120. Engelbertus comitum Andacensium stirpe oriundus Marchio Crainburgensis salutatur.

An. 1131. Lotharius Longobardiam suum imperium detractantem denuò armis victor afferuit.

An. 1133. Celeberrimum Sitticense Monasterium Ord. Cisterciensium, quod quarto lapide Labaco removetur, conditur.

Anno 1134. Peregrinus Patriarcha Aquilejen: proventus maiores ei adjecit.

An. 1140. Dieboldus de Chagere cum Truta conjugi sua Monasterium Oberburgense Ord. S. Bened. fundat.

An.

An. 1143. Bertoldus secundus, Marchio Crainburgens. datur. Hungari infesto agmine in Styriam ruunt, & omnia cædibus, ac rapinis implent.

An. 1143. Wilhelmus germanus Marchionis Bertholdi Labaci solennes ludos equestris instituit.

An. 1155. Ursina familia ex Nobilissimis, & Antiquissimis Romanarum per Nicollotum Ursinum Romanum in Carnioliam transplantatur, quæ etiamnum binō stemmate viget.

An. 1156. Hermanus Marchio Crainburg. dominium Höflein Monasterio ad S. Victoriam in Carinthia adscripsit.

An. 1158. Soleñes nuptiæ inter Nicoletum Ursinum, & Guttam Hermanni Marchionis Crainburgens. filiam celebrantur.

An. 1162. Corpora Ss. Trium Regum Mediolanô Coloniam transferuntur.

An. 1165. Engelbertus Marchio Crainburgensis universæ Carnioliae maximâ potestate dominatur.

An. 1167. Templarij Labaci eò locorum ubi modò comenda ord. Equitum Teutho: sedem figunt.

An. 1173. Hermanus Engelberti filius eò vivis sublatô in Marchionatu Crainb. hæreditario jure succedit.

An. 1186. Abundantia frugum, Tritici & Vini in universa patria. An.

An. 1190. Labacus fluvius, post frequentes pluvias adeò excrevit, ut omnia penè compita civitatis inundaverit.

An. 1200. Moritur Hermanus Marchio Crainburg. in cuius vices subintrat Henricus secundus filius ejusdem.

An. 1203. Constantinopolis à Francis, & Venetis intra Octiduum capitur.

An. 1208. S. Franc. Seraphicus fundat Ordinem Franciscanorum.

An. 1213. Synagoga à Judæis Labaci funditus restauratur.

An. 1215. S. Dominicus inchoat Ord. Prædicatorum.

Eodem anno cœpit in Hungaria Ordo Religiosorum S. Pauli primi eremitæ.

An. 1222. Fridericus Imp. totâ Germaniâ milites conscribit ad sacram expeditionem exercitu cruce signatō.

An. 1230. Epidemiæ lues per universam Carnioliam, & Forojulium grassatur.

An. 1231. Vetustissimum Carnioliae DEIparæ Sacrarium in Dobrava sesqui ab urbe Labaco lapide dissitum, ab hoc anno natales suos recolit, quod alij ab An. 970. reponunt, ad quod, veluti ad cœlestium gratiarum emporium vicini populi, miraculorum famâ aciti, certatim confluunt.

Bertholdus 3. Marchio Crainburgen. Patre humanis erexit, homagium suscipit.

An. 1233. Patres Conventuales S. Francisci ipso S. Antonio instante Labacum introducuntur, in quorum vices Observantes, ac demum Reformati subintrant.

An. 1237. Copia frugum & abundantia rerum.

An. 1239. Flagellantum Pseudo-Ordo ex Helvetia ad has regiones migrans, Labacum ultrò recedere cogitur.

An. 1245. Obiit Bertholdus Marchio Crainburgen. absque prole, quō fatis erexit Marchionum Crainburgensium aviti sanguinis familia extinguitur.

Sub auspicijs Friderici 2. Imp. Carniola è Marchionatu fit Ducatus.

An. 1248. Conditur celebre Monasterium B. Mariæ ad Fontes propè Landstras Ord. Cisterciensium.

An. 1256. Fluctuat Germania sine capite.

An. 1257. Monasterium Sancti Monialium in Michelsteten propè Crainburgum Ord. S. Dominici ad hunc annum originem suam reponit.

Moritur Bernardus Dux Carinthiæ Fundator Monasterij in Landstrass; ubi cum Guta conjugé sua requiescit.

An. 1261. Rudelinus à Pierbaum Dynasta fit

fit primus Capitaneus universæ Carnioliae.

An. 1269. Ottocarus Rex Labacensem urbem hostilibus armis occupat, & intercipit.

An. 1273. Rudolphus primus in Romanorum Imperatorem eligitur.

An. 1276. Inundationes in Carstia, & Foro-julio, magna damna causarunt.

An. 1279. Rudolphus Imp. has Regiones Styriam, Carinthiam, & Carnioliam ad mare Adriaticum usquè lustrat.

An. 1290. Tumultus Christianos inter, & Hæbreos, ob quandam per insidias raptam prolem exarsit, quibus cæde multorum facinus pensatum est.

An. 1291. Sacra Domus, in qua Beatissima Virgo ab Angelo Salutata, & Verbum Caro factum è Galilæa, Tersatum in Liburnia 9. Maij, magno harum Regionum solatio translata fuit.

An. 1292. Templum D. Virginis Auxiliaris, Commendæ Teuthonicæ Equitum, Ordinis Gothici Labaci ædificatur.

An. 1295. In fastis Labacensibus duo Judices primi civitatis Ulricus N. & Joannes Franck referuntur.

An. 1300. Conditur ab Illusterrima Prosa-pia Comitum, & Dominorum à Gallenberg nobile Parthænium Ordinis S. Claræ in Müenkendorff.

An. 1305. Templarij, quos abundantia vitorum mater deperdidit, undiq; extirpantur.

An. 1309. Stephanus à Madruz Dynasta Ducatus Carnioliae gubernium inijt.

An. 1311. Hâc tempestate Longobardi plerique ex Præfectis sibi Dominos legerunt. Hinc Verona Mastinos, Vincentia Scaligeros, Mantua Gonzagas, Ferraria Estenses & Bativium Cararienses assumpsit.

An. 1312. Patriæ nostræ, & vicinis regionibus penuriâ Annonæ laborantibus triticô è Sicilia advectô, succurritur.

An. 1313. Templarijs extinctis Labaci Equitum Teuthonicorum Ordo horum sedem occupat, & subintrat.

An. 1324. Henricus Rex Bohemiæ, Dux Carnioliae, Privilegia, & jura municipalia Magistratus Labacensis confirmat.

An. 1325. Sacrarium DEI paræ in campo, tertio lapide ab urbe Labacensi remotum, excitatur.

An. 1332. Virida Vice-Comes, Barnabæ Vice-Comitis, Principis Mediolanen. filia, Leopoldi Probi uxor, Ernesti Ferrei mater, Nobilissimarum virtutum heroina, celeberrimum Sitticense Cistercien. Monasterium dotat.

An. 1339. Hoc anno, quod Fridericus à Sonnek in comitem evehitur, Cileæ coniitis Dominium initium sumpsit, qui dein centum annis comitatum gubernabant.

An.

An. 1341. Nicol. Patriarcha Aquilejen. Mitterburgum infestans à Conrado de Kraigd Capit. Carniol. reprimitur.

An. 1343. Elisabetha Regina Hungariæ Neapolim iter adornans, Labacum magno comitatu transit, inde Tergesti navi consensâ Venetias, ac demùm Romam attigit

An. 1345. Ecclesia S. Elisabethæ, cum Xenodochio civico Labaci ædificatur, & fundatur.

An. 1351. Monasterium Sanctimonialium Ordinis S. Claræ Locopoli natales suos ad hunc annum refert.

An. 1360. Veneti in Marcham Trevisanam infestis armis irruunt, quos Carantani junctis Carniolis acie superat & opima spolia reportat.

An. 1361. Dies 25. Junij luctuosa accidit Labaco, cum in domo Sigefridi Gall vice Domini nocturno tempore exorto incendiô magna ejus pars conflagravit.

An. 1363. Templum SS. Clementis, & Fridolini in ripa erigitur, & fundatur.

An. 1364. Carniolia ad Augustam Domum Austriacam devolvitur.

An. 1373. Primâ Augusti exorto casu incendiô notabilis pars urbis in cineres abijt.

An. 1374. Marcha Sclavoniae, Istria, & Möttlinga Ducatui Carnioliae incorporatur Leopoldus, & Albertus fratres Duces Austriae Labaci homagium suscipiunt, & Privilégia Urbis confirmant.

An.

An. 1380. Leonardus Episcopus Fisingensis Locopoli moram gerens, cum quodam die genij relaxandi causâ equitatum instituit, pontem Civitatis transiens : equô agitatô dejicitur, & aquis mergitur in Parochiali æde tumultatus,

An. 1382. Labacum ab aqua, & igne damnatulit : Nauportus exundans molendina perfundat, ignis domorum miserabilem stragem facit.

Eandem calamitatem subit Monasterium Vallis jocosæ Carthusianorum.

An. 1383. Tergestum se Dominio Veneto eximit, & sub tutelam Augustæ Domûs Austriae comittit, cui Hugo Tybeinen. Dynasta Carniol. præficitur.

An. 1385. Templum Divi Petri, extra muros, veteri Ordinis Gothici structurâ, ædificatum.

An. 1487. Abundantia frugum harum regionum incolas exhileravit.

An. 1391. Illustris Dynasta Leopoldus Gonorizer fundat monasterium Pleteriach ord. Carthusianorum.

An. 1393. Turcæ omnium primò in Hungariam Sirmium usquè irrumpunt.

An. 1397. Wilhelmus Archidux Austriae Labacum invisiſſe fertur.

An. 1400. Inventa est ars Typographica in Germania, Moguntiæ.

An.

An. 1401. Sigismundo Hungariæ, & Bohemiæ Regi Barbara à Patre suo Hermano comite Cilliæ, Carnioliae Capitaneo in Matrimonium elocatur.

An. 1402. Albertus Cæsar ad coronationem suscipiendam Romam iter adornat, quem comitandum magna copia Nobilium, Austriae, Styr. Carinth. & Carnioliae confluit.

An. 1404. Veneti Utinum Forojulij Civitatem amplam ditione capiunt.

An. 1407. Hermanus Comes Cilleæ dotat Monast. Carthusianorum in Pleteriach infer. Carniol.

Idem Templum S. Martini extra urbem ædificat.

An. 1408. Thomas Mocenigo Dux Venetorum Labacenses Diplomate Fundici Germanorum Privilegio participes reddit, & liberam negotiationem Venetijs tribuit.

An. 1411. Sigismundo Romano-Germanici Imperij fasces adipiscente conjux Barbara præfati Capitanei nostri filia, Augusta Salutatur.

An. 1413. Hoc annô Conradus Episcopus Frisingen. Locopoli dimorans à suo quôdam Officiali Bavariâ oriundo, interficitur, ac in Paræciali Ecclesia S. Georgij ibidem Sepelitur.

An. 1414. Ulricus Schengk Dynasta Carniolæ

liæ Supremum Capitaneatūs munus aggreditur.

An. 1415. Ernestus Archidux Austriæ, Labaci dimorans Privilegia Monast. Vallis jocosæ confirmat.

An. 1415. Labacum ad portam Claustralem propagatur.

An. 1416. Turcæ Billigræcium usquè prædabundâ manu excurrunt.

Ab Ernesto Archiduce diploma datum, quō omnibus incolis ad instaurationem mænium auxilium præstare, & concurrere injungitur.

An. 1418. Ernestus Archidux Austriæ Privilégium pro Studioſa juventute ad Basilicam S. Nicolai Scholas publicas, Senatui Labacensi, erigendi tribuit.

Godefridus Rauber contra Turcas in finibus Styriæ dimicans gloriosam Subit mortem.

An. 1421. Ernestus Archidux Labaci dimorans litem Auerspergios Dynastas inter, & Magistratum civicum Labacens. ob quosdam colles, & silvas, circa Iggium Oppidum, Labaci vicinum, partibus auditis amicè composuit.

An. 1425. Ordo Antiquissimus S. Augustini Eremit. Labaci Suscipitur, cujus Sacri Ordinis Religiosi liberi, & exempti, tractu temporis ter suam sedem mutârunt, ac tandem eò locorum, ubi modò morantur aquiescunt.

An.

An. 1430. Philippus Dux Burgundiæ Brugis in honorem S. Andreæ instituit Ordinem Velleris aurei, in memoriam Velleris à Jasone heroe inclyto, & Argonautis Colchis reportato.

Turcæ magnâ suorum Colluvie inferiorem Carniolam invadunt, Möttingam occupant, sed ad Rudolphswertham à nostris Duce Ulrico Schenk Capitaneo Carnioliae, & Stephano à Montfort Carinthiae pariter Capitaneo cæsi, & castris omnibus exuti in fugam coniunctur.

An. 1432. Odæum Deiparæ miraculis clarum in monte Cetio, vulgo Calenberg ab hoc anno originem suam deducit.

An. 1434. Mira hōc annō Labaci, & per Universam Carnioliam frugum fertilitas.

An. 1435. Friderici comitis Cileæ Antesignanus Joannes Witoviz tristem Belli faciem in Carniola circumtulit, & varijs Castris potitur.

An. 1436. Laasium à Christophoro Fladnizero incassūm obsidetur.

An. 1439. Labacenses initō Consiliō cùm popularibus Istriam Venetis adhærentem adoriuntur, & latè depopulantur.

Hn. 1440. Labacum ab Alberto Archi Duce Austriae, & Udalrico Ciliense Comite mense Junio arcta Obsidione Cingitur, in Vigi-

Vigilia S. Joannis autem rursus Ab oppida-nis, & Submisso ex Austria milite, Profligatis, castra cùm Reliquo bellico apparatu, in præ-dum relinquere, ac retrocedere coguntur.

An. 1441. Hoc annō antiquus mos Pati-deng seu ut alij volunt Pact-Geding, nuncu-patus, introducitur, eâ lege quotannis primâ Dominicâ Octobris sub horam octavam ve-spertinam, post pulsum campanæ horologia-riæ in arce, Judici Urbano, censum unius cru-cigeri de domo annuatim pendere, pœnâ in intermittentes unius aurei constitutâ.

An. 1442. Frid. Imp. ob tot beneficia sibi fideliter præstata, Labacensibus hoc speciale privilegium tribuit, cerâ rubrâ sigillandi, &c.

An. 1444. Fridericus Imp. iustratis Helve-tiæ urbibus, redux Labaci omni decore exce-ptus immunitates civitatis confirmat. Idem omnia privilegia Monasterio Ossiaciensi. Ord. S. Bened. in Carinthia ratihabet.

An. 1446. Fit ingens apparatus bellicus ex popularibus Styriæ, Carinth. & Carniol. jussu Friderici Cæsarlis ad tutandos fines Sty-riæ, adversus Corvinum.

An. 1448. Diploma à Friderico Rege Rom. datum quo omnibus Dynastis, & dominio-rum possessoribus injungitur, ut subditos ad mœnia Labaci restauranda adstringant, & sustent.

An. 1449. Fundatur Ecclesia Ss. Clementis, & Fridolini in ripa.

An. 1451. Fridericus Imp. Romam ad capessandam coronam iter adornans Labaci omni debito decore suscipitur.

An. 1453. Constantinopolis à Turcis capta & direpta 4000. Christianis trucidatis. 60. millibus captivis factis.

An. 1454. Fatis erecto Fridericô Comite Cileæ ad Ulricum devolvitur comitatus Cileæ.

An. 1455. Variæ turbationes tam in Austria, quam Hungaria ab Ulrico exoriuntur.

An. 1456. Ulricus Comes Cileæ ab Ungaris dolosè trucidatur, ob quod enorme factum Ladis. Huniades Budæ capite plectitur.

An. 1457. Fridericus Cæsar Cileam recipit. ubi ab Ulrixi comitis Cileæ vidua Duce suo Withovizio arcta obsidione cingitur, ac penè ad ditionem redigitur, sed mox Carniolis Cæsari suppetias ferentibus hostis in fugam conjicitur.

An. 1460. Episcopatus Labacensis à Friderico IV. Imperatore restauratur, & novis ditionibus fundatur, nulli Archi-Episcopo, sed sedi Apostolicæ immediatè subjicitur.

Antiquissima Congregatio Sanctissimi Corporis Christi Labaci instituitur, & Romanæ Archiconfraternitati S. Laurentij in Damaso omnium primæ, incorporatur.

An. 1462. Friderico Imp. Viennæ à civibus obsesto Styri, Carinthi, & Carnioli suppetias ferunt.

An. 1464. Bosniæ Regnum à Turcis occupatur.

An. 1466. Fridericus Imp. Episcopatum Vienn. erigit, & fundat, nulli Archi Epis. subjectum.

An. 1469. Lu>tuosus hic annus universæ Carnioliae accidit, quô primùm Turcarum 10000. colluvies Labacum usquè irruptit, quod pro virili defensum, hostes in rabiem egit, ut reduces popularibus cæsis, aut in captivitatem ductis immaniter grassati fuerint.

An. 1470. Episcopatus Neostadiensis in Austria à Friderico Imp. erigitur, & noviter fundatur.

An. 1472. Labacum à Turcis arcta obsidione cinctum strenuè ab incolis defenditur, unde aggressores infectâ re discedere coguntur.

An. 1473. Turcæ in Carinthiam irruunt, & Clagenfurtum usquè depopulantur.

An. 1475. Turcæ in has regiones tertio irruunt, & consertis armis nostros profligant, & in asperam captivitatem abducunt.

An. 1476. Ijdem denuò Carnioliam infestis armis depopulantur.

An. 1477. Friderici Cæsar's Diploma hōc anno civibus datum, inserto privilegiō telonium

nium in ponte inferiori pro vectigali recipien-
dô, constituendi.

An. 1478. Ab eôdem privilegiô donantur, quod quemcunque in numerum civiū adop-
taverint, suis dominis sistere non teneantur.

An. 1479. Civitas obtinet ab eôdem Friderico Rom. Imperatore privilegium die Fosto S. Elisabethæ ultrà binas præviè obtentas nundinas, solenne forum aperire, ad quod hodiecum mercatus ex Italia, Foro julio, Ger-
mania, Styria Carinthia & Croatia confluit.

An. 1480. Ne in Carnioliam ultrà Cirknictum progrederentur, prohibet Turcas fortissimus Andreas Gall, vim vi repellens.

An. 1481. Hungari occupatâ arce Klingen-
fels agrum Labacen sem infestant.

An. 1484. Turcæ in Carinthiam usquè ad S. Vitum denuò irruunt, undereduces à Carniolis, & Croatis ad unum cœduntur, & cap-
tivi libertate donantur.

An. 1485. Matthias Rex Hungariæ Viennam cœpit, & quinqueniô possedit.

An. 1488. Diploma à Friderico Imperat. Magistratui Lab. datum, quod soli civibus omne negotiationis genus exercere potestas tri-
buitur, & ijs educilatio vini indulgetur.

Moritur Sigismundus I. Ep. Labac. Restaura-
ti à Frid. III. Imp. Episcopatus, admirandâ vi-
tæ innocentia, & pietate clarus. Cum fama
sanctitatis.

An. 1490. Matthias Hung. Rex Viennæ apoplexiâ tactus moritur, & Maximilianus Vienam recipit.

An. 1492. Turcæ secundò subitâ irruptione Labacum usquè excurrunt ac 10. millibus civitatem obsidione cingunt, verùm civibus infraictô animô diu, noctuque pro aris & focis advigilantibus, & strenuè se defendantibus, infectâ re retrocedere coguntur.

An. 1493. Contigit omnium maximum urbis nostræ incendium, quod potior ejus pars cum 19. personarum utriusque sexûs strage absumpta est. Adeò mortalium felicitas lubricô stat locô, ut quæ diuturno labore, & solitudine parata fuere, paucis sœpè horis corruant & pessundentur.

An. 1494. Diploma à Maxim. Imp. datum quod omnia privilegia Magistratûs confirmatur

An. 1495. Labacenses, & Crainburgenses Aquisgrani in Eccl. B. Mariæ Virginis Altij Monasterij Beneficium simplex fundant, reservatô jure præsentationis.

An. 1496. Turcæ à finibus Patriæ averuncantur, egregiam operam ad id conferente Hermano Rauber heroe inclyto.

An. 1497. Ecclesia S. Christophori extra Labacum ædificatur, quam nostrâ tempestate Joannes Maria Menegalia senator Labacen. æconomus ejusdem, elegantiùs restauravit.

Idrien-

Idrienses mercurij fodinæ à quôdam rusticô inventæ, quibus pares vix in tota Europare-pereris.

An. 1500. Nascitur Gandavij in Belgio Carolus V. Rom. Imp. Heroicis gestis magnus, & Austriacæ Monarchia: propagator maximus. Plures hōc ævō in Patria turres, quos Tabor nuncupant, instar arcium munitæ, quæ agrestibus refugium contra irruptiones Turcarum præbuerent.

An. 1501. Belli, Cæsarem Maximilianum inter, & Venetos, initium sumptum.

Maximil. tribuit privilegium civitati Labac. ad arbitrium proprium molendinum Labaci condendi.

An. 1503. Joannes Auersbergius Dynasta ad Præfecturam ducatus Carnioliae universæ admovetur.

Georgio Egker Vicedomino à Cæsare committitur Labacum muniri.

An. 1504. S. P. Q. L. Jus consulem sibi eligendi obtinet, quod à Wilhelmo ab Auersberg Mareschalo Provinciæ Senatui in curia congregato oretensis coram intimatur.

An. 1505. Bellum contrà Venetos incrudescit.

An. 1506. Hyemem calidam subsecutum ver frigidum penuria in frugum in patria causavit.

Hoc anno fabricæ Basilicæ S. Petri in Vaticano Romæ, ad idæam Bramantis Architecti clari, initium datum.

An. 1507. Incendiarij in Carnioliam, & Carinthiam à Venetis missi deprehenduntur & vitâ multantur.

An. 1508. Labacum ingenti terræ motu concutitur.

Goritia à Venetis occupatur.

Vipacum inopinò assaltu ab ijsdem interceptatur.

An. 1509. Tergestum se in tutelam Augustissimæ Domus Austriacæ committit.

Goritia à Cæsareanis denuò recuperatur, nostri in Forojulum irrumpunt, & copiosas inde prædas reportant.

An. 1510. Labacensis Magistratus à Maximiliano Imperatore maximis Privilegijs & immunitatibus donatur, speciatim omnibus circuitoribus alienigenis, qui jure municipali non gaudent, omne negotiationis commercium interdicendi.

Ne ullus quidpiam glebæ è communii urbis territorio propriò motu sibi appropriet. &c. Specialibus Privilegijs accumulat Episcopatu Labacensem à Patre suo fundatum.

An. 1511. Vehemens terræmotus damificavit Carn. dominia Auersberg, Hasberg, Guttenberg, Feldes, & Billichgraz.

An.

An. 1511. Georgius L. B. ab Egk. Viced. Carn. à Maximiliano Cæfare hinc Goritiam ad homagium recipiendum, & Privilegia, confirmanda, alegatur. Eidem, una cum Petro Ep. Tergest. Christoph. Com. à Frangepan Capit. Adelsperg, Georgio à Turn, Bernardino à Raunach &c. committitur finium Patriæ Histriæ, Karstiaæ & Forojulij, visitatio.

Invictus heros Joann. Apfaltre, Gradiscam à Venetis obfessam strenue tuetur.

An. 1512. Christophorus Princeps Episcop. Labacen. è domo Rauberiana Palatum Epis. Labaci restaurat.

An. 1513. Indultum solis civibus omne negotiationis genus ad libitum exercendi, & omnibus, qui civitatis juribus non gaudent, id interdicendi, Privilegium.

An. 1514. Copiae auxiliares, à Cæfare Neapolim Regi missæ, Labacum transeunt.

An. 1515. Judæi Labacō pelluntur, à quibus platea in novo foro, ubi morabantur hodiēdūm nomen servat.

An. 1515. Rusticorum seditio contrà suos Dominos invaluit, quos è proprijs dominijs violentâ manu detrudunt, noñulos multant horum bona deprædantes, donec tandem vieti undique trucentur.

An. 1516. Maximilianus I. Imp. mittit Chri-

stophorum Epis. Labac. suô nomine ad comitia in Hungariam.

An. 1517. Ordo Nobilium Equitum S. Christophori, à majori nobilitate Carnioliae, Styriae, & Carinthiae instituitur.

An. 1519. Fortalitium rotundum anteportam claustralem à fundamentis structum.

An. 1520. Turris cum munimento extra Ecclesiam S. Fridolini ædificari cæpta.

An. 1521. Ferdinandus Imp. privilegia urbis confirmat.

An. 1522. Turcæ in inferiorem Carnioliam & indè in Carstiam usquè irrumpunt, ac omnia obvia vastant.

An. eodem Ferdinandus I. Archidux Austriæ mittit in Carinthiam Commissarios Christophorum Epis. Labac. Christoph. de Zinzen-dorff, & Wolff. Matseber ad recipiendum homagium, & petendum subsidium contrâ Turcas.

An. 1523. Munimentum rotundum Cracovium suburbium versus structum.

An. 1524. Exortô 4. Maij in quadam domo novi fori incendiô tota vicinia lugubri fatô in cineres abit.

An. 1525. Porta Teuthonica restaurata.

An. 1526. Pomærium indè prolatum.

An. 1528. Turcæ die S. Margarithæ festô ad agrum usquè Labacen. magnâ suorum

col-

colluvie excurrunt, ferrô & igne plorandum omnia in modum vastant.

An. 1529. Auxiliares copiæ Viennam Austriae à Turcis obfessam mittuntur.

An. 1530. Status Patriæ Deputatos Augustam Vindelicorum ad Imperij comitia pro implorandō auxiliō contrà turcas, mittunt.

An. 1531. Turcae 50000. numerō in Austria & Vicinam Styriam irrumpunt, omnia immaniter depopulantes.

An. 1533. Nasturtia & Rosea platea vulgo Krön/ und Rosengassen Labacen. jurisdictio ni Magistratūs subiiciuntur.

Ferdinandus I. Imp. indulget Epif. Labacen, ut palatium Episcopale, ijsdem privilegijs gaudeat, quibus alia principuni palatia.

An. 1534. Latus ripæ Labaci fluvij à portâ Claustrensi ad portam Aquensem murō valatur.

An. 1535. Joannes à Lamberg dynasta supremi capitaneatūs Carn. dignitate insignitur.

Privilegium civibus Labacen. in sylva Labacensi pascendi (exclusis ijs, qui onera civitatis non portant) tributum.

An. 1536. Monumentum rotundum ad Portam Aquensem perficitur.

An. 1537. Turcae in Croatia vicinam irruunt, & more suo incolas innaniter tractant.

An. 1538. Latus urbis Cracovium subrium versus novâ fossâ munitur.

An. 1540. Nicolaus Juritsch eques Præfectus universæ Carnioliae admovetur, Segnienses mare Adriaticum infestant.

An. 1541. Tergestini oratores Labacum ad Diætam pro impositionibus moderandismittunt.

Buda à Turcis capitulatur, magnâ Christianitatis jacturâ.

An. 1542. Locustæ magnâ copiâ advectæ agrum nostrum radicibus vastant.

An. 1543. Vitus Kisl consul Labac. magnâ Senatûs gloriâ in Deputatorum numerum adoptatur.

An. 1544. Munitamentum in Arce, quod Carolostadium respicit, fabricatur.

An. 1545. Ludovica Maria Regis Poloniæ Sponsa, Caroli Mantuæ ducis filia Labacum transiens, omni humanitate suscipitur.

An. 1546. Gottscheviam, Reiffnitium, & Orteneg dominium Turcæ vastant.

An. 1548. Privilegiô Terræ Principis limitum urbicæ jurisdictionis, ne urbs controversiam post patiatur, confinia describuntur.

An. 1549. Joannes Dorn Consul Labacen. vir spectatæ prudentiæ collegio Procerum Deputatorum adscribitur.

An. 1550. Lutheri dogmata Labaci à Matthia Klobner S. D. C. spargi cæpta.

An.

An. 1554. Capella B. M. V. in Burgstal & S. Joannis in suburbio, ne Turcæ huc irrum-pentes eò se recipiant, jussu Cæsaris demol-iuntur.

An. 1555. Ludovica Maria Regina Poloniæ vidua hinc Romain transiens à Proceribus sa-lutata, festivâ tormentorum explosione ex-cipitur.

An. 1558. Annus fertilissimus, qui omni-genâ frugum copiâ, Carnioliam beavit.

An. 1558. Urbanus Epis. Labacen. Mal-leus Hæreticorum dictus, à Cæsare Dona-wardam in legatione missus, structis hære-ticorum insidijs, noctu per scalas lapsus, non sine martyrij laureolâ occubuit.

An. 1560. Turris Arcis, quæ ortum solis respicit, exædificatur.

Privilegium à Ferd. Imp. datum solenne forum die festo conversionis sancti Pauli insti-tuendi.

An. 1563. Pestis lues magnâ incolarum strage Labaci grassatur, hinc tribunalia Lytho-polim translata, unde toti Patriæ durante hōc malō perspectum.

An. 1564. Continuat virulenta lues ma-jori cæde mortalium debacchari.

An. 1565. Magna Sterilitas frugum & vini.

An. 1566. Turcæ Sigethum vi occupant, quod Nicolaus comes Serinius strenuè ad ex-tremum usquè defendit.

An.

An. 1570. Fames latè hic & in vicinis regionibus graffatur.

An. 1573. Gurgfelda infer. Carnioliae civitas à seditionis rusticis intercipitur, sed mox à nostris recuperatur, & corriphæi morte castigantur.

An. 1574. Leonardus Crön consul Labac. vir priscæ probitatis, & litteratus deputatum Patriæ honore insignitur.

An. 1574. Goritia cum toto Comitatu à celsis: Principe Conrado Epif. Labac. Archiducis Caroli Legato à Lutheranâ fœce, repurgatur.

An. 1575. Carolus Archidux Austriæ, Gubernator Patriæ, cum serenissima conjugi Maria Bavariæ Duce Labacum lustrat omni apparatu, & splendore exceptus.

An. 1575. Typographia à Joanne Manlio Typographo Labacum primitus introducta.

Herwardus Dynasta ab Auersperg, Capi- taneus supremus Carnioliae, Generalis Croatorum, inclytus heros ad Wudatscha in finibus Croatiæ auxiliares copias expectans, traditus, à Turcis, insidijs structis invaditur, cingitur, ac cum suis trucidatur, cuius caput corpori abscissum Auerspergicæ genti remittitur, quod in castro Auersperg hodie dum observatur.

An. 1576. Accidit in Castro Auersperg non pro-

procul Labacô funestus casus, cum Joannis ab Auersperg equitis dilecta conjunx Maria ab urso in area arcis servari solito vinculis soluto, immaniter dilaceratur.

An. 1577. Carolostadium fortalitium Croatiæ ad arcendos Turcas à finibus Patriæ, ad Colapim fluvium, eò locorum, ubi Pagus Dabraz stetit, ædificari cæptum.

An. 1578. Provinciales Luthericolæ à terræ principe per deputatum, liberum exercitium implorant.

An. 1579. Conradus Gluschitsch Episcop. Labacen. Dominium Rudenegk in Styria à se emptum Episcop. Labacenti adscribit.

An. 1581. Turcæ in Confinijs Croatiæ notabili à nostris clade notantur.

An. 1584. Turcæ 10. mill. in inferiorem Carnioliam improvisò irrumpunt, ac Labacū usquè excurrunt, à nostris è contra unitis viribus invasi, magna eorum strage confunduntur, recuperatis prædis christiani in captivitatem acti, redimuntur.

An. 1588. Turcæ sub duce Sinan Bassa à finibus Patriæ, notabili clade averuncantur.

An. 1590. Carolus Archidux Austriæ, Styriæ, Carinthiæ, & Carniolæ Gubernator ex thermis Austriacis redux Græcij universali luctu moritur.

Segnienses juncti Uscokis, mare Adriatici infestis armis incurvant.

An.

An. 1592. Wihatsium quondam Carnioliae tributaria civitas, à Turcis, magnō Patriæ nostræ detrimentō, vi capitur.

Siseccum à Turcis obsessum à quôdam Canon. Zagrab. strenuè defenditur.

Fit irruptio Turcarum in Turo-pole.

An. 1593. Annus ob famosam Carnioliae victoriam contrà Turcas ad Siseccum invictō duce Andrea ab Auersperg 12. Junij reportatam memorandus. Cum Hassan Baffa Bosniæ Bellidux cum 25. mill. nostrorum 5000. generosō manipulō fortiter obrutus, cæde 1800. totō armorum apparatu in prædam relictō in fugam agitur.

An. 1594. Georgius Lenkovitsch , heros inclytus , Gen. Carl. ad Wihathsum usquè irrūpit, ac opimis spolijs onustus feliciter redit.

A Comitē Serinio Babotsch, Segeſt & Presniz recuperantur.

An. 1595. Petrina Croatiæ fortalitium à Lenkovitschio Generali Carolostadiensi Turcis recipitur.

Societas Jesu Labaci magnō Orthodoxæ fidei, pietatis, & literarum incrementō, Cæſare Ferdinando II. fundatore, introducitur.

An. 1596. Turcæ Petrinam 50. millibus suorum obsident, sed à nostris fortiter invasi, post insignem reportatam victoriam cæsis eorum 15. millibus inde repelluntur. Eā

tem-

tempestate in Liburniæ finibus Clissa fortalitium ad littus Hadriaticum à Segnensibus interceptum.

An. 1597. Annus hic lætus Labaco affulsit, cum Serenissimi Archiduces Maria Mater vi-dua, Ferdinandus, Maximilianus, Ernestus, Leopoldus, Gregoria, Maximiliana, & Margarita filiæ, eò venerint, ac Ferdinando præstítô homagiō, urbis templa, arcem, ac notabilia loco visitaverint.

Uscoki Rovigno oppidum Venetorum in Istria ad littus maris Adriatici incurvant. Inferiorem Carnioliae partem occupant, ubi sedem fixerunt.

An. 1598. Veneti novi maritimam civitatem comitis à Frangepani intercipiunt, & in cineres agunt.

Martinus Epis. Secoviensis, ob Turcarum metum, ne in Carnioliam, & vicinas regiones irruant, ad comitia Ratisbonensia, opem imploraturus mittitur.

An. 1599. Archiducis Caroli filiam Margaritam Hispaniarum Regis sponsam, cum Archiduce Alberto eam comitante, Labacum transuntem status Carnioliae festivō applausu excipiunt.

Hoc annō Autumni tempore pestifera lues Labaci sævissimè depopulabatur, cum plurimos non solum senatores, sed ipsum judicem

Joan-

Joannem Albinum, in cuius vices Lucas Petek suffectus, suslulerit.

An. 1600. Initium reformationi fidei catholicæ mandatō Cæsaris datum, quod incredibili zelō magni præsulis Labacen. Thomæ Crön, maximō fructu promovetur.

Canisha fortalitium à Turcis occupatur, quō factō ingentes his regionibus tumultus excitantur, ob metum, ne hostis in Patriæ viscera penetret.

An. 1601. Divi Achatij tutelaris primarij universæ Carnioliae honori capella in Palatio Provinciali à Stat. Carn. gratitudinis ergo erigitur.

Auxiliares copiæ ad Canisham recuperandam ex Italia speciatim statu Pontificio 1200. Florentia 2000. missæ, Labacum transeunt.

An. 1602. Epidemiæ lues invecta, mox ope divinâ, & regentium singulari industriâ extinguitur.

Ob irruptionem Tartarorum in Styriam inferiorē, ne ultrō noceant, custodiuntur confinia.

Religiosa Capucinorum familia, Religione, paupertate, & humilitate spectanda, Labaci introducitur.

An. 1603. Tartari denuō vicinam Styriam devastant, à nostris secūs ne ultrō irrumpant à finibus arcentur.

Luthericolæ Labaci quinquagesimum annum sectæ suæ Jubilæum agunt. An.

An. 1604. Irruptiones hostiles, ingenti christianorum strage, continuantur in vicinis regionibus.

Stephanus Botsgai magnam Transylvaniæ partem occupat.

An. 1605. Hoc anno Soc. Jesu Venetijs dimittitur, sed paulò post revocatur.

Strigonium in Pannonia à Turcis capitur.

An. 1606. Ingens exundatio Savi fluvij magna accolis causavit damna.

Veneti à Pontifice summo excommunicantur.

An. 1607. Armistitium Cæsarem inter, & Potsgei Transyl. Princ. sancitum.

An. 1608. 5. Maij in Cathedrali Labac. Basilica ob mortem Mariæ Archiduc. Vitudinæ Caroli, quam Maximil. Ernestus Filius Thomæ Crön Epis. Labac. litteris datis 29. April. notificaverat, justa persolvuntur.

Ecclesia S. Joannis Evang. PP. Capuc. à Thoma Episcopo, maximo concursu populi vicinarum Parochiarum, solenniter consecratur.

Hoc anno fit prima divisio agrorum communium à senatu civico.

An. 1609. Ingens & hactenùs non visa copia nivium.

Seditio Austriacorum contrà terræ Principem inopinato successu, sedatur.

Felicibus successibus Labaci Religionis negotium promovetur.

An. 1610. Vetus ædificium loci recreatio-nis Coll. Labac. Soc. Jesu sub turri nuncupa-tum, quo omnium Advenarum calculo, in tota Austriaca Provincia, non est aliis, qui huic tot prærogativis naturâ, & arte instru-cto, comparetur, ab Eximio Antistite Tho-ma, structum.

S. Carolus Barom. Card. divisorum nume-ro inseritur.

An. 1611. Solemnitas festi Theophorici, ob hæreticorum irreptam pravitatem aliquot annis interrupta, omni triumphali decore, ac festivitate, denuò celebrari cæpta.

An. 1612. Bellum inter Austriacos, & Ve-netos in Liburnia, ob liberam in mari Adria-tico Segnensibus navigationem negatam, tum ob eorum crebras navium Venetarum depræ-dationes exortum, quod quinque durabat.

Cultus divinus, & litterarum studia per PP. Soc. Jesu ubique mirè promoventur.

An. 1613. Comes quidam ab Altheimb se-cundo fluvio Labaco vectus sinistro fato, unà cum suo Secret. Camerario, & Famulitio mer-gitur, in Eccl. Assumptæ PP. Francis. sepultus.

An. 1614. Pons sutorius adjectis utrinque officinis noviter construitur.

Lutheranismus Labaci repululare, & clam promover videtur.

Illustrissi. D. Joan. Udalricus L. B. ab Eggenberg munus Carnioliae Præsidis aggreditur.

An. 1615. Nascitur cum ingenti Carniolici nominis gloria Jo. Weichardus, S. R. I. Princeps ab Auersperg, Eques aurei velleris, & supremus Aulæ Cæs. Præfectus, Animi magnitudine, prudentiâ, & morum candore nemini secundus.

Ecclesia S. Jacobi PP. S. J. à Celsissi. Principe Thoma Crön Episcopo Labacensi solemni ritu consecratur.

Hoc anno fit altera solennis divisio agrorum communium, qui inter cives ad supportanda horum onera omni trienio hodie dum distribuuntur.

An. 1616. Ferdinandus Archidux, armilustrium copiarum contrà Venetos collectarum Labaci constituit, ad quod personaliter comparet, quibus in auxilium Gradiscæ à Venezis obsessæ missis mox hostis oblidionem solvere cogiturn.

An. 1617. Mense Augusto in Cathedrali Basilica divi Nicolai, pro felici successu armorū Austriacorum, per horas quadragesimas magna pietate litatum.

Hoc annō in Parasceve Domini Processio famosa poenitentium, cui nulla in terris Austriacis æquiparanda, primū à PP. Capuci-

nis sumptibus Cong. Redempt. Mundi producta fuit:

An. 1618. Cometa visus hic, & vicinis regionibus bellum novum subsecutum praesagi re credebatur.

An. 1619. Collegium PP. S. J. Labac. Ferdinand secundo in Imperatorem recens electo, Fundatori suo, solemni apparatu festivitatis, gratum applaudit.

Gabriel Bethlehem invadit Hungariam.

An. 1620. Ob memorabilem ab Imp. Ferd. de Bohemis adeptam victoriam in Cathedra li Basilica, consuetae exultantis Ecclesi. hymno gratiae redditae.

Altenburgum Dominium in Infer. Styria situm, Thomas Crön Episc. Labac. absemptum, Episcopatui adjunxit.

An. 1621. Vehementi terrae motu Labacum concutitur.

Rhaeti, seu Grisones ab Archiduce Leopoldo, & Hispanis domantur.

An. 1622. Canonizatio S. Ignatij Soc. Jesu toto orbe inclytæ Fundatori Labaci omn magnifico apparatu, arcubus binis in foro publico, & ponte Sutorio, quo solemnis processio pertransiit, octiduana solemnitate recolitur.

An. 1623. Jo. Ulricus Princeps ab Eggenberg Capitaneus Carnioliae, a Ferd. II. Rom. Imp. in Principem Imperij evehitur. Su-

Suburbium S. Joannis extra portam Hospitalensem, igne in quadam domo Lanionis casu exorto, in cineres abit.

Turcae Carolostadiū usquè excurrunt, unde majori ex parte cæsi retrocedere coguntur.

An. 1624. Turcae inferiorem Styriam, Patriæ contiguam, ferro, & igne vastant.

Fit reformatio Religionis in Austria, Bohemia & Moravia.

An. 1625. A Celsissimo Epif. Labacen. Festum S. Ignatij Patriarchæ, tam in foro, quam choro celebrari indictum.

Pestis in inferiori Carniola grassatur.

An. 1626. Hoc anno preces 40. horarum triduanæ ferijs ante cineralibus Labaci in Eccles. S. Jacobi PP. S. J. indultu Pontificis inchoatae.

Senatus interior à Ferd. Imp. perpetuatur, abrogatoveteri annuatim quaternos mutandi more.

An. 1627. Solennis pietatis pompa in Cathedrali Basilica, ob Ferdinandum II. Romanorum diadema capiti impositum, instituta.

An. 1628. Palatinatus superior Electori Bavariæ, à Cæfare attribuitur.

An. 1629. Annonæ caritas universam Provinciam premebat, quapropter torrentis instar ingens undequaque egentium turba urbem hanc inundaverat. Quibus hac in calamitate, panis distributione, Senatus succurrerat.

An. 1630. Moritur universali luctu, Eximius ille Praeful Thomas Crön S. R. I. Princeps Epis. Labac. ob tot praeclara gesta nullis literis sat deprædicandus, in Cathed. Basilica proprio magnifico deposito honorifice tumulatus.

Turris nigra nuncupata, in monte arcis Labacen. incuria cujusdam pulvere nitrato accenso, disrumpitur.

An. 1631. Leopoldus Archidux Austriæ, cum Regia sponsa Maria ex Hispanijs Austriam rediens Labaci, ubi quatriduo morabantur, omni solemnitate adhibitâ excipiuntur.

Reinaldus Scarlichius S.R.I. Princeps Episc. bacen. possessionem capit.

An. 1632. Eminens Cardinalis Petrus Pazmanus Labacum transiens, in Aula Sitticensi Ord. Cister. dignitati humanitate pari hospitans, tractatur.

An. 1633. Dū publico hospitio in Haidenschaft è regione Eccl. S. Josephi fundamenta jaciuntur, splendidum monumentum, cum veteri Romana inscript. ingentibus ossibus, annulis, & nummis aureis, detegitur.

An. 1634. Moritur mense Octobri Udalricus Princeps ab Eggenberg, universali Provinciarum Int. Austriæ, luctu.

Solennis funeralis pompa, in obitu Dieterici ex Comitibus ab Auersperg, more antiquo

quo post hac non viso apparatu, Labaci celebrata.

An. 1635. Joan. Antonius Princeps ab Eggenberg Patri suo in dignitate Capitaneatus Carnioliae, succedit.

Annus hic fertilitate frugum memorandus, quo integer modius, vulgo stär 2. flor. Pano-tritici 1. fl. venundabatur.

Seditio Rusticorum in Carniola, & Styria à nobilitate oppressa, arrogantiam luit.

An. 1636. Solemnies Deo grates, ob coronationem Regis Romanorum Ferdinandi tertij, Pietatis pompâ, & bellicarum machinarum fragore, persolvuntur.

An. 1637. Ferdinandi II. Imp. fatis erepti pijs Augustis manibus à Collegio S. J. Labac. Fundatoris sui, funebri apparatu parentatum.

An. 1638. Jo. Anton. Princeps ab Eggenberg Capitaneus Carn. quâ legatus Cæsareus, hactenus non viso apparatu, & pompâ, 20. Comitum, 24. Nobilium, ac universim 300. comitatū, Labacum, iter Romam adornans, transit.

An. 1640. Ingens terræ motus, præsertim Locopoli, non procul Labaco, mortalium animos inopino terrore concussit.

An. 1641. Otto Fridericus Princeps Epis.

Labac. ex Comitibus à Buchaim, possessionem capit. Qui ab Inlyto Cap. Labacens. raro gratulationis officio, symbolis, & elogijs ad Personam, & tempus alludentibus, humannissimè condecoratur.

An. 1642. Memorandum diluvium Nauportūs fluvij, post ingentes pluvias, subsecutum.

An. 1644. Joannes à Tschernembl avitæ Nobilitatis à duobus Equitibus in Commenda Labacensi, equestri dignitate insignitur, solito more, & ritu. Aureo in collum conjecto torque, gladio aurato in latus appenso, ac promisso juramento præstito. Nihil eorum se unquam admissurum, quæ Christianum militem dedecet, viduas, & Orphanos defensurum.

An. 1645. Magnus tumultus 13. Maij inter cives, & milites Legionis Ferrariensis, hic æstivantes excitatus, strage utrinque factâ, primis tandem prævalentibus, sopitur, ac dein tumultus corripheus miles capite plexus, penas dedit.

Ingens copia vini, idque qualitatis optimæ, hic levissimo pretio venundabatur.

An. 1646 Horribilis Cometa his regionibus visus, mortem Imperatricis viduæ Mariæ fors præfigiens.

Pestis ad oppidum Draule, quod 4. stadijs La-

Labaco distat, delata, immaniter grassatur, ne
hoc exitiale malum ultrò serperet, singulari
ope Divina, & indefessâ vigilantiâ Labacen-
sium comprimitur, & sopitum.

An. 1647. Annus Neapolitanâ Thomæ
Anielli seditione clarissimus, imperio vio-
lento decem dierum spatio, quo incredibilia
penè gesserat, durante.

Labaci in suburbio Burgsthal, horto Nelt-
liano Neptuni fani rudera, cum pavimento
operis celati mosaici, deteguntur.

An. 1648. Cœnobium DEO dicatarum
Virginum ordinis divæ Clarae, à Michaële
Hiller, Labacen. J.U.D. liberali munificentia,
sui non immoriturâ famâ, fundatur.

An. 1649. Wolfgang Engelbertus Com.
ab Auersperg, sapientæ, & omnigenæ virtu-
tis prototypon, Joanni Antonio Principi ab
Eggenberg Capit. fatis crepto, subrogatur.

Wachenheimianæ Legiones quinæ Cen-
turiæ ad hyberna Labacum mittuntur, ibi-
démque triennio morantur.

An. 1650. Ingens penuria tritici, hinc pau-
peribus magna copia Lazareto collectis ope-
ditiorum, singulari zelo & curâ Jo. Jobi We-
ber Senat. Labacen, alimenta decernuntur.

An. 1651. Labacum magnum incremen-
tum sumpsit sub regimine insignis Capitanei
ab Auersperg, unicè ad bonum publicum au-

gendum, sui non immorituro nomine, intenti.

An. 1652. Solennis decursio ludicra Equestris haecenùs non visa ab avita nobilitate 32. Heroum, memorato Capitaneo adornante, Labaci in novo foro, maximo spectantium applausu, exhibetur.

An. 1653. Celsissimi Principes ab Eggenberg, Reformatorum S. Augustini Discal. claustrum Labaci fundant, & Religiosos incolas introducunt.

Horribile frigus, Iggiū fluvium gelu, quod mirum, occupans, omnem transmeatum præclusit.

Condit Præp. cum Capitulo Labacen. extra Labacum ad S. Stephanum, verum sepulchri Hierosolymitani simulacrum, cum 5. stationibus, mysteria passionis præsentantibus.

Ignes festivi in applausum Ferdin. 4. in Regem Romanorum electi, ad ripam Nauporti accensi, incolarum oculos, & animos recreârunt.

An. 1654. Jo. Weichardus Princeps ab Auersberg, supremus Aulæ Cæsareæ Præfetus, Sapientiâ, & rerum gerendarum dexteritate clarus, à Ferd. III. Rom. Imp. in numerum S. R. I. Principum adoptatur.

19. Febr. Pons Sutorius unà cum 24. officinis super structis, exorto inopino casu incendio, in cineres abit.

To-

Toto orbe stupente Anglia horribili parrocchio Regem suum capite plectit, subinde Regiam sobolem in exilium ejicit, ac denuo restituit.

An. 1655. Elegans marmoreus fons, cui Herculissimulacrum incumbit, in veteri foro S. C. Labacensis sumptibus erigitur.

An. 1656. Turcæ è Wihaz Carolostadium usquè excurrentes ab invicto heroe Heraldo Com. ab Auersberg Gen. Carolostadien. totaliter cæduntur, aut in captivitatem ducentur.

Legio Ranftiana ex Patria dimissa, Carinthiam transiens insolescit, ac ultrò progrederetur, donec à nostris, submisso milite stipendiato, opem ferentibus compescatur, ac ultrò moveat.

An. 1657. Ecclesiæ Divi Josephi Nutritij Christi PP. Ord. S. August. Discal. fundamenta jacta ab Excellentissimo Com. Woff. Engel. ab Auersberg Capit. Carn.

An. 1658. Hoc anno Labacum fluvium, ne ultrà exundatione suâ tempore Autumnali noceat, Status Carnioliae, ope cuiusdam Capucini Hollandiæ oriundi, ante urbis ingressum novo eruendo alveo, dividere statuerunt. Initium quidem datum operi, tot votis, & saeculis exoptatum, sed mox remissum ad alia tempora. Festivitas solennis ob.

Tho-

Thomam Villanovum Divorum albo adscriptum Labaci à PP. Augustin. octiduo durans, instituta.

Nova fabrica juxta curiam civicam, pro salis emporio à fundamentis struitur.

Petrus Serinius Com. heros inclytus iteratis cladibus Turcas à finibus Patriæ arcet.

An. 1660. Magnum festivæ lætitiae argumentum præbuit sept. Idus sept. cum Augustissimus Rom. Imp. Leopoldus I. cum Leop. Wilhelmo Patruo inter reboantium tormentorum fragores, ærisque campanarum sonitus, à lectissima Nobilium Procerum coronâ, magnifice inductus in metropolim hanc appulerat, ac sextâ ab hinc die homagium à fidibus subditis clementissimè susceperebat.

Leopoldus Wilhelmus Archidux Labac. in ampla æde Equitum Teutonicorum Ordinis (Cæfare interim Goritiæ, & Tergesti homagium recipiente) dimoratur, Templumque Deiparæ, in quo Ectypon Passaviensis, miraculis celebre, colitur, pretioso lampade locupletavit.

6. Iduum Oct. Cæsar Tergesto redux sacrum corpus Divæ Peregrinæ V. & M. è Cathedrali Basilica ad Ecclesiæ S. Josephi, solenni cum supplicatione, ac maxima cum celebritate delatum, pedestre comitatur.

An. 1661. Nicolaus Serinius heros inclitus Turcas in finibus Hungariæ iteratis clibanis fundit, & opimis spolijs potitur.

An. 1662. Joan. Ferdinandus Princeps à Portia, Præses Carnioljæ, ac dein supremus Aulæ Cæs. Præfectus à Leopoldo I. Cæsare ad Principis supremam dignitatem evehitur.

1663. Turcæ in Croatiam inopinè irruentes metu panico finitimos percutiunt, qui maximâ copiâ Labacum confugiunt, verùm paulò post à Serinio ad Ottotsetsch, ingenti clade notantur.

Erigitur, & fundatur Abbatia S. Sepulchri extra Labacū, piâ munificentia Jo. Andreæ à Stemberg Præpositi Labacen.

An. 1664. Ad Levenzam, & S. Gotthardum prælio victis Turcis, Pax ijs deprecantibus ad 20. annos stabilitur.

Hyperlabaci à Capucinis è capitulo Provinciali Labaci celebrato Italiam redeuntibus variæ visiones in sole, fors subsecutæ Turcarum clidis præfigæ, observantur.

6. Id. Decembris universi Carnioljæ Status, per Excellentissimum Capitaneum Wolff. Engel. comitem ab Auersperg pietati Augustiss. Leopoldi Cæsaris subscribunt, & Virginis Immaculatæ festum præmisso jejunio celebrandi, ac ejusdem honori colossum marmoreum

moreum Virginis Immaculatæ simulacro
æneo ponendi se voto obstringunt.

An. 1664. Excell. Josephus Com. de Rabatta. Ord. S. Jerosolym. Eques Commendator in Lassen, &c. Sereniss. Archiducis Caroli Josephi supremus Aulæ Præfetus, & post funera hæres fit Ep. Labacen.

An. 1665. Celsiss. Princeps Joseph. Ep. in Cœna Domini annuatim solitam functionem, primū peragere, ac post peractam duodenis pauperibus pedum lotionem, ijs lauto instituto prandio, cum Nobilitate, summâ demissione, & charitate inservire, ac largè remunerari, cœpit.

An. 1666. Preces publicæ pro felici itinere per ligustricum, & Adriaticum mare Augustissimæ Sponsæ Margaritæ Hispaniarum Infantis institutæ, quæ demum Viennam felicibus avibus appulit.

An. 1667. Copiæ auxiliares Venetis, & Candia à Turcis obseßæ submissæ, Labacum transeunt.

An. 1668. Initio veris denuò à Cæsare Venetis, validius, hic transiens, mittitur succursus.

In horto nunc Mugerliano, extra portam Teutonicam, pars Aquæductus, in veteris Æmonæ splendoris fidem, hodie dum superstitis, ob incautè effosam terram, corruit.

An.

An. 1669. Capella D. Xaverio Indiarum Apost. Carn. Patrono, à Statibus Patriæ juxta Eccl. Divi Jacobi PP. S. J. ad omnem artis regulam, & splendorem, à fundamentis excitatnr.

An. 1670. Antiquus habitūs modus Patrius in civitatibus Carnioliae, Styriae, & Carinthiae abolescere, & hujus loco Gallicus subintrare cœpit.

Franc. Jos. Borri de fide suspectus, jussu Cæsar is in Moravia captus, inde Romam missus, Labacum transit. Conspirationes à Perduellibus quatuor adversus Cæsarem Leopoldum clam promotæ ad lucem prorumpunt, ne hi subitâ irruptione Patriam vastent, subiit Agrestes trepidatio, & ex trepidatione fuga ad tutiora loca.

An. 1671. Canonizatio D. Francisci Borgiæ S. J. in numerum Sanctorum relati, octiduanâ festivitate, quotidiano sermone, sacro ad aras ab insulato Mysta cantato, accensis reboantibus machinis, processione è Cathedrali Basilica ad S. Jacobum instituta, celebratur.

An. 1672. Ecclesiæ Divi Floriani in Veteri Foro primum lapidem posuit Celsiss. Princeps ex Com. à Rabatta Ep. Labacen.

Lacus Lugea, seu Cirknicensis toto orbe, ob tria specialia naturæ dona, annuâ pescatio-

ne,

ne, messe, & venatione, decantatus, hoc anno totaliter defluxus Labacensibus incredibilem piscium copiam subministravit.

An. 1673. Luctuosus hic annus accidit universæ Carnioliae tragicò funere Excel. Wolff. Engelberti Com. ab Auersperg, Capit. & Patris Patriæ, qui 4. Cal. Maij communè Patriæ mærore piam Creatori suo reddidit animam: Exuviae defuncti ad Celsissimæ gentis Mausoleum in Ecclesia Assumptæ Virg. PP. Franciscan. illatæ sunt, cui funebri pompâ, per triduum præsente Celsissimo Principe Jo. Weichardo ab Auersberg germano suo, cum copiosa procerum nobilitate parentatum.

1674. Celsi. Joan. Sigefridus Princeps ab Eggenberg in Capitaneum universæ Carnioliae denunciatur, ac solemni festivitate possessionem capit.

Ambulacrum jussu Principis ab Auersberg, in suo celebri horto extra portam Vicedom. quem in summis amoribus habuit plantatis longâ serie arboribus, ad regias penè delicias, adornatur.

An. 1675. Divus Josephus Nutritius Christi ab Aug. Imper. Leopoldo in Patronum Regnum, & Provinciarum hæreditariarū declaratur, ac solenni festivitate in Eccl. Ejusdem sancti PP. S. August. Discal. Panegyrim ador-

adorante Jo. Lud. Schönlebio, Decano Lab.
à Statibus Patriæ in Patronum suscipitur.

Jo. Weichardus Princeps ab Auersberg,
Vivarium Dianæ luco, & Hesperidum deli-
cijs æquiparandum, proximo ab urbe lapide,
exstruere adorsus est.

Prædicantes, quæ incitatores ad seditiones
ex Hungaria pulsi, & ad triremes condein-
nati, Labacum transeunt.

Turennius heros, ad Sabaschium tormen-
ti globo è Cæsar's castris emissio, occubuit.

An. 1676, Magnum mense Junio, sole me-
ridiem vix emenso, domo Fabri cujusdam in
suburbio extra portam Hospitalen. excitatum
incendium, cui vehemens accessit venti vis
flamam latè diffundens, quæ spatio trium ho-
rarum triginta domos absumpit.

An. 1677. Acerbissimo Patriæ doloris sen-
su 3. Id. Novem. è vivis eripitur Celsiss. Jo.
Weichardus Dux Sil. Princeps ab Auersberg,
& demortui magnæ exuviae, exquisitâ funebri
pompâ in Eccl. Assumptæ Deiparæ proprio
mausolæo, reponuntur.

An. 1678. Absternis subinde ex tenero lu-
etu doloris Lacrymis Solemnes Nuptiæ inter
Ferdinandum Ducem Silesiæ Münsterbergæ,
Princ. ab Auersberg, & Mariam Annam na-
tam Comitissam ab Herberstein, celebrantur.

Inclaruit inclytus Eques Michael de Forlani Labacensis, Non. Apr. celeri, ac hactenus non viso cursu unius equi, Viennâ Neostadium Austriae, spatio 7. quadrantum horæ, fulminis instar feliciter emensus, quo præmium 200. Aureorum reportavit.

An. 1679. Gratum urbi Labacensi spectaculum præbuit menie Febr. solemnis illa ad omnem pompam magnificè instructa Redium. Qua Celsiss. Princeps Jo. Sigef. ab Eggenberg Capit. in comitiva 40. trahalium vehiculorum, triumphale agmen duxerat.

Peste Autumnali tempore Viennæ Austriae ingruente, ad placandum Numen Labaci processus indictæ, tum ad arcendum malum à finibus ardæ vigiliæ constitutæ.

An. 1680. Statua votiva sine Labe Conceptæ Virginis ænea, scitâ manu Wolff. Weiskircher Artificis eximij elaborata, colosso marmoreo ad omnem splendorem confecto, sumptibus Statuum Carnioliae, erigitur.

Cometa vilus, fors faustum Christianitati, & fatale Turcis futurum bellum, præsigebat.

An. 1681. Posta seu angaria hinc Carolo stadium primò adornatur.

Confraternitas Ss. Creatæ Triados JESU Mariæ, Joseph. in Eccl. S. Josephi PP. Aug. Discalceat. instituitur.

Moritur Id. Oct. magno procerum Patriæ,
&

& Litteratorum luctu clarus Historicus Jo. Ludovicus Schönlebius Labacen. Decan. Cathed. Eccl. sui non immoriturâ famâ.

An. 1682. Initio veris in horto Forstlechneri suburbij Burgsthal, insignis quondam mausolæi rudera, celati operis pavimentum, unâ cum urnis feralibus, deteguntur.

Excell. Comes Julius Frid. Bucelleni sumusfautor Patriæ, à Cæsare ad munus Vice-Cancelarij Aulici assumitur.

Tumultus mense Julio studiosos inter, & cives exarsit, sed brevi, re inter superiores compositâ extinctus.

An. 1683. Viennâ à Turcis immaniter obsessâ, validus hinc Duce Jo. Weichardo Vallavasoric L. B. Styris ad tutanda confinia in auxilium mittitur succursus.

Liberatâ ab arcta obsidione Viennâ, in Cathedrali Basilica, 9. Cal. Nov. festiva gratiarum actio, panegyrim dicente insigni P. Antonio Lazari Ord. Franc. instituitur.

Cui altera grata devotio sub horam 4. post meridianam accessit in atrio Eccl. S. Jacobi PP. S. J. ubi coram statua Divæ Virginis columnæ imposita, exquisito amictu ornata, Lauret. Litanixæ selectissimâ symphoniam, iteratâ tormentorum explosione, ad verba Auxilium Christianorum, decantantur.

Eodem die Pietate clarus P. Marcus d'Avia-

no Capuc. Viennâ redux Labacum appulit, ubi triduanâ sui morâ, sæpius brevi exhortatione præviâ, benedictionem copioso populo impertitur.

An. 1684. Pulsus campanæ horâ 7. antè, & post meridianâ in arce instituitur, ad cujus signum 5. Pater, & Ave pro felici successu armorum Cæsar. contra Turcos fundendæ, indicuntur.

Ingens frigus nostris, & vicinis regionibus. Centum pulveris pirij centenarij à Magno Duce Florentiæ Cæsari oblati, ad Armamentaria reponuntur.

Locus suburbanus propè Labacum ad Saví ripam, quem Prätter vocant, longè amænissimus, à suprema Principum, & Procerum nobilitate frequentari cœpit.

An. 1685. Ingens copia familiarum è Gotschevia in Hungariam pluribus locis desertam, ad sedem ibi figendam migrat.

Capitulum 43. Provinciale PP. Capucin. Labac, in primario totius Provinciæ Monasterio mense Augusto celebratum, quo P. Augustinus Labacensis, vir magnus pietate, & sapientiâ fit tertio Provincialis.

Lustravit Valvasorius Historicus, admirandos propè Adelsberg Oppidum 7. mill. Labaco in Austrum abscedens Nusdorff. & Guettfeldenses meatus, & subterraneas caver-

nas,

nas, ac plurima hactenùs à nullo observata stupenda naturæ portenta, & lusus orbi detexit.

An. 1686. Horribilis accidit Labaci casus, dum 4. Cal. Maij, horâ 4. pomeridianâ tremendâ exortâ tempestate Turris Provincialis pulvrea in arce iictu fulminis taeta, momento funditus disrupta, universam urbem maximo danno concussit.

Iter per Alpes Julias Sigism. à Künpach Patritius Carn. magno labore reparat, ac casu inopino Columnam milliariam à Trojano Imp. ut inscript. docet; non proeul à via regia reperit: signabat illa viam militarem, quæ ex Italia in Pannoniam ducebat.

Capucinorum Generalis P. Recanati suos visitaturus Labacense monasterium præsentiam suâ beavit.

In Cathed. Basilica 8. Id. Dec. ob Metropolim Hungariæ Budam expugnatam, festivo piæ lætitiæ apparatu, hymnus Ambrosianus decantatur.

An. 1687. Jo. Sigef. Com. à Sarau Comendatore Labac. ad supremum Ordinis Boliviæ Austriæ Magisterium promoto, in ejus vices Henricus Theowaldus Com. à Goltstein suffragatur.

Princeps Lubomirskhi, Poloniæ Regni Mareschallus copiosâ suorum comitivâ Labacum transit.

Posse-

Possega, vetus Bassiana, Slavoniæ caput, à Dynewaldo occupatur.

An. 1688. Seditio rusticorum superioris Carnioliae contra dominium Flednig, Coriphæo Martino Stare excitata, eodem capto, & extra Crainburgum, olim Marchionum sedem, capite plexo, mox sopitur.

Cæsareus Exercitus Sauum transit, Expeditione à centum, & amplius annis non auditâ.

Magna copia Turcarum captivorum hâc in Italiam ad triremes mittitur.

Legiones Ducis Mantuani Cæsari contrâ Turcas in auxilium missæ, recuperato armatâ manu Belgrado, reduces 12. Cal. Oct. Labacum cum toto commeatu transeunt.

An. 1689. Belgrado intercepto primus omnium Balthasar Blasnig mercator, mercibus suis navi impositis, eâ non procul Labaco in Caschlo oppido consensa, secundo fluvio Sauo iter tentans feliciter eò appulit, ac alijs eò negotium instituendi exemplo præivit

Ven. P. Marcus d'Aviano Cap. 9. Cal. Jul. tertio Labacum appulit, ac denuò magnum in populo undique confluente pietatis sensum erga Deum accedit.

Eminen. Card. Leop. Com. à Kolonitsch, Ung. Labacum mense Novem. transiens, à Collegio S. J. Labac. ubi diverterat, omni humanitate tractatur.

An.

An. 1690. Canisha fortalitium in finibus Styriæ felicibus armis Christianorum à Turcis recuperatur.

An. 1691. Labacum cum tota vicinia 2. Cal. Mart. motu terræ septimo paraxismo, absque tamen notabili damno, si laqueare Ec. clef. S. Jacobi, quod ingentes rimas contraxerat, exceperis, divexatur.

Senatus Labacen. Exterior, jussu Leopoldi Cæsar is aboletō veteri more festo S. Jacobi, Octo è gremio dimittendi, & totidem ijs subrogandi, perpetuatur.

An. 1692. Solemnitas Canonizationis S. Joannis à S. Facundo Ord. S. Augustini mchse Jan. die 16. incæpta integro octiduo, magna festivitate, concionibus, Missarum Liturgijs, & binis quotidie Parochialium vicinorum supplicationibus celebratur.

Altera Canonizationis festivitas SS. Joannis Capistrani, & Paschalis Bajuli Ord. S. Franc. sumpto initio 15. Cal. Dec. supplicatione haetenus non visâ, splendido apparatu, ac maximo octiduano jubilo, promovetur.

Hoc anno Celsiss. Princeps Jo. Ant. Josephus ab Eggenberg Joanni Sigefrido Patri munus hoc gloriosissimè fungenti succedit, ac quâ 57. Capitaneus gubernium universæ Carnioliae feliciter aggreditur.

An. 1693. Conditur celebris Academia Operosorum Labacensium in Jasonea Urbe, pia in Apollinem idololatria, ac immarcescibili Pieridum applausu.

Jo. Christianus Dux Crumloviae Princeps ab Eggenb, cum conjugé Maria Ernestina in visere mense Martio Nepotem suum Jo. Antonium Joseph. Principem Neo-Capitaneum, magnâ utrinque consolatione.

Erigitur Statua Sanctissimæ Triadis in triangulari foro, quod Haidenschafft audit, ante sacras ædes PP. Aug. Discal. ob Patriam elapsis temporibus ab immani pestis lue unicè præservatam, munificentia Jo. Weichardi Com. ab Auersberg.

Hoc anno Imago miraculosa Virginis Dolorosæ, in æde S. Floriani veteris fori, post cæco restitutum visum, inclaruit.

Testudo magnitudinis hactenùs his terris non visæ, in sinu Tergestino capta, Principi ab Eggenberg Capit. dono data, confluenti populo videnda prostat.

Moritur universali Patriæ luctu, clarus Historicus Jo. Weichardus L. B. Valvafrius Labaco oriundus, prosperâ sui famâ relicta.

An. 1694. Quarta memoranda discordia Senatus Interioris cum Exteriori in electione Judicis, biduò insolito durans, Interiore demum prævalente, soplatur.

An.

An. 1695. Annus centesimus inclytæ Societatis Jesu Labacum, maximo Catholicæ fidei incremento, & juventutis formandæ utilitati, introductæ, recolitur.

Hoc loco non ommittendum, quod Historio quidam, Italus natione, F. Rochus nuncupatus in theatrali ludo ab Academica Labacensi juventute hoc anno solemnius solito exhibito, saltus invisos hactenus, cum stupore omnium exhibuerit.

Eminen. Cardinalis Tanara perfuncto Viennæ Officio Legati Pontificij Labacum transiens à Celsiss. Episc. Labac. dignitati pari humanitate suscipitur.

An. 1696. Magna terræ sterilitas summam causavit annonæ penuriam, Senatus proinde Labacen. egenis pia charitate succurrens, ope collectitiâ, 500. in Lazaretho collectis, alimenta præbet.

Jo. Franc. L. B. Eggker, à Kupfing Episc. Frinsingensis Labacum. 5. Id. Sept. invisit.

An. 1697. Excell. ac Illustriss. D. Georgio Sigism. Com. & D. à Gallenberg Carn. Prætore 13. Cal. Mart. Labaci è vivis erepto, Pio, Sapienti, ab oraculis, & consilijs inclyto, Patri Patriæ, Metropolis hæc cum tota Patria acerbissimo doloris sensu illacrymata est.

Wihazium fortalitium Turicum, olim Carnioliae subiectum, incassum à nostris obfidetur.

Expilatur, & incenditur Seralium, vulgo Seraglio, Bosniæ celeberrimum emporium.

Banus Croatiae arcem Stenam Turcis assul-
tu eripit, & solo æquat.

An. 1698 Inclytum Collegium Juridicum
Divum Ivonem Tutelarem suum, annuatim
latinâ Panegyri, & solemnî Missâ, celebrare
decrevit.

An. 1699. Status Carnioliae 15. Cal Mart.
Augusto Regi Rom. Josepho, ob nuptias cum
Augusta Neo-Sponsa Amalia celebrata, festi-
va inter lætitiae monumenta, applausere.

In Eccles Parochiali S. Petri extra muros.
A. R. D. Jacobus Hrust Parochus loci, annum
Jubilæum Sacerdotij agens, Encomia stem
Reverendissimum J. Bapt. Preschern. Præp.
Lab. in Eccles. & extra illam R. D. Bart. Perko.
Coad. suum corā in numero populo naestus est.

Pax Carlowizij Sirmiensi in Principatu
Christianos inter, & Ottomanos ad 25. annos
stabilitur.

Antonius Lazari Ord. S. Franc. Provinciæ
Carnioliae Provinc. Romæ in Comitijs Gene-
ralibus Theses suas (quas J. Georg. Mayr, ex
mandato Cæs. Legati impressit) nomine Na-
tionis Germanicæ Cæsari dicatas, Sacri Pala-
tij Magistro Ord. Dom. incassum obstrepente,
protectus à legato Cæfareo feliciter pro-
pugnat, ac Definitor Generalis denunciatur.

An.

An. 1700. Fundatur magno Litteratorum commodo celebris Bibliotheca publica Labaci, munificentia Celfi. Principis Episc., Praepositi, & Decani Labacen.

Ferijs Bachanalist. Drama Italicum, in Aula Principum ab Auersberg, sala majori theatraliter exhibitum, maximum spectatorum meruit applausum.

Templum Annunciatæ Virg. PP. August. à Sigism. Christophoro Ep. Lab. solenni ritu consecratur.

Item Eccles. Divo Josepho sacra Ord. Discal. S. P. Augustini.

Mos puellarum Labacen. festum D. Præcursoris Christi nocturno tempore in publicis compitis, mensæ accubitu omnigeno ornatu coruscæ, cantu, & fasciculorum distributione recolere, introductus.

Hagæ Comitum facta divisio Hispanæ Monarchiæ, prodroma diuturni cruenti Martis erat.

An. 1701. Cathedralis Basilica D. Nicolao sacra à Piscatoribus septenno à Partu Virginis saeculo rudi mole exstructa, Augustæ munificentia Frid. III. & Leonora Regina Portugaliæ à fundamentis an. 1461. restaurata, vetustate tandem ruinam minitans è fundo noviter ad plenam magnificentiam, ac Decorem splendidum erigi cæpta.

Jubilæum universale indultu Pontificis 9.
Cal. Aug. solemnis instituta supplicatione,
duorum mensium spatio duraturum, initium
sumpsit, 4. Eccl. Cathed. Basilica, Parochialis
S. Petri extra muros. S. Jacobi PP. S. J. &
Annunciatæ Virgin. PP. Augustin. visitandæ
præfixæ.

Constituitur Labaci jussu Cæsaris Empo-
rium Annonæ provisionariæ pro milite in
Italia contrà Hispano - Gallos militante,
alendo.

Excell. Com. Guido Starenbergius Heros
inlytus, Commendator Labacen. hinc ad
capessandum, in Italiam, militum suorum
imperium, movet.

Eugenius Sab. Princeps supremus in Ita-
lia Bellidux ad Carpium cæsis 2000. Gallis
primam victoriam reportat.

An. 1702. Excell. D. Wolff. Weichardus
Com. & Dom. à Gallenberg Pater Patriæ 6.
Cal. Apr. Prætoris, & locum tenentis munere
à Celsiss. Principe ab Eggenberg Capit. so-
lenni pompâ investitur.

Alma Societas S. Ursulæ Virginum, Fun-
datore Jo. Jacobo à Schellenburg Patritio
Carn. viro tot titulis claro, omnigena Puel-
larum utilitate, introducitur.

Ingens apparatus annonæ provisionariæ ex
vicinis & remotioribus regionibus collectus
pro

pro Cæsareo milite Tergestum, & Flumen; inde ad Padi ostium transmittitur.

Tergestinis à Gallo - Hispanis mari hostili marte infestatis succurritur, inde huc fugitivi magnâ charitate foventur.

Lourana Portus maris Carnioliae finitus, ab inimicis Equite Forbinio interceptus, igne vastatur.

Hoc anno Academia Phil-harmonicorum Labac. Authore Jo. Bertholdo ab Höffer Patrio Carn. initium cœpit.

An. 1703. Princeps Eugenius Labacum transiens à Franc. Ant. Com. Lanthieri Viced. humaniss. Lautâ cœnâ suscepitus, ab Acad. Philo-harm. selectissima musica recreatur.

Hâc æstate publicatum commercium Cæsarem inter, & Anglo-Hollandos, omnium metropolis hujus votis exoptatum, sed nondum in actum redactum.

Ne Galli ex sinu Flanatico in Patriam irrum-
pant, duæ legiones Viernundiana, & Neiste-
riana totâ æstate propè Labacum ad Sauum
fluvium stativa sua habuere.

Res Austriacæ maximo in discrimine erant, dum Hungarus novis seditionibus longam minaretur pernicem: obrutâ Gallicis copijs Sueviâ, & Franconiâ, Bavari Tyrolim infestis armis occupant, ac Carinthiæ, Patriæque minitantur, sed paulò post à rusticis Tyrolen-

se-

securibus, lapidibusque obtriti, retrocedere coguntur.

¶ Nanportus autumni tempore alveū transgressus latè diffunditur.

An. 1704. Hoc anno numerus Canonicorum Labacensium, Divini cultus augmento, & Fundatorum non immorituræ gloriæ, augeri cæptus. Quorum primus Franc. Bernardus Fischer, Paroch. Baden, & Consist. Passavien. fundationis Kürchbergianæ instalatur.

Magnum præbuit Labaco lætitiae argumentum mense Junio Naualis ab Academia Philharmonicorum sub crepusculum instituta festivitas, quâ selectissimo instrumentorum concentu, Amphionis instar universam urbem ad naves, & sui sequelam universali aplausu, pelexit.

Styris vicinis Patriæ confederatis, ab Hungaris hostili manu infestatis, milite nostro gregario succurritur.

Moritur 4. Cal. Oct. Jo. Bapt. Prescherius, Præp. Labacen. primus in Neo-Cathed. Basilica tumulo illatus, cuius sapientiam externæ nationes admiratæ sunt, indigenæ suspexerunt, & sera posteritas recensemebit.

Ad Höchstadium propè de totius Imperij salute dimicatum, ubi post acre certamen Gallo-Bojorum 12000. Marti litati, reliqui in fugam conjecti, Tallardius captus, cum re-

liquis iñumeris captivis in Angliam dēducitur.

An. 1705. Soleñes nuptiæ Labac. mense Feb. inter unicam Filiam Mariam Teresiam Principum ab Auersberg, & Com. Sigismundum ejusdem cognominis, ad omnem pompam celebrantur.

In Academica aula peristromatis, aulæisque superbè exornata Theses suas eruditè tuiti sunt Illustriſſimi DD. Carolus Josephus, & Josephus Ernestus Com. à Kuenburg Salisburgenses, præſente Celsiss. Principe Ferdinandō Episc. Labacen. cum copioſa nobilitate.

Litatum magno apparatu lugubri 8. Id. Julij in Cathedrali Basilica manibus Leopoldi magni Cæſaris.

Pio æquè doloris sensu accensi Acad. Philo-harmonici 20. ejusdem in Eccl. Annuntiatae PP. August. magnifico structo caſtro doloris Augusto Monarchæ parentarunt.

Hoc anno inclyta Natio Carniolica Vien næ in Eccl. Aulica Patronos suos. D. Achatiū, Nicolaum Episc. Hermagoram, Fortunatum, Maximum, Florium, Pelagium, Nicēphorum, & Servulum, annuatim ſolemni ritu recolere cœpit.

Obdormivit in Domino 9. Cal. Sept. cum fama sanctitatis. P. Ant. Lazari, Labac. Ord. Reform. S. Franc. Definitor Generalis, Pietate, & litteris clarus.

An.

An. 1706. Ferdinandus Dux Silesiæ Münsterbergæ, Princeps ab Auersberg, absque hærede masculo, II. Cal. Aug. universalis urbis hujus luctu, è vivis abripitur, ac in Eccl. Assumptæ Virg. proprio mausolæo, fastoso funebri apparatu, tumulatur.

Solemnitas introductionis officiaturæ in neo Cathedralem Basilicam D. Nicolai sub mensem Aug. festivitate 14. diebus durante, quotidiano sermone, & binis supplicationibus popularium universæ dicæcæ eos, celebratur.

Campana major Cathed. Basilicæ S. Nicolai pond. 67. cent. largâ manu Petri Antonij Codelli Nob. Provinc. Carnioliae & Carinthiae fusa, Sapientiæ Divinæ dicata, turri imponitur.

Barcinonis obsidio, Urbem Carolo 6. Rege Hisp. in tenera ætate viriliter tutante, adventu confœderatorum feliciter solvitur.

An. 1707. Novena Adventus Natalis Domini, annuo ad splendorem mirum ornatu, quotidianis selectorum Oratorum exhortationibus, & omnibus numeris absoluto concentu Acad. Philo-harmonicorum inchoatur.

Octava Id. Maij fit magnâ pompâ Consecratio sanctæ Neo-Cathed. Basilicæ ad quam condecorandam Cæsarea Majest. Josephus I. Imperatrix Amalia, Vidua Imp. Eleonora, cum plurimis Archi-Epis copis, Episcopis, Prælatis, ac alijs magnatibus, invitati. Qui speciales

ciales Legatos, ut huic solemnitati intersint, deputârunt, aut personaliter comparuerunt: erecti pôrrò arcus triumphales, cussi nummi missiles, sacerdotum humeris portata Sanctoru[m] Lypsana, quotidie per octo ferias instructa nova supplicatio; soleñes missæ & panegyres.

Lambergiana fundatio, nullo calamo sat deprædicanda, in ægrotos humana ope destitutos charitatem exercens, quâ singulis mensibus miseris lecto affixis larga eleemosyna erogatur, Mæcenatem suum Dynastam Joannem Adamum æternum dilaudat.

An. 1708. Conditur Labaci *Collegium Carolinum Nobilium*, tam Convictorum, quam Alumnorum, magno Pietatis, & Litterarum incremento.

Odæo Divæ Rosaliæ in monte arcis à Ferdinandø Episcopo Labac. Coadjutore Pragensi primus jacitur lapis.

Celebrato Claustro-Neoburgi Connubio Joannem V. Lusit: Regem inter, & *Mariam annam Josephi* Imperat. Sororem, Comitante Ferdinandø Episcop. Labacensi. è Com. à Kuenburg, qua designato à Cæsare in Lusitaniam Legato s. Id. Julij iter Lisbonam suscipitur.

Moritur s. Id. Sept. Labaci RR. Frid. Hoffsteter, Abbas Landstrassen: actualis Patriæ Deput. Vir prudentiâ, & exactâ Ecclesiasticorum disciplinâ clarus.

Nona Cal. Jan. Margarita Eleonora à SS.
Trinitate prima Parthenij Labacen. Soc. D.
Ursulæ Superiorissa, omnium virtutum exem-
plar, prudentiæ, & fortitudinis laude magnæ
Antistitis famam sibi concilians, obiit cum
famâ sanctitatis.

Infantes Cropæ Cæfareo Minerali, s. Mil.
Labacô dissito DEI genitricis effigiem, stru-
ctâ e ligno capella, colere auspicantur, quæ
exinde miraculis indies majoribus in mag-
num supplicantium emolumentum coruscat.

An. 1709. Comitia memoranda ex Com-
missione Cæsareâ Labaci conventu Procerum
Patriæ, Styriæ, Carinthiæ, & Croatiæ, qui-
bus urbem hanc metropolim novis aggeri-
bus, fossis, & munimentis, ad omnem Archi-
tecturæ militaris amissim circumvalare, in-
ter reliqua stabilitum, summo commodo pu-
blico celebrantur.

Romæ in Congregatione Generali Capu-
cinorum P. Antonius Grainburgensis, Patriæ
ornamentum, & Religionis decus, non mi-
nus vitæ Sanctimoniam, quam Sapientiam clarus,
fit omnium suffragijs Definitor Generalis.

Montis Loiben altissimi caverna, rupto
saxo fornice transitum omnem è Carniola
in Carinthiam intercludens, Ordinum sumptu-
bus explanatur.

Hoc anno Pietate, & Humilitate inclitus Carthusia Vallis Jocosæ Abbas *Anselmus*, Labacô oriundus, raro exemplo Prælaturam resignat, vitam solitariam amplexus.

Belli flama in Italia *Cæarem* inter, & *Galli-Spanos*, ubi primò cæpta, ibi primò extinta, ac armorum sedes Belgium translata, ubi à nostris Tornacum, ac princeps Hannoniæ urbs ad Montes, expugnatum.

An. 1710. Collegium Juridicum privatum Labaci Authore Franc. Christophoro Wagathei Icto celebri, instituitur.

Sept. Id. Apr. *Dorothea* Princeps à Portia filiam nomine *Mariam*, *Josepham*, *Claram*, *Gertrudem*, *Dorotheam*, felici partu enititur.

Miles popularis Carniolicus magnâ copiâ hinc in Italiam mittitur.

Veneranda V. M. *Maria Angelica Neuriserin*. Ord. S. Claræ Con. Labac. Abbatissa, pietate, & Humilitate insignis, annum Jubilæum assumptæ religiosæ vitæ, feliciter compleat, & celebrat.

Moritur Franc. Albertus L. B. Peltzhoverus, Labacenfis, eximius Philologus, ævi nostri alter Lipsius, politiorum Litterarum luctu.

Rudera muri solidissimi veteris Æmonæ in horto Comitum à Lamberg, majoris commoditatis ergò explanantur.

An. 1711. Preces publicæ triduanæ Prid. Non. Martij ad avertendas imminentes calamitates Pestis , & belli in Cathedrali Basilica haec tenus his locis non visa pietate , institutâ qualibet hora diei nova supplicatione, summa omnium cum ædificatione, habitæ.

Josepho I. Cæsare orbi erepto, initio Junij status Carnioliae in Cathed. Basilica , erecto sumptuoso doloris castro, triduanis exequijs, parentârunt.

Subinde PP. Soc. Jesu. in Eccl. S. Jacobi eleganti exstructo funereo castro terræ Principis obitum deplorârunt.

Celsissim. Princeps Franciscus Carolus ex Comitibus à Kaunitz, Can. Salisburgensis & Præp. Vetero Ottingæ, Auditor Rom. Rotæ, in Episcopum Labac. solemni ritu, & magnifica pompa inauguratur.

Campana agonizantium ab Illustrissim. D. Francif. Adamo Com. à Lamberg , pro animalium salute, & sui perpetua commendatione, fundatur.

Stationes 12. venustæ, tot itinera DEI patre Virg. repræsentantes , è Labaco ad Virginem in Campo thaumaturgam , sine exemplo ædificari cæptæ.

Pestis animalium ex Hungaria cum bobus in Patriam nostram delata , plurimam strategem cornipedum intulit, à Physicis nostris anno

anno priori locustis inferiorem Hungariam, & Croatiam depastis, & virulentia suâ pascuis corruptis, tributa griffatur.

An. 1712. Cum per omnes Germanici Imperij ditiones festivus indictus esset plausus, gratiaeque DEO habitæ, quod Aug. Rom. Imp. Carolum s. Magni Leopold, filium Regem Hispan. coronari fecerit. Diem 9. Cal. Feb. solemnitati in Cath. Basilica D. Nicolai sacram tam Labacenses habuerè, quâ inter campestriū tubarum sonitum, bellicarumquæ majorum, & minorum machinarum fragores hymnus Ambrosianus decantatus.

Oct. ab hac die Acad-Philo-Harm. singulari aggratulationis, gaudijque significatione, mane solefii missa in Eccl. Annunciatæ V. & accessis sub vesperum fanalibus, aplauferunt.

Celebris comissio generalis deputatis primoribus ex Styria, Carniola, & Carinthia proceribus, mense Junij; Jussu Cæsaris in finibus Patriæ, Carlostadij, Segniæ, Licæ, & Corbaviæ, ad tutanda confinia adversas limitaneas gentes, instituta.

Templum Divæ Virginis Montis Cetij scriptoribus clari, extra Labacum, nova molitione pietate Labacensium erigi cæptum.

Fortunatissimus hic annus sacro Capucinorum Ordini illuxerat, ob universalis Ecclesiæ gaudio B. Felicem in Divorum numerum

relatum , si ulibi Labaci imprimis maxima festivitate octiduanâ , copiosis supplicationibus, ardentibus ad populum duodenarijs distinctionibus , cantatis missis , & egregio ornatu celebrabatur.

Non minori apparatu Parthenones S. Claræ Divæ Catharinæ Bononiensi , octiduanâ pariter solennitate & quotidiana panegyri aplauferè : ornata tota Ecclesia omnis generis encomiorum affixione, facies ejusdem tota convestita , & circumferentia atrij eleganti struetura nitens non postremum decus conciliavit , & ornamentum.

Hoc anno Inclytum Collegium Medicum tutelares suos SS. *Cosmum* & *Damianum* annâ festivitate , & Latinâ dictione in Ecclesi. SS. Trinitatis Virginum Soc. S. Ursulæ , cole re statuit.

An. 1713. Copiosæ fusæ preces , & arcta vigiliæ in confinijs , & ad Savì ripam, Labaco ad tutelam à naturâ comparati , institutæ , ad pestem in Austria grassantem à finibus Patriæ arcendam.

Vetustissimum templum V. DEI paræ thau maturgæ in *Dobrava* oppido , quod milliari Labaco removetur , à fundamentis , tholo imposito , formaque augustiore restauratum.

Obiit Celsissim. Princeps Franciscus Carolus ab Auersberg Welsij relicto unico filio

Hen-

Henrico, Joseph. Joann., cuius pretiosissima pars Cor, capsulâ argenteâ inclusum Labaci in Ecclesia V. Assumptæ, post triduanas funebres Exequias, Celsissimorum Antenatum tumulo illatum.

Propugnaculum omnium maximum Labaci extra portam Vicedominatûs dirui cæptum, ac ad alios pios usus applicatum.

Maximos turbines Labaco causarunt seditionis Comitatûs Goritiensis rustici, trepidatum undique, ne vicinos ad sui sequelam traherent, donec adventu militis à Cæsare submissi discussa omnis tempestas, turbarum autores capite plexi, aut in quatuor partes seeti contis affixi, pœnas, 20. April. An. 1714. suæ temeritatis luerunt.

Nonis August. Excellens Guidobaldus Com. & D. à Starmberg Ord. Teut. Commendator Labaci, Campi Mareschallus Gener. Exercitus Cæfarei - Catholici in Hispanijs, Barcinone, ubi Regis Caroli rem usque ad extremum fortiter tuebatur, rediit Labacum ad commendam suam.

Seminarium SS. Donatiani, & Rogatiani MM. sub curâ PP. S. J. maximus Litterarum Fautor, & Mœcenas Jacobus à Schellenburg Patritius Carnioliae, & Carinthiæ largâ dote, & novis proventibus pro alendis 12. Alumnis, ad sui perennem gloriam locupletavit.

An. 1714. Obiit 16. Cal. Feb. Maria Angelica Labacensis, Ord. S. Claræ ex Abbatisfa æt. suæ 71. Monast. vitæ 55. suavi post fara relictæ odore sanctitatis.

Pridie Non. Feb. Comes di Attalaja Vice-Rex Sardiniae, à Cæsarea Catholica Majestate Viennæ coram declaratus, Labacum copioso famulitio stipatus, transiens, ab Excell. Com. Staremburgio, Commendatore Labac. hospitio suscepitus, omni humanitate tractatur.

Tres Legiones Hispanicæ mense Februario huc appulerè, quorum pars hic stativa sumpsit, alia in Hungariam migravit.

Lacus Cirknicensis mense Feb. triduo ante subsecutam quadragesimam defluens, speciali DEI providentiâ, ingentem Tincarum, & Luciorum piscium copiam, Labacensibus, & vicinis regionibus subministravit.

13. Cal. Maij obiit J. A. à T. Decanus, & Vic. Gen. Lab. Cathed. Basilicæ Labacen. à Fundamentis Restaurator, & Collegij Carolini Conditor.

17. Col. Maij DEO solennes gratiæ in Cathedrali Basilica actæ, ob Labacum cum universa Carniola, speciali providentiâ, & superum curâ, à Pestis lue Austriae, & Styriæ grafsante, iteratò incolume præservatum.

3. Id. Maij, denuò in Cathedrali divi Nicolai,

colai, divi Ambrosij hymnus decantatus, cum tormentorum explosione, ob Pacem Cæsarem inter & Gallo-Hispanos initam.

Vetustum templum Equitum Ord. Teuth. aboletâ formâ Gothicâ, elegantis structurâ Ordine Corinth. ad normâ Dominici Rossi Architecti Veneti celeberrimi, Excellent. Com. Guidobaldus Starhembergius, Campi Mareschallus Generalis, ac Comendator loci, à fundamentis, sui non immoriturâ famâ, restaurare aggreditur. Ubi cum fundamenta jacentur, monumentū ingens detectum, ad novam gloriam Celeberrimæ quondam Æmonæ urbis, Coloniæ Romanæ, quæ hoc loco flouruit, augendum, sequenti inscriptione.

L. CANTIUS. L. F.

VEL PROCULUS.

V. F. SIBI, ET

L. CANTIO. LL.

PROBATO PATRI

CANTIÆ LL.

C. F. RATÆ MATRI.

In Eaterali utraque facie insignia Sacrificij veterū more sculpta. Patera, fesscepita, Olla, & sympulum. Unde fanū quodam, aut ædes Vestalium olim eo locorum stetisse, non abs re ominandum: Insertum hoc nobile saxum ad latus facieiā sinistris introitūs dicti Odæi.

Nauportūs fluvij mense Septembris exundatio non leve in locis demissis causavit damnum : quam aliud infortunium subsecutum; cruperat flamma s. Non. Oct. sub crepusculum, in domo quadam suburbij S. Joannis, in tecta, ac ingens suscitavit incendium, quod postquam 30. Domos in cineres ageret, quin Cives id restinguere possent: Ne ultrò hoc malum serperet, adsunt V: V: PP. Augustiniani Ord. Erem. apparatu, & comitiva decenti, cum Venerabili Sacramento, quo cum primum ventum, ac Benedictio loco data, mirum dictu, & visu! momento ignis parere, & malum deficere, intactasque vicinas domas relinquere, Laudantibus omnibus Dominum, observatus: cui sit gloria in sempiterna sæcula.

Claudimus felici augurio hoc Opusculum neo electo Capitaneo Carnioliae, è numero 58. Hic est Excell. ac Illustris. DD. Johannes Casparus Comes à Cobenzel, S. C. ac Catholicæ Majest. Consiliarius Intimus, &c. Cui secundam prosperitatē omnium voce animitus precamur cur Vivat! Perennet!

Postremò nil supereft, nisi ut
pro coronide vota addamus pro
immortalitate, Vive Augusta
Jasoris filia , Argonautarum
quies, Episcopatûs sedes, Prin-
cipum regia, Pietatis fautrix Ju-
stitiæ solium, musarum Athe-
næum, & deliciarum pyropus.
Quam divina bonitas jugi tu-
telarium urbis patrocinio æter-
num salvam, & incolumem
servet.

F I N I S.

ANSWER

Ne pagellæ hæ-vacent, visum fuit
Curioso Lectori, apponere noti-
tiam quarundam rerum, quæ
rem nostram commendare, ac
elucidare videbantur, eo consi-
lio, ut si quæpiam ex his hac te-
nus minus nota fuere, eadē sibi
Lector magis perspecta reddat.

C A P. I.

Germania Austriaca.

HAnc si considero, conti-
net illa has Regiones.
Archи-Ducatum Au-
striæ, Ducatum Styriæ, Carin-
thiæ, & Carnioliciæ. Regnum Bo-
hemicæ,

❧ * ❧

hemiæ, Ducatum Silesiæ, Mar-
chionatum Moraviæ, & Comi-
tatum Tyrolis, unum Archi-
Episcopatum, omissis Hungariæ
Regni, ac sequentes celebriores
Episcopatus Olomucens. Wra-
tislaviensem, Viennensem, La-
bacensem, Tridentinum, Brix-
num, Gurcensem, Seccovien-
sem, Lavantinum, & Tergesti-
num, nunc ad singularia.

Archи-Ducatus *Austriæ* divi-
ditur in Inferiorem, & Supe-
riorem.

Austriæ Infer. Metropolis est.

Vienna. Olim Vindobona,
& Fabiana, Cæsarum sedes, am-
plitudine suâ, munitione, ædifi-
ciorum elegantia, civium nu-
mero, maximis Europæ urbi-
bus æquiparanda. *Ce-*

Celebriores Civitates. Neapolis, Cremsium, Neoburgum, Fanum S. Hippolyti, Laha, Badena, & Tulna.

Superioris Austriæ Metrop.

Lincium, olim Lentia, nitida, & amæna urbs, ac celebre emporium.

Celeb. Civit. Anisium, Gemunda, Wellium.

Fluvij, Danubius, Anisis, Ipsium.

Montes, Cetius, S. Meinhardi.

Styriæ, Metropol. Græcium, Arce validâ, pulchris ædificijs, amplis suburbijis, Universitate, & Regimine clara.

Celeb. Civit. Judenburgum, Leobium, Petovium, & Marpurgum.

Huic adnumeratur Comitatus Cileæ, in quo primatum tenet Cilia.

Fluvij, Mura, Dravus.

Montes, Geßaces, Traun.

Carinthiæ Metrop. Clagenfurium, mænijs cinctum, & amplis plateis ornatum.

Celeb. Civit. Fanum S. Viti, Villacum, Wolfsberga, & Friesacum.

Fluvij, Dravus, Lysera, Gurca.

Montes, Carnici, S. Udalrici, & S. Laurentij.

Carniola, cui adnumeratur, Goritiæ, Com. & Mitterburgū, Territorium Tergestinum, & Fluminense.

De singulis speciatim.

Car-

Carnioliae Metrop. Labacum.
 Antiquitate, & Episcopatūs
 exempti dignitate fulgens, arce
 munitā, litterarum cultu, &
 amæno situ inclyta.

Celeb. Civit. Rudolphswer-
tum, Crainburgum, Locopolis,
Mitterburgum, Gottschevia.

Fluvij, Savus, Corcoras,
Nauportus.

Montes, Alpes Juliæ, Chu-
mus, Cetius, Loibel, & Hrimus.

Goritiæ Metrop. Goritia, urbs
Deliciafa, Dives, Florida.

Tergestum, Urbs Religione,
Pietate, & portu maritimo clara.

Flumen, S. Viti, Urbs Fidelita-
te, ac Magnanimitate inclyta.

Tyrolis, cui adnumeratur,
Sueviæ, Rhætiæ, & Brisgoiæ

pars , ac Territorium Constan-
tiense. De his speciatim.

Tyrolis Metrop. *Oenipontum*.
ubi Domus Prætoria & Augu-
stum Maximiliani Cæs. monu-
mentum spectandum.

Celebr. Civit. Tridentum ,
Brixium, Bocenum, & Morania.

Fluvij, Oenus, Athesis.

Montes, Alpes, Gross Ferner.

Sueviae partis, primaria urbs
Burgovia.

Rhætia, Brigantia. Brisgoiæ
Brisacum, & Friburgum. Con-
stantiens. Territ. Constantia.

Bohemia, cui adnumerantur
Egrensis, *Cubitensis*, & *Glacen-*
sis comitatus.

Bohemiae Metr. *Praga*. Urbs
tripolis famosa, ac ampla, Re-
gum

gumfedes, Archi-Episcopali dignitate, ac celebri Universitate inclyta.

Celebr. Civit. Pilsna, Brixia,
Boleslavia, Regino-Hradecium,
Litomislium, Slana, Sussicum,
Czaslavia, Crumlovium, Car-
losteina, Chrudima.

Fluvij, Moldaua, Albis.

Montes Gigantei.

Silesiae, Metrop. Wratislavia.
Ampla, & Elegantissima urbs.
Episcopali sede clara.

Celebr. Civit. Saganū, Mün-
sterberga, Oppalia, Lignicum,
Jauravium, Glagovia.

Fluvij, Viadrus, Cattus, Jſara,
Boberus.

Montes, Gigantei, Zebatus,
Silensis.

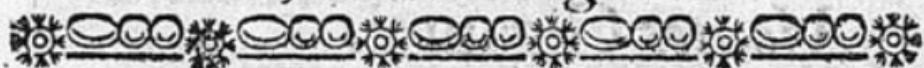

Moraviæ Metrop. Olomuciū.
Venuſta, & nitida urbs, Episco-
 pali dignitate pollens.

Bruna, Urbs Populosa, & Flo-
 rida, nunc Marchionatūs caput.

Celeb. Civit. Iglavia, Znoima,
& Hradistium. (lava.)

Fluvij, Moravia, Theia, Os-
 Mons, Oderberga.

CAP. II.

**Imagines Deiparæ mira-
 culosæ Germaniæ Austriacæ,
 seu Atlas Marianus.**

Provinciæ Austriae.

Primum tenent in Infe-
 riori Austria prodigiosæ
Imagines B. MARIAE Virginis
 in Hiezing, Echingens. Lau-
 reac,

reac. Maurbachens. Schartens.
Wimpasing. Viennæ. M A R I Æ
in Boëz in Cathed Basilica, Lau-
retana in Aulico Templo, Auxi-
liatrix in Neübau, in Parochiali
S. Udalrici.

Aust. Sup. B. M A R I Æ Tafferl,
Anger, Adelwang, Straßgang;
Langeggensis, Guttensteinens.
Schartensis.

Lincij, Laurethana Minorita-
rum, B. Mariæ Sanguinis Capuc.

Passavij, M A R I A Auxiliatrix.

Provinciæ Styriæ.

M A R I A Cellensis, Strasengl,
Ferniz, Trost, Berneg, Neüstift,
Puch, Rechcogl, Grien.

Græcij, Mater Auxiliatrix Mi-
nor. Amabilis Franc. Laurethana
FF. Misericordiæ. Dolorosa S. J.

Provinciæ Carinthiæ.

MARIA Soliensis, Luggau,
Dolorosa Ossarie, Borstl, Clag-
gensfurti Maria Sanguinis, PP.
Capucinorum.

Provinciæ Carnioliae.

Mariæ Virg. in Dobrava,
Wertensis ad Lacum Feldes,
Lauffen, Montis Cetij, Neü-
stift, Circnicensis, Ehrengru-
ben, Lees, Cropensis.

Labaci, Mater Misericordiæ
in Cathed. Basilica, Mater Dolo-
rosa ad S. Florianum, Auxilia-
trix in Commenda, Laurethana,
PP. Augustin. Sanguinis Ca-
pucin. Gratiarum S. Christoph.

Goritiæ, B. V. Castainoviza,
nō procul inde in Monte Sancto.

Tergesti, Laurethana, de Gratijs, FF. Misericordiae.

Tersacti, B. V. depictæ à S. Luca.

Segniæ, Maria Hardt.

Provinciæ Tyrolis.

B. Mariæ Virg. Bolzani, Halæ, Laurethanæ Starzingæ, Belmont, Cronobet, Faudoci, Milsens. Tauren. Rovereti, di Baselga, di Vigo. Waltstraßensis Admirabilis.

Oeniponti, Mater Auxiliatrix.

Tridenti, B. V. in Cathedrali.

Brixia, Dolorosa in Cathed.

Provinciæ Bohemiæ.

B. Mariæ Virg. Boleslaviæ, Aulæ Regiæ, Warthensis, Culmensis, Budovicensis, Comerovij, Crumlovij, Litomericij, Gitzinij. Egræ, Glacij.

Pra-

*Pragæ. Laurethana in Ratschin.
In Carlshoff, Minoritarum.*

Provinciæ Silesiæ.

*B. Mariæ Virg. Fridlandiæ,
Glogoviæ.*

*Wratilaviæ. B. Virg. in arena
extra urbem.*

Provinciæ Moravia.

*B. Mariæ Virg. Nicolosbur-
gi; Igloviæ, Znoimæ.*

Olomucij, Sternbergica. S. J.

*Brunæ, B. M. V. depictæ à
S. Luca.*

CAP. III.

*Memoranda Urbium Ger-
maniae Austriacæ.*

*Vennæ. Tria imprimis me-
moranda. Campana ma-
jor S. Stephani stupendæ magni-
tudinis.*

tudin's. *Murus effractus*, ubi
diabolus , Pistorem sacrilegâ
communione reum, abripuit,
& Truncus in vinculis.

Passavij, Ingentis capitis si-
mulacrum, pro angulari petra
cujuſdam domûs positum.

Græcij, In Domo Comitum
à Saurau Turca è summitate do-
mûs prosiliens.

Bina porrd præterea visu di-
gna continet, Puteum in arce
profundissimum , & Mauso-
læum Ferd. 2. Imp.

Clagenfurti, Spectanda , ele-
gans puteus , & Platearum ve-
nusta simetria.

La-

Labaci, Euæ simulacrum in
Prætorio Urbano. Tria præ-
terea sibi arrogat. Arcem vetu-
stam, quæ urbem ornat, & tue-
tur, Nauportum fluvium amæ-
nissimum, & Sylvæ, intra septa
urbis, innocuas delicias.

Goritia, Gaudet amæno situ
Castainovizæ.

Tergestum monstrat puteum
in Cathed. Ecclesia, quo olim
Baptizabantur infantes per im-
mersionem.

Flumen, Gloriatur Crucifi-
xo miraculoſo in Eccles. S. J.

Tersacti, Monstrantur vesti-
gia sacræ Domûs Nazaretanæ.

Oeni-

Oeniponti, Cernitur Tectum aureum in Prætorio, & augu-
stum Maximiliani Cæsaris mo-
numentum.

Pragæ, Tria continet Memo-
rabilia, Admirandam Horolo-
gij machinam in Antiquæ urbis
curia, tantæ artis, ut ne in toto
orbe pari artificio elaboratum
opus reperiatur. Pontem sum-
ptuosum, ac amplum, & Libu-
shæ saltūs vestigia in Visherat.

Wratislavia, in Ecclesia S.
Joannis in insula, Ominosæ Sta-
læ DD. Canonicorum, Campa-
na mortem præsagiens, & præse-
pe Domini argento fabrefactum.

Bruna, Rota à rustico quo-
dam singulari celeritate, & arte
confecta.

CAP. IV.

Suprema Munia hæredifia Austriæ , Styriæ , Carinthiæ , Carnioliae , Goritiæ .

Provinciæ Austriae.

Aulæ Præfeti. Principes à Trautson.

Camerarij. Comites à Breuner.

Mareschbali. Principes ab Eggenberg.

Hæreditarij. *Stabuli Præfeti.* Com. ab Harach.

Venationum. Com. à Zinzendorff.

Pocillatores. Com. ab Härdeg.

Dapi-

Provinciæ Austriae.

*Dapiferi. Comites à
Buecheimb.*

*Argentariæ Präf. Com.
à Kueffstein.*

*Hære-
ditarij. Promicondi. Com. à
Zinzenstorff.*

*Culinæ Präf. L. B. He-
genmüller.*

*Falconum Mag. Com. à
Volkra.*

Provinciæ Styriæ.

*Aulæ Präf. Comites à
Mersberg.*

*Camerarij. Principes ab
Eggenberg.*

*Mareschali. Com. à
Saurau.*

*Stabuli Präf. Com. à
Windischgraz.*

Provinciæ Styriæ.

{ *Venationum Præf. Com.*
à Dietrichstein.

Pocillatores. Domini à
Stubenberg.

Dapiferi. Com. ab Har-
degg.

Hære- { *Argentariæ Præf. Com.*
ditarij.   *à Rotall.*

Promicondi. Com. à
Schrottenbach.

Culinæ Præf. Com. à
Wurmprandt.

Falconum Mag. Com.
à Steinpeiss.

Provinciæ Carinthiæ. { *Autæ Præfect. Comites*

Hære- { *à Rosenberg.*
ditarij.

Camerarij. Comites ab
Herberstein.

Mare-

Provinciæ Carinthiæ.

Mareschali. Comites à Wagensberg.

Stabuli Præfecti. Com. à Kevenhiller.

Venationum Præf. Com. Paradeyser.

Pecillatores. Com. à Dietrichstein.

Dapiferi. Com. ab Herberstein.

Argentariæ Præf. Com. à Turri.

Bacilli Præfecti. Com. à Wels.

Falconum Mag. L.B. ab Hallerstein.

Provinciæ Carniolie.

*Aulæ Præfecti. Comites
à Turri.*

*Camerarij. Principes, &
Com. ab Auersberg.*

*Mareschali. Principes, &
Com. ab Auersberg.*

*Stabuli Præfecti. Com. à
Lamberg.*

*Venationū Præf. Com.
Hære-*

& D. à Gallenberg.

*ditarij. Pocilatores. Principes ab
Eggenberg.*

*Dapiferi. D. ab Hochen-
warth.*

*Argentariæ Præf. Com.
à Kazenstein.*

*Bacilli Præfecti. L. B. ab
Egk.*

*Falconum Mag. Com.
Cobenzel. Go-*

Goritiæ.

<i>Aulæ Præfeci.</i>	Com. à Portia.
<i>Camerarij.</i>	Com. à Breuner.
<i>Mareschali.</i>	Com. à Turri.
<i>Stabuli Præf.</i>	Com. à Werdenburg.
<i>Hære- ditarij.</i>	<i>Venationum Præf.</i> Com. à Strasoldo.
	<i>Pocilatores.</i> Com. à Lan- thieri.
	<i>Dapiferi.</i> Com. à. Co- benzel.
	<i>Bacilli Præf.</i> Com. à Ra- batta.
	<i>Falconum Mag.</i> Com. Cobenzel.

CAP. V.
Scriptores Celebr. Ger-
maniae Austriæ.
Austriæ.

Wolffg. Lazius, Rerum Vienn.
Lib. 4.

Gerhardus de Roo, Hist. Austr.
Cuspinianus, de Archiducibus,
Austriæ.

Jo Lud. Schönlebius, Disserta-
tio , de origine Domus Au-
striacū. Item Austria sancta.

Jo. Palatius, Aquila Romana.

Jo. Everhardus Nidhardus S. R.
E. Card. Apotheosis de Im-
maculata Conceptione.

Christoph. Kissenpfenning S. J.
Selecta Epigrammata.

Ferd.

Ferd. Krimer S. J. Tract. Theol.

De Jure, & Justitia.

Jo. Bapt. Rösingk, De Victorijs
Leopoldi Magni.

Paulus Hansiz S. J. Anathemata
Gloriæ Leopoldi Magni.

Adamus Weber, Adamas Au-
striacus.

Mathæus Merianus, Topagr.
Austriæ.

Styria.

Martinus Zeilerus, Itinerarium
Styriæ Ducatus.

Græcium, Topographice de-
scriptum. An. 1700. Jo. Ma-
cher, S. J.

Philippus Miller S. J. Assertiones
ex Universa Philosophia.

Engel, Bischoff, S. J. Genetlia-
cum Regis Josephi.

Franc, Reinizer, S. J. Metheoro-
logia Phisico Politica.

Carinthiæ.

Hieronymus Megiserus, Croni-
ca Carinthiæ.

Albertus Reichardus, Brevia-
rium Carinthiæ.

David Loij S. J. Aucupium in-
nocentiæ.

Bruner, de Civitate Solvensi.

Carnioliae.

Martinus Pegius JC. de Jure Re-
tractus fol.

David Verbezius Med. De Tem-
peramentis.

Joan. Ludovicus Schönlebius,
Annales Carnioliae, fol.

Jo. Weichard. Valvasorius L.B.
Cronica Carnioliae 4. Tomi.

Antonij Lazari, Ord. S. Franc.
Trac. Theologici. Ge-

Georgij Sigism. L. B. Haller,
Pœmata.

Josephi Sclenitsch , S. J. Ludi
Theatrales.

Marci Gerbezij, Med. Physici,
Opera omnia Medica.

Franc. Alberti Pelzhoffer, L. B.
Tractatus Politici.

Simon Kärchne S. J. Jus Cano-
nicum.

Jo. Bapt. Preschern. Præp. Lab.
Tract. de Jure Pontificio &
Romano.

Mathias Casteliz, Can. Scopus
Cœlestis.

Goritiæ.

Baustinus Moisesso , De bello
Forojuliensi.

Blasius Rith, di Callenberg. Hi-
storia belli Forojul.

b s Jo.

Jo. Bapt. Thulner S. J. Memo-
rabilia Orbis & Urbis Goritiæ.
Martinus Bautscher, S. J. Anna-
les Norici.

Tergesti.

Fr. Ireneus, Historia antiqua, &
Moderna di Trieste.

Manzolius, Descriptio Histriæ.

Fluminis S. Viti.

P. Franc. Glovinich, Historia
Tersatica.

Tyrolis.

Nicolaus Avancinus S. J. Ora-
tionum Tom. 3.

Jonus Pyrrhus, Historia Tri-
dent. Episc.

Rochus Ampach, S. J. Axioma-
ta Philosophica.

Elias Capreolus, de Rebus Bri-
xiacis.

Bo-

Bohemia.

Martin Boregk, Historia Bohemica.

Petrus Becllers, Chronicon Bohemiæ.

Wencesl. Hagecius, Bohemiæ Chronica.

Procopius Lupacius, Ephemeris Bohemiæ.

Pantalean Candidus, de Ductibus, & Regibus Bohem.

Marquardus Freherus, Rerum Bohem. scriptores.

Cosmas Pragensis, Chron. Bohemiæ.

Melchior Goldastus, de Regno Bohemia.

Jo. Selimanus, Elogia Ducum, & Regum Bohemiæ.

Bohuslaus Balbinus, Epitome
Rerum Bohemicarum.

Joannes Dubravius, Historia
Bohemica.

Silesiæ.

Schikfusius Chronica Silesiæ.

Hieronym. Archonautus, Poëta

Casparus Filz S. J. Decreta sacra
Rituum Congregationis.

Martinus Opez, Poësis Germanica.

Moraviae.

Thomas Peschina, de Rebus Mo-
raviæ, seu Mars Moravicus.

CA-

CAP. VI.

*De nonnulis antiquissimis
Urbibus.*

THebæ in Boetia per Cad-
mum inchoatæ Anno
Mundi 2620.

Lutetia Parisiorum fertur con-
dita ante jacta Trojæ funda-
menta. 498. annis.

Cartago cæpta à Didone Tyria.
An. Mundi 3147.

Roma à Romulo condita, An.
Mundi 3301.

Mantua, Florentia, Genua, Pi-
sa, Bononia, Vincentia, An-
cona, Mediolanum, Neapo-
lis, Capua, vetustiores sunt
Urbes Italæ.

Tre-

Treviri , & Solodurum tem-
pore Abrahami cæptæ cre-
duntur.

Æmona, nunc Labacum , Au-
striacæ Germaniæ antiquissi-
ma , à Jasone heroe , & Argo-
nautis, ante Christum natum
1221. annis condita.

Aquileja cæpta anno ante Chri-
stum 1060.

Vienna Austriæ mænibus cingi
cæpta post Christ. nat. 700.

Tergestum post Christum na-
tum cæptum an. 108.

Flumen S. Viti, ante Christum
natum an. 20.

Petovium, ante Christum 33.

Fanum S. Vitum in Carinthia ,
post Christum, an. 902,

Augusta, Norimberga, Moguntia, Mülhusium cum cæteris Germaniæ urbibus de antiquitate certant.

Salisburgum 43. Gandavium 60.
Tigurum 100.

Augusta Vind. 1229. Argentina 1308. annis ante partam salutem conditæ.

Praga cæpta, è Lybussa Croci Bohemiæ Principis filia,
an. 723.

Narbona, Vienna, Lugdunum, Ambianum, Massilia, chartes sunt ex antiquioribus Galliæ civitatibus.

Cantuaria, & Glocestria peruestuta habentur oppida Angliae.

CAP.

CAP. VII.

*De aliquibus primarijs
Templis.*

Basilica Principis Apostolo-
rum Divi Petri augustissi-
ma in Vaticano *Romæ*, opus
Bramantis, & Mich. Bonarotæ
8. ferre millionum sumptibus
nondum absoluta.

In templo Dianæ Ephesi ex-
struendo tota Asia Annos 220.
insumpsit.

Templum S. Sophiæ *Constan-*
tinopoli numerat portas 100, ex
ære Carinthiaco, quibus pul-
chriores in orbe terrrum non
reperiuntur,

Parisijs Templum B. Virg.
170 columnis in sequana fluvio
innititur. *Me-*

Mediolanum habet Basilicam omnium magnificentissimam , quæ longè omnia templa Ordinis Gothicī superat.

Venetis Templum D. Marci non tam magnitudine , & vastitate sua , quam ornatū incomparabili cætera Venetorum templo , quorum ultra 62. spectantur insignia , excellit.

Aux civitas Galliæ habet Templum Cathedrale , quod pulchritudine sua reliqua Galliæ templo vincit.

Rupella Urbs Galliæ Templum recenter figurâ ovali eo artificio struxit , ut Auditores omnes in qualibet parte Templo concionatorem & quæ videre , ejusque vocē percipere possint .

Carnutense Templum censemur omnium totius Galliae antiquissimum.

Templum *S. Dionysij* in Gallia tectum habet argenteum.

Templum *Mechæ*, in Arabia tam amplum est, ut ejus ambitus dimidium milliare Germanicum obtineat, & cum quadrangulare sit, quodlibet ejus angulare latus dimidium milliare Italicum conficit.

Valuæ Templi D. Joannis *Florentiæ*, quod jam 100. annis struitur, nec consecutum, sunt ex ære fusili raro artificio, ut vix in universa Europa habeant sui similes.

Templum D. Virginis *Ulmæ*, centum, & undecim annorum spa-

Spatio ædificatum, totius Germaniae amplissimum censetur.

Viennæ Austriæ, Cathed. Basilica Divi Stephani, à Rudolpho IV. An. 1360. ordine Gothico, aſt magnifico, & turribus binis admirandi operis ſtruī cæpta.

Argentorati Sumptuosum Cathed. Templum, An. 1015. cæptum, & an. 1275. abſque turri confeſtum, Turris 163. annis ad ſummitatem deducta, ſummatim in hoc opere annis 424. defudatū.

Salisburgensis Metropolitica inter primarias Europæ accenſenda.

Ratisbonensis Cathed. Basilica magnificum, & ſplendidum opus, Gothici numerifeu Ordinis.

Pragensis Metropolitica S. Vi-
ti, Ordinis Gothici, an. 1343. cæ-
pta, an. 1396. perfecta.

Olomucensem Basilicam Eminentis Franc. Dietrichsteinius E. R. E. Card. an. 1630. restau-
rare adoritur.

Passaviense primarium S. Ste-
phani, ad mirum decorem &
Architecturæ modernæ regu-
lam elapso sæculo renovatum.

Labaci, Antiquissima D. Ni-
colai Cathed. Basilica, An. 1700.
dirui, & peraugusta ad nor-
manum Andreæ de Puteis S. J.
Architecti clari, de novo ex-
strui cœpit.

Græcij, Templum S. Ægidij,
Soc. J. structurâ Gothicâ ele-
ganti tamen, ædificari cœptum.
An. 1450.

Zagrabiæ, Cathed. Eccl. sat ampla, structuræ Gothicæ numerat 30. altaria circiter.

Clagenfurti Parochialis Ecclesia, gaudet sat alta turri.

Tergesti Templum Soc. Jesu elegantis Architecturæ tholum expectat.

CAP. VIII.

Celebriores Scholæ, & Academiæ.

**Ante Christum. Anno
Mundi 2057.**

Schola Atheniensium à Duce Kadmo, dictum Kadmia inde Academia.

Schola Romana, An. 3248. ante Christum 700. Tempore Numæ.

Schola Persarum Babylonicae,
An. 3520.

Schola Syracusana in Sicilia ha-
buit Platonem, an. 3540.

Schola Lugdunensis, an. 3545.

Schola Messana in Sicilia, an. 3600

Schola Alexandrina in Aegypto,
an. 3670.

Schola Massiliensis in Gallia,
an. 3700.

Schola Mediolanensis, an. 3800.

Schola Neapolitana, an. 3870.

Schola Panormitana in Sicilia,
an. 3880.

Anno Christi.

Schola Cantabrigiensis Angliae,
an. 170.

Schola Trevirensis, an. 330.

Schola Burdigalensis, an. 340.

Academia Constantinopolitana,
an. 425.

Academia Bononiensis, an. 447.

Acad. Erfordiensis, an. 650.

Acad. Parisiensis, an 791.

Acad. Patavina, an. 794.

Acad. Tholosana, an. 800.

Schola Osnaburgensis, an. 805.

Acad. Oxoniensis, an. 872.

Acad. Lovaniensis, an. 926.

Acad. Hispalensis, an. 990.

Schola Mutinensis, an. 1200.

Schola Neapolitana, an. 1216.

*Schola Viennensis, quæ in Uni-
versitatem transiit, à Friderico.*

II. Imp. instituta, an. 1236.

Schola Navarræ, an. 1286.

Acad. Perusina, an. 1290.

Schola Ilerdensis in Aragonia,
an. 1330.

Acad. Pragensis in Bohemia à
Carolo IV. Imp. & Rege Bo-
hemiarum, an. 1360.

Acad. Cracoviensis, fundatur à
Casimiro II. Rege, an. 1364.

Acad. Senensis, an. 1370.

Acad. Coloniensis, an. 1388.

Schola Herbipolensis, an. 1403.

Acad. Salmanticensis, in regno
Castellæ, an. 1404.

Acad. Lipsiensis, oritur ex ruinis
Academiarum Pragensis auspicijs
Frid. Ducis Saxon. 1409.

Schola Labacensis in Carniola,
quæ in Academiam transiit,
instituitur, sub auspicijs Ernesti
Archiducis Austriæ, an. 1418.

Acad. Dolana in Burgundia
fundatur, an. 1426.

Acad. Pictaviensis in Gallia,
an. 1430. Flo-

Florentina Acad. an. 1438.

Acad. Basiliensis in Helvetia,
an. 1460.

Veneta Acad. an. 1460.

Schola Valentina inclaruit an-
no 1470.

Academia Ingolstadiensis ,
an. 1472.

Acad. Tbingensis, an. 1477.

Schola Mantuana , an. 1480.

Acad. Moguntina , an. 1482.

Schola Londinensis in Anglia ,
an. 1489.

Taurina , an. 1490.

Schola Wratislaviensis , an. 1505.

Francofurtenſ. ad Oderam ,
an. 1506.

Acad. Marpurgensis , an. 1526.

Schola Argentinensis , an. 1538.

Schola Hafnensis , an. 1539. p. snt

- Jenensis*, an. 1548.
- Dillingina Acad.* an. 1549.
- Argentinensis Academia*, an. 1566
- Schola Monasteriensis in Westphalia* 1590.
- Posnensis* in Polonia, & Claudio-politana in Transylvania, an. 1580.
- Academia Græcensis* in Styria à Carolo Archiduce Austricæ fundatur, confirmante Clemente 8. Pont. Max. an. 1586.
- Schola Stadensis ad Albam*, an. 1588.
- Schola Breimensis* in Saxoniam inf. an. 1592.
- Schola Dantiscana* in Borussia, an. 1600.
- Schola Clagenfurtensis* in Carinthia, quæ tractu temporis in Aca-

Academiam transiit, institui-
tur an. 1604.

Academia Græningensis in Fri-
sia an. 1614.

Paderbornensis in Westphalia,
an. 1616.

Academia Salisburgensis, à Mar-
co Sittico Archi-Episcopo Sa-
lisburg. fundatur, confirman-
te Urbano 8. Pont. Max.
an. 1617.

Academia Schaumburgica, an-
no 1620.

Dorptana Acad. an. 1624.

Academia Ultrajectensis, Belgij
an. 1634.

Aboensis in Finnia, an. 1640.

Hardewicensis in Holandia, an-
no 1648.

Academia Bambergensis, an-
no 1649.

Schola

Schola Gieffensis, an. 1650.

Ducisburgensis, an. 1655.

Kiloniensis, an. 1665.

Academia Oenipontana in Ty-
roli , sub auspicijs Leopoldi
Magni Imp. an. 1677.

Hallenfis in Saxonia, an. 1690.

Academia Pernaviensis in Livo-
nia, an. 1694.

Academia Utratislavienfis , an-
no 1702,

O. A. M. D. G.

F I N I S.

IN-

INDEX

*Quarundem Notabiliorum
rerum.*

A.

A batiæ S. Sepulchri extra Labacum ere- ctio. fol.	77
A cademiæ Operosorum Labacen. Origo. fol.	88
Philo-Harmonicorum. fol.	93
S. Achatius Patronus primarius Carnioliae. fol.	14. 95
Capella ejus honori struēta.	64
A ctus publicus Philo-Harmonicorum.	94
Agrorum communium divisio.	64
A mbulacrum spectatu dignum Principum ab Auersberg.	80
Æ mona quando condita. fit colonia Romana.	3 11
Prætoria super: Pannoniæ, & Archi flami- num sedes.	11
hanc Theodosius triumphabundus ingre- ditur.	19
magnum sumit incrementum.	20
Jus Latij obtinet.	14
	At

Ab Attila vastatur.	20
Tribui Claudiæ adnumeratur.	105
Anselmus Abbas Vallis Jocosa Prælaturam resignat.	99
Antonius Lazari, Ord. S. Franc. Reform. Labacen. fit definitor Generalis.	90
Liberatæ Viennâ panegyrim dicit.	83
Theses suas Romæ strenuè tuetur.	90
Antonius Crainburgen. Ord. Capucin. fit definitor Generalis.	98
Antiquus mos habitus aboletus.	79
Apfaltrer Joan. herois Laus.	55
Aquæductus Veteris Æmonæ.	78
Argonautæ Æmonæ sedem figunt.	3
reduces Polam condunt.	ibid
Armillarium copiarum Cæsarearum.	67
Attalaja Vice Rex Sardinie Labacum trans- fit.	104
Ab Auersberg Odorici laus.	36
Herwardi glorioſa mors.	60
Wolff. Engel. encomium.	73
Princeps Jo. Weichardus nascitur.	67
Ferdin. Principis obitus.	96
Francisci Caroli.	102
Henricus Princeps.	ibid
P. Augustinus Capucin. Labacen. fit tertio Provincialis.	84
P. Marci de Aviano Capucin. adventus, & pietatis Zelus.	86
B. Bal-	

B.

Balthasari Blasnig Mercator Labac.	prima
-navigatio Belgradum.	86
Bavari in Carnioliam migrant.	28
Bellum Venetum.	66
Bibliotheca publica quando condita.	91
Borri hæresiarcha Labacum transit.	79
Bryno fit Carnioliae Comes.	30
Bucelleni Jul. Frid. Com. encomium.	89
Burgstall suburbium plenum antiquitatibus. fol.	73, 83

C.

Carnia festa à quo instituta.	5
Carnorum origo.	7
Cardinalis Petrus Pazmanus, Labacum trans- fit.	70
Leopold. à Kolonitsch.	86
Tanara.	89
Carniola quando fidem Christianam am- plexa.	13
Magnas clades patitur.	25
quando hoc nomen ei tributum.	27
Germaniae ad numeratur.	31
fit Ducatus.	40
Ad Austriam devolvitur.	43
ei Marcha Slavonia, Istria, Carstia, & Mött- linga incorporatur.	43
Carnioliae Victoria contra Turcas.	62
ejus Patroni.	95
Car-	

Carniolica natio, quando Patronos suos Vien-	
næ colere cœpit.	95
Canonizationis festivitates S. Ignatij Fund. S.	
Jesu.	68
S. Thomæ Villanova.	76
S' Francis. Borgiæ.	79
S. Joannis à S. Facundo.	87
SS. Capistrani, & Pascha,	ibid
S. Felicis.	101
S. Catharinæ Bonon.	102
Carolinum Collegium Nobilium Labaci con-	
ditum.	97
Campana agonizantium à quo fundata.	100
ejus pulsus horâ septimâ in arce.	84
Capella S. Xaverij à quo structa.	79
B. M. V. in Burgstall.	59
Capucinorum Labaci iutroductio.	64
Veneris sancti celebris processio.	67
P. Generalis Recanati adventus.	85
Capitulum 43. Labaci celebratum.	84
Cathedralis Basilica à fundamentis restaura-	
tur.	91
Ejusdem consecrationis magnifica pom-	
pa.	95
Introductionis officiaturæ magna solem-	
nitas.	ibid
Charitas Labacensis.	69. 89
S' Christophori Ordo Nobilium.	56
Cileæ Comites.	42
Cirk-	

Cirknicensis Lacus ingentem copiam piscium præbet.	104
Collegium juridicum quando S. Juonem col- ere cœpit.	90
Medicum S. Cosmam & Damianum.	102
Cometæ aparitiō.	72. 82
Comissio Generalis.	101
Comitia Labaci celebrata.	98
Comemrcium Cæsarem inter, & Anglo-Ho- landos Labaci publicatum.	93
Congregatio SS. Corporis Christi omnium vetustissima.	49
Conflictus inter Gothos, & Suavos in Cam- po Sursku Pule.	21
Consecratio Templi S. Jacobi.	67
Virg. Annunciatæ.	91
S. Josephi.	ibid
Solen. Cathed. Basilicæ.	96
Constantinus Imp. Æmonam invisit.	17
Conventualium S. Francis. Labacum adven- tus.	40
Cor Principis Francis. Caroli ab Auersberg, Labaci conditum.	102
Crainburgenses Marchiones.	34. & seq.
Crainburgenses cum Labac. Benef. Aquisgra- ni fundant.	52
Crön Leon. Consul Lab. fit Deputatus.	60
Cyrillus, & Methodius Slavorum Apostoli.	31

Decursio Ludicra magno apparatu Labaci celebrita.	74
Dieboldus à Chagere Oberburg : Monast. Fundat.	37
Diluvium Nauportūs.	72
Discordia senatus Magist. Labac.	88
Dobravæ sacrarij B. M. V. Antiquissimi Ori-	
go.	39
à fundamentis restauratio.	102
Dorn Jo. Consul Labac. fit Deputatus.	58
E.	
Ab Eggenberg Udalricus fit Princeps.	68
Fundant Monasterium PP. Discal. S. Au-	
gustini.	74
Jo. Antonij Legatio Romana.	71
Jo. Christiani ducis Crumloviae Labacum	
adventus.	88
Jo. Sigefrid. fit Capit. Carn.	80
Jo. Anton. Joseph. ei succedit.	87
Episcopatus Labacensis restauratur per Fri-	
dericum III.	49
Episcopus Christophorus Palatium Episcopa-	
le restaurat.	55
Josephi S. R. I. Principis inaugratio.	78
Sigism. Christoph. II. Eccl. consecrat.	91
Ferdinandi quā Legati Cæs. in Lusita-	
niam iter.	97
Francisci Caroli inaugratio.	100
Erne-	

Ernestus Archidux indulget Scholas publicas erigendi.	46
Emporium Annonæ Labaci constitutum.	92
Eugenio Principi Sabaudiæ, honor exhibi- tus.	93

F.

Fanalia ab Acad. Philo-Harmonicis exhibi- ta.	101
Ferdinandus Princeps ab Auersberg absque hærede moritur.	96
Ferrariensis Legionis tumultus.	72
Festum sine labe Conceptæ Virg. quando in- ductum.	77
Flagellantum Ordo.	40
S. Florius Episcp. Æmonen.	18
Francorum in Carnioliam migratio.	23
Frigus ingens.	74. 84
Frisingenis Epif. Joan. Francis. Labacum in- vivit.	89
Fons Herculis quando structus.	75
Funeralia in obitu Mariæ Archiducis.	65
Dieterici Com ab Auersberg.	70
Ferdinandi II. Rom. Imp.	71
Wolffg. Engl. Com. ab Auersberg.	80
Weichardi Principis ab Auersberg.	81
Leopoldi I. Imp.	93
Josephi Imp.	100
Furlani Michaëlis Labacen. magnum faci- nus.	82

Gall Andreæ Laus.	51
à Gallenberg Domini Fundant Monaster. in Münkendorff.	41
Wolffg. Weichard. Comitis in Præt. instalatio.	92
B. Gennadius Epis. Æmonen.	21
Gisulphus fit primus Dux Carnioliae.	24
Goritia à Conrado Epis. Labac. à Lutheri fæce expurgatur.	60
Gottscheviensium in Hungariam migratio.	84
H.	
Histriæ, Carstiæ, & Forojulij visitatio.	55
Hispanicarum Legionum Labacum aduentus.	104
Histrio insignis Fr. Rochus.	89
Homagium Leopoldo Magno Labaci coram præstitum.	76
Hungari Carnioliam depopulantur.	31
In Campo Labacensi ingenti clade delentur.	33
Hyper -Labaci prodigia visa.	77
I.	
Jason Conditor Urbis Labacensis.	3
Jacobi à Schellenburg Patritij Larga fundatio.	103
Japydes nostri cui paruerint.	4
Pace fruuntur.	ibid
Romanis se subjiciunt.	10
Priori libertati se restituunt.	11

NOTABILIORUM.

53

S. Ignatij Fund. Festum inductum.	69
Iggij fluvij congelatio.	74
Ignes festivi.	ibid
Jillyriorum potentia.	6
S. Josephus declaratur Patronus Austriacarū ditionum.	80
Inmaculatæ Virginis festi institutio.	77
Instalationis Equitum Teutonicorum Labaci mos.	72
Introductionis Officiaturæ Cathed. Basilicæ augusta pompa.	96
Istricum bellum.	8
Istri Legatos Romam mittunt.	8
Itineris per Alpes Julias restauratio.	85
Jubilæum Universale Labaci celebratum.	92
Sacerdotij à Jacobo Hrust parocho ad S. Petrum.	90
Judæi Labaco pulsi.	55
Junius Blæsus Æmonæ Gubernator	12
L.	
Labacum Constantinus invisit	17
Otto rex transit.	34
Peste corripitur.	35. 39. 59. 63
incendium patitur.	41. 52. 56. 81
Terræ motu concutitur	54. 69. 87
Sterilitatem frugum patitur.	42. 59. 60. 69
ab Ottocaro occupatur.	41
ab Archiduce Austriæ incassum obside tur.	47

- à Turcis oppugnatur. 50
 Fortalitijs munitur. 56
 ejus pomcerium dilatatur. 46. 56. 57. & 58
 Jus Consulem eligendi obtinet. 53
 à Lutheranismo reformatur. 64
 Magnum incrementum summit. 73
 à Peste præservatur. 82. 104
 eò ob metum Turcarum finitimi confu-
 giunt. 77
 Fridericum Imp. omni decore suscipit. 49
 Præsentia Archiducum beatur. 63
 Privilegijs donatur. 42. 46. 48. 50. 51.
       52. 53. 54. 55. 56. & 57
 à Duce Veneto. 45
 Labacenses Istriam depopulantur. 47
 Labaci fluvij exundatio. 39. 94. 106
 Lambergiana fundatio. 97
 à Lamberg Comitum famosus hortus. 99
 Lacūs Cirknicensis piscium copia. 79. 104
 Legio quinta Decumana Labaci stativa ha-
 bet. 14
 Wachenhaimbiana. 74
 Ranftiana. 75
 Viermundiana. 93
 Heisteriana. ibid
 Hispanicæ tres. 104
 Leopoldus Magnus Labaci homagium sump-
 fit. 76
 S. Pe-

NOTABILIORUM.

55

S. Peregrinæ corpus ad Eccl. S. Josephi al-	
latum, comitatur.	ibid
Leopoldus Wilhelmus Archidux in Palatio	
Equitum Teutonicorum moratur.	76
DEI paræ Auxiliatrici donum offert.	ibid
Locopoli Leonardus Episc. Frising. aquis	
mergitur.	44
Conradus Epis. Frising. à suo Officiali in-	
terficitur.	45
Locustæ magnum damnum causant.	58
Montis Loiben verticis explanatio.	98
Lubomirski Principis Poloni adventus.	85
Ludi nauales supra Labacum fluvium.	94
Lourana portus maritimus Carnioliae à Gal-	
lis vastatur.	93
Luthericolæ annum jubilæi celebrant.	64
M.	
Marcha Sclavoniæ, Istria, Carstia, & Mött-	
linga Carniolia incorporatur.	43
Marchiones Crainburgenses, à 34. usque	40
Mauritius Epis. Æmon. Civitatis Novæ Epi-	
scopatum condit.	28
Mantuanus exercitus Labacum transit.	86
Mausolæi rudera Labaci detecta.	83
S. Maximus Epis. Æmonen.	16
Metulum ab Augusto cæfare occupatur.	10
Miraculosa imago B. V. Dolorosæ quando	
inclaruit.	88
Monasterium Sitticense quando conditum.	37

Oberburgense.	ibid
Landstrassense.	40
Vallis jocosæ.	43
Pleteriacense.	44
Sanctimonialium in Müchelsteten.	40
In Münckendorff.	41
Locopolitanum.	43
Monumenta detecta.	70. 105
Moritur cum fama Sanctitatis Sigismundus I.	
Episc. Labacen.	51
Thomas Crön Episc.	70
Antonius Lazari. Ord. S. Francif.	95
Margarita Eleonora , Superiorissa Ursulina-	
rum.	98
Maria Angelica Abbatissa Ord. S. Claræ.	104
Mors Udalrici Principis ab Eggenberg.	70
Jo. Weichardi Principis ab Auersberg.	81
Ferdinandi Princ.	96
Francisci Caroli Princ.	102
Wolff. Engel. Com. ab Auersberg.	80
Jo. Ludovici Schönleben.	82
Jo. Weichardi Valvasor L. B.	88
Georgij Sigismun. Com. & D. à Gallen-	
berg.	89
Jo. Bapt. Preschern, Præp.	94
Frid. Hoffstetter Ab.	97
Franc. Alberti à Pelzhoffer, L. B.	99
Jo. Ant. Thalnitscher, Decan.	104
Mos puellarum Festum S. Joannis Baptistæ	
colendi.	N. Nar-
91	

N.

Narses Aemonam munit, & ornat.	23
Nasturtia, & Rosea platea.	57
Nationis Carniolicæ Patroni S. Achatius, Nicolaus, Hermag. Fortu. Maximus, Pelagius, Florius, Nicephorus, Servulus.	95
Neptuni fanum ubi steterit.	13
Nauportūs exundatio.	94
Ne noceat exundatione, remedia data.	74
Nivium copia.	65
Novennæ Natalis Domini institutio.	96
Nuptiæ Solennes, inter Nicolaum Ursinum, & Guttam.	38
Inter Ferdinandum Ducem Silesiæ Mynsterbergæ, & Mariam Annam.	81
Inter Mariam Teresiam eorum filiam & Com. Sigism. ab Auersberg.	95

O.

Odæum Divæ Rosaliæ in monte.	97
Operosorum Academiæ origo.	88
Ordo Conventualium S. Franc. Labaci quando introductus.	40
Augustinianorum.	46
Capucinorum.	64
Reform. S. August. Discal.	74
Orphanotrophium Labaci fundatum.	36
Oswaldus Episc. Aemonen.	31

P.

Patideneg vetusti moris origo.	48
d 5	Pa-

Patritius Æmonen. Episc.	24
Pavimentum operis celati Mosaici Labaci detectum.	73
Pauperum lotio pedum in Cœna Domini.	78
S. Pelagius Labacensis, Patron. Civitatis.	16
S. Peregrinæ M. Solennis translatio.	76
Pestis in Draule.	73
Percennius seditionis Æmonæ Coriphæus.	13
Pestis animalium.	100
Preces publicæ institutæ.	78
Solemni ritu.	100
Ob pestis periculum.	102
Preschern Jo. Bap. Præp. laus.	94
Prater, locus amænus extra Labacum, quan- do frequentari cæptus.	84
Processio insignis in Parasceve Domini quan- do primùm prodijt.	67
Prodigia visa.	68. 77
Propugnaculi Vice dominatūs explanatio.	103
Pons Sutorius.	66
à Portia Princeps Ferdinandus ad hanc digni- tatem cvehitur.	77
Dorotheæ Felix partus.	99
Posta hinc Carolo stadium instituta.	82
Publius Silius Coloniam Rom. Æmonam de- ducit.	11
R.	
à Rabatta Jos. Com. fit Episc. Labac.	78
Rauber Godefridi gloria mors.	46
Her-	

NOTABILIORUM.

59

Hermani Laus.	52
Reformatio religionis quando facta.	66
Rhedatio solennis Labaci instituta.	82
Romanarum familiarum adventus.	14
Ruderum veteris Æmonæ explanatio.	99
Rusticorum seditio.	55. 71. 86
Goritiensium.	103

S.

Salis emporium à Magistratu Lab. quando structum.	76
Savus flu. Labaco ad tutelam à natura para- tus.	102
Ejus exundatio.	65
Scholæ publicæ Labaci primitus inductæ.	46
Schönlebius Jo. Lud. insignis Orator. Historicus.	80
à Schellenburg Patritij pia liberalitas.	103
Senatus interior perpetuatur. Exterior.	69
Seminarium SS. Donatiani, & Rogatiani.	103
Sepulchrum Domini à quo fundatum.	74
Sigismundus Hungariæ Rex Barbaram Her- mani Carnioliae Capitanei filiam ducit.	45
Slavorum in Carnioliam adventus.	25
Stationes 12. ad B. V. in campo quando stru- cta.	100
Societatis Jesu Labaci introductio.	62
In obitu Josephi Imp. funebris apparatus.	100
So-	

60	INDEX RERUM	
Solennitates Festi Theophorici.	66	
Ob Ferdinandi II. Coronationem.	69	
Ob Sponsalia Josephi I.	90	
In Coron. Caroli 6. Imp.	101	
In Canonizatione S. Franc. Borgiæ S. J.	79	
Ob liberationem Viennæ.	83	
Ob Budam expugnatam.	85	
In introductione Cathed. Basilicæ.	96	
In consecratione.	ibid	
Ob Labacum à peste præservatum.	104	
Ob pacem inter Cæsarem, & Gallo-Hispanos initam.	ibid	
Starhmburg Guidowaldus Com. Commendator Lab. in Italiam movet.	92	
Labacum redit.	103	
Vice Regem Sardiniæ tractat.	104	
Templum Teut. à fundamentis restaurat.	105	
Statua V. sine labe Conceptæ	82	
SS. Triadis.	88	
Synagogæ Judæorum restauratio.	39	
T.		
Templariorum Labacum adventus.	38	
Eorum extirpatio.	42	
Templum Cathedrale.	91	
à fundamentis restauratur.	104	
Virginis Assumptæ.	37	
Commendæ Labaceæ.	41	
Ejus restauratio.	105	
	Im	

NOTABILIORUM.

61

In Campo extra Labacum.	42
S. Petri in suburbio.	44
S. Martini.	45
In Callenberg.	47
SS. Clementis, & Fridolini in ripa.	49
S. Christophori ad fossam Turcicam.	52
S. Rosaliae in Monte.	97
Montis Cetij.	101
In Dobrava Virginis Taumathurgæ.	102
Cropæ Cæsareo minerali.	98
Tergestini Oratores Labacum mittunt.	58
Tergesto succuritur.	93
Theatrales ludi in aula Auersbergia.	91
Thesum Philos. solemnis defensio.	95
à Tschernembl Joan. Commend. Labac. instalatio.	72
Tulminensium seditio.	103
Tumultus Ferrariensis.	72
Inter studiosos, & cives.	83
Turcarum prima in Carnioliam irruptio.	50
Secunda.	52
Turcæ à finibus Carnioliae arcentur.	61
Sub Turri loci recreationis S. J. laus.	66
Turris Provincialis pulvereæ fulmine tactæ strages.	70. 85
Typographia à quo Labaci primitus inducta.	60
V.	
Valvasorius Weichard. L. B. fit dux militiæ popularis.	85

62 INDEX RERUM NOTABILIORUM.

Lustrat subterraneas cavernas.	84
Venetis subsidia missa.	78
Vigiliae ad Savum constitutæ.	102
Ob Viennam à Turcica obsidione liberatam festivitas.	83
Vini optimi copiæ.	72
Vitus Kisl Consul Labac. fit Deputatus.	58
Vivarium extra Labacum quando structum.	81
Ursinæ familiæ in Carnioliam adventus.	38
Ursulinarum alma Societas à quo Labacum introducedta.	92
W.	
Wogathei Franci. Christoph. Collegium ju- ridicum instituit.	99
Weber Joan. civis Labac. Laus.	73
Wichatzij infelix obsidio.	89

